

Reformationsbibeln

Första Moseboken

Svenska Reformationsbibelsällskapetets
översättning av den engelska auktoriserade

King James Version

Utgiven 1611, reviderad 1769

Samt i vissa delar en revidering av
Bibelkommissionens utgåva 1878 och
Karl XII:s Kyrkobibel från 1703

Provutgåva utgiven såsom särtryck
4 september 2020

Första Moseboken

Genesis

1 Kapitlet

Skapelsen.

I begynnelsen skapade Gud himlarna
och jorden.

Ps. 33:6, 90:2. Joh. 1:3.
Kol. 1:16. Hebr. 11:3.

2. Och jorden var öde och tom, och
mörker *var* över djupet, och Guds
Ande svävade över vattnet.

3. Gud. sa: Varde ljus! Och det blev
ljus.

2 Kor. 4:6.

4. Och Gud såg ljuset, att *det var* gott.
Då skilde Gud ljuset från mörkret.

5. Gud kallade ljuset dag, och mörkret
kallade han natt. Och det blev kväll,
och det blev morgon, den första dagen.

6. Gud sa: Varde i vattnet ett valv som
skiljer vatten från vatten.

Jer. 10:12, 51:15.

7. Gud gjorde valvet och skilde det
vattnet, som *var* under valvet, från det
vattnet, som *var* ovan valvet. Och det
skedde så.

Jes. 40:22, 42:5, 44:24.

8. Gud kallade valvet himmel. Och
det blev kväll, och det blev morgon,
den andra dagen.

9. Gud sa: Må vattnet som är under
himlen, samla sig till en särskild plats,
så att det *torra* syns. Och det skedde
så.

Ps. 33:7, 104:8-9.

10. Gud kallade det torra *jord*, och
vattensamlingen kallade han hav. Och
Gud såg, att *det var* gott.

11. Gud sa: Låt jorden frambringa
gräs, fröbärande örter *och* fruktträd,
som efter sina slag bär frukt, och
som har frö i sig på jorden. Och det
skedde så.

12. Jorden frambringade gräs *och*
fröbärande örter, efter sina slag, och
träd som efter sina slag bar frukt med
frö i sig. Och Gud såg att *det var* gott.

13. Och det blev kväll, och det blev
morgon, den tredje dagen.

14. Gud sa: Varde ljus på himlavalvet
för att skilja dagen från natten. De
ska vara tecken för årstider*, dagar
och år.

Ps. 136:7f. Jer. 31:35. **KXII: månader.*

15. De ska vara ljus på himlavalvet för
att lysa på jorden. Och det skedde så.

16. Gud gjorde två stora ljus, det
större ljuset till att råda över dagen,
och det mindre ljuset till att råda över
natten. *Han skapade* stjärnorna också.

17. Gud satte dem på himlavalvet för
att lysa på jorden

18. och för att råda över dagen och
natten och för att skilja mellan ljuset
och mörkret. Och Gud såg, att *det*
var gott.

19. Och det blev kväll, och det blev
morgon, den fjärde dagen.

20. Gud sa: Må vattnet bringa fram
ett vimmel av levande djur, och fåglar
som ska flyga över jorden under him-
lavalvet.

21. Och Gud skapade stora valar, och
alla levande varelser som rör sig och
som vattnet vimlar av, alla efter sitt
slag, och alla fåglar som har vingar
efter sitt slag. Och Gud såg, att *det*
var gott.

22. Gud välsignade dem och sa: Var fruktsamma och föröka er och uppfyll vattnet i haven, och fåglarna ska föröka sig på jorden. 1 Mos. 8:17.

23. Och det blev kväll, och det blev morgon, den femte dagen.

24. Gud sa: Må jorden frambringa levande varelser efter sitt slag, boskapsdjur, kräldjur och vilda djur på jorden efter sitt slag. Och det skedde så.

25. Och Gud gjorde de vilda djuren på jorden efter deras slag, och boskapsdjuren efter deras slag, och alla kräldjur på jorden efter deras slag. Och Gud såg att *det var* gott.

26. Gud sa: Låt oss göra människor till vår avbild, lika oss. De ska råda över fiskarna i havet och över himlens fåglar och över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som krälar på jorden.

27. Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han honom. Till man och kvinna skapade han dem. 1 Mos. 9:6.
Ef. 4:24. Kol. 3:10.

28. Gud välsignade dem och sa till dem: Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden. Lägg den under er och råd över fiskarna i havet och över himlens fåglar och över alla djur som krälar på jorden.

29. Gud sa: Se, jag har gett er alla fröbärande örter på hela jorden, och alla träd, vars frukt från träden har frö i sig. Detta ska ni ha att äta. 1 Mos. 9:3.

30. Åt alla djur på jorden och åt alla

fåglar under himlen och åt allt, som krälar på jorden *och har liv**, *ger jag* alla gröna örter att äta. Och det skedde så. *Alt. övers. levande själ.

31. Gud såg på allt, som han hade gjort, och se, *det var* mycket gott. Och det blev kväll, och det blev morgon, den sjätte dagen. Mark. 7:37.

2 Kapitlet

*Sabbaten. Paradiset. Det förbjudna trädet.
Kvinnans skapelse.*

Så fullbordades himlarna och jorden med hela sin härska.

2. På sjunde dagen fullbordade Gud sitt verk som han hade gjort. Och på sjunde dagen vilade han från hela sitt verk som han hade gjort.

2 Mos. 20:11, 31:17. 5 Mos. 5:14. Hebr. 4:4.

3. Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, eftersom han på den dagen vilade från allt sitt verk, som Gud hade skapat och gjort.

4. På så sätt har himmel och jord blivit till, när de blev skapade på den dag, då HERREN¹ Gud gjorde jord och himmel,

5. innan det på jorden fanns någon buske på marken, och innan någon ört hade skjutit upp ur marken. För HERREN Gud hade inte ännu låtit det regna på jorden, och *det fanns* inte någon människa som kunde bruka jorden.

6. Men en dimma steg upp från jorden och vattnade hela jordens yta.

¹När det i hebreiskan står JHWH markeras det i översättningen med HERREN, skrivet med kapitaler. Det är en utbredd uppfattning bland många judar att det heliga gudsnamnet inte ska uttalas utan av vördnad anges med ersättningsordet "Adonaj", som betyder HERREN.

7. Och HERREN Gud formade mannen* av jordens stoft och blåste livets ande i hans näsa, och så blev mannen* en levande själ.

1 Kor. 15:45f.

*Hebr. Adam, som betyder: människa, mänsklighet.

8. HERREN Gud planterade en lustgård i Eden, österut, och satte där mannen som han hade format.

9. Och HERREN Gud lät alla slags träd växa upp ur marken, som var ljuvliga att se på och goda att äta av. Och mitt i lustgården stod livets träd och trädet med kunskap om gott och ont.

10. Från Eden gick en flod ut för att vattna lustgården, och den delade sig därifrån i fyra huvudfloder.

11. Den första heter Pison, som omger hela landet Havila, där *det finns* guld.

12. Guldet i det landet är dyrbart och där *finns* bdelliumharts och onyxsten.

13. Den andra floden heter Gihon. Det är den som omger hela landet Etiopien*.

*Kush.

14. Den tredje floden heter Tigris*. Det är den som flyter öster om Assyrien. Och den fjärde floden är Euftrat**.

Dan. 10:4. *KJV: Hiddekel. **KXII: Frat.

15. HERREN Gud tog mannen* och satte honom i Edens lustgård, för att han skulle bruka och bevara den.

*KXII: människan.

16. HERREN Gud befallde mannen och sa: Du kan fritt äta av alla träd i lustgården,

17. men av trädet med kunskap om gott och ont ska du inte äta, för den dag du äter av det ska du döden dö.

18. HERREN Gud sa: *Det är* inte gott att mannen är ensam. Jag vill göra en hjälpare åt honom, en som är hans like*.

*KXII: som må hålla sig till honom.

19. När nu HERREN Gud av jord

hade format alla markens djur och alla himlens fåglar, förde han fram dem inför mannen, för att se vad han skulle kalla dem. För så som mannen kallade varje levande varelse*, så skulle den heta.

*KXII: djur.

20. Adam gav namn åt alla boskapsdjur, åt himlens fåglar och åt alla markens djur. Men för Adam fanns ingen hjälp, som var hans like*.

*KXII: som kunde hålla sig till honom.

21. Då lät HERREN Gud en tung sömn falla över Adam, och när han sov tog han ett av hans revben och fyllde dess plats med kött.

22. Och HERREN Gud byggde en kvinna av revbenet, som han hade tagit ut av mannen, och förde fram henne till mannen.

1 Tim. 2:13.

23. Då sa Adam: Denna är nu ben av mina ben och kött av mitt kött. Hon ska heta kvinna*, därför att hon är tagen av mannen.

1 Kor. 11:8.

*KXII: Manna.

24. Därför ska en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de ska bli ett kött.

Matt. 19:5. Mark. 10:6f. Ef. 5:31.

25. Och de var båda nakna, mannen och hans hustru, men de skämdes inte.

3 Kapitlet

Syndafallet. Människans olydnad och straff.

Ormen var listigare än alla djur på jorden, som HERREN Gud hade gjort. Han sa till kvinnan: Skulle väl Gud ha sagt: Ni ska inte äta av alla träd i lustgården?

2. Då sa kvinnan till ormen: Vi får äta av frukten från träden i lustgården,
 3. men om frukten från trädet mitt i lustgården har Gud sagt: Ät den inte och rör inte heller vid den, för att ni inte ska dö.
 4. Då sa ormen till kvinnan: Ni ska visst inte döden dö, Joh. 8:44.
 5. för Gud vet att den dag ni äter av den, ska era ögon öppnas och ni ska bli så som Gud, och veta vad gott och ont är.
 6. När kvinnan såg att trädet *var* gott att äta av och en fröjd för ögat och ett lockande träd, eftersom det gav förstånd, tog hon av frukten och åt och gav också åt sin man, som var med henne och han åt. 2 Kor. 11:3. 1 Tim. 2:14. Jak. 1:14-15. 1 Joh. 2:16.
 7. Då öppnades ögonen på dem båda, och de märkte att de *var* nakna. Och de band ihop fikonlöv och gjorde höftskynken åt sig.
 8. När dagen svalkades hörde de ljudet av HERREN Gud, som gick omkring i lustgården. Då gömde sig Adam och hans hustru för HERREN Guds ansikte bland träden i lustgården.
 9. Men HERREN Gud kallade på Adam och sa till honom: Var *är* du?
 10. Han sa: Jag hörde din röst i lustgården och blev rädd, eftersom jag är naken. Därför gömde jag mig.
 11. Då sa han: Vem har talat om för dig, att du *är* naken? Har du ätit av det träd som jag har befallt dig att du inte skulle äta av?
 12. Adam sa: Kvinnan som du gav mig för *att vara* med mig, hon gav mig av trädet, och jag åt.
 13. HERREN Gud sa till kvinnan:

Vad *är* det du har gjort? Kvinnan sa: Ormen lurade mig, så att jag åt.

2 Kor. 11:3.

14. Då sa HERREN Gud till ormen: Eftersom du har gjort detta, ska du *vara* förbannad framför all boskap och framför alla djur på marken. På din buk ska du gå och äta jord i alla dina livsdagar.

15. Jag ska sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd*. Han** ska söndertrampa ditt huvud, och du ska stinga honom i hans häl.

Jes. 7:14.

Rom. 16:20. 1 Joh. 3:8.

*kvinnans avkomma. **Messiasprofetia.

Kristi seger över ormen, dvs. djävulen.

16. Till kvinnan sa han: Jag ska göra din möda stor när du blir med barn. Med smärta ska du föda dina barn, och ditt begär *ska vara* till din man, och han ska råda* över dig.

1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. 1 Tim. 2:11-15. 1 Petr. 3:1.

*KXII: vara din herre.

17. Till Adam sa han: Eftersom du lydde din hustrus röst och åt av trädet som jag befallde dig och sa: Du ska inte äta av det, så ska marken *vara* förbannad för din skull. Med möda ska du livnära dig *av* den i alla dina levnadsdagar.

18. Törne och tistel ska den bära åt dig, och du ska äta av markens örter.
 19. I ditt anletes svett ska du äta ditt bröd till dess du vänder åter till jorden. För av den är du tagen. Jord är du, och till jord ska du åter bli.

20. Adam gav sin hustru namnet Eva, för hon blev mor till alla som lever.

21. Och HERREN Gud gjorde kläder av skinn åt Adam och hans hustru och klädde dem.

22. HERREN Gud sa: Se, mannen* har

blivit som en av oss och vet vad gott och ont är. Bara han nu inte räcker ut sin hand och tar också av livets träd och äter, så att han lever i evighet.

*KXII: Adam.

23. Därför sände HERREN Gud bort honom från Edens lustgård, för att han skulle bruka jorden som han var tagen från.

24. Så drev han ut människan*, och öster om Edens lustgård satte han keruberna och ett flammande svärd som svingade sig i alla riktningar, för att vakta vägen till livets träd.

*KXII: Adam. KJV: mannen

4 Kapitlet

Kain och Abel föds. Kains mord, flykt och hans släkttavla. Set.

Adam låg med sin hustru Eva, och hon blev med barn och födde Kain* och sa: Jag har fått en man från HERREN.

*Kain betyder: fått, förvärvat.

2. Därefter födde hon hans bror, Abel*. Abel blev en fåraherde, och Kain blev en åkerbrukare.

*Abel betyder: vindpust, förgänglighet.

3. Efter en tid hände sig att Kain bar fram en offergåva till HERREN av markens gröda.

4. Abel bar också fram av det förstfödda i sin hjord och av deras fett, och HERREN såg med välbehag på Abel och hans offer.

Hebr. 11:4.

5. Men till Kain och hans offer såg han inte med välbehag. Då blev Kain mycket vred, och han sänkte blicken.

6. HERREN sa till Kain: Varför är du vred och sänker blicken?

7. Om du gör det som är gott, ska du då inte bli godtagen? Men om du inte

gör det som är gott, då lurar synden vid dörren. *Den har* begär till dig, men du ska råda över den.

8. Kain talade med sin bror Abel. Och det hände då de var ute på marken, att Kain gick till angrepp på sin bror Abel, och dödade honom.

Matt. 23:35. Rom. 6:12. 1 Joh. 3:12. Jud. v.11.

9. Och HERREN sa till Kain: Var är din bror Abel? Han svarade: Jag vet inte. *Ska* jag ta hand om min bror?

10. Då sa han till honom: Vad har du gjort? Rösten av din brors blod ropar till mig från jorden.

Hebr. 12:24.

11. Förbannad *ska* du nu vara på jorden, som har öppnat sin mun för att ta emot din brors blod från din hand.

12. När du brukar jorden, ska den inte längre ge dig sin gröda. Ostadig och flyktig ska du bli på jorden.

13. Och Kain sa till HERREN: Mitt straff* är större än jag kan bära**.

*KXII: missgärning.

**KXII: än det kan förlätas.

14. Se, i dag driver du mig bort från landet, och jag måste gömma mig undan ditt ansikte. Ostadig och en flykting ska jag bli på jorden. Och det ske, *att* vem som helst som finner mig, ska döda mig.

Job. 15:20.

15. Men HERREN sa till honom: Nej, utan den som dödar Kain ska bli hämnad sju gånger om. Och HERREN satte ett tecken på Kain så att ingen som fann honom skulle döda honom.

16. Och Kain gick bort från HERRENS ansikte och slog sig ner i landet Nod, öster om Eden.

17. Och Kain låg med sin hustru, och hon blev med barn och födde Hanok, och han byggde en stad, som han

kallade Hanok, efter sin son.

18. Åt Hanok föddes Irad, Irad blev far till Mehujael. Mehujael blev far till Metusael och Metusael blev far till Lemek.

19. Lemek tog sig två hustrur. Den ena hette Ada, den andra Silla.

20. Ada födde Jabal. Han blev stamfar för dem som bor i tält och *som har* boskap.

21. Och hans bror hette Jubal. Han blev stamfar för alla dem som hantear harpa och flöjt.

22. Silla födde Tubal-Kain, som var en mästare i allt slags arbete med koppar och järn. Och Tubal-Kains syster *var* Naama.

23. Lemek sa till sina hustrur Ada och Silla: Ni Lemeks hustrur, hör min röst och lyssna till mitt tal: Jag har dödat en man för mitt sår och en yngling för min skråma.

24. Om Kain ska bli hämnad sju gånger, så ska sannerligen Lemek bli det sjuttio-sju gånger.

*Lemeks hämndlystna uttalande om att själv hämnas sjuttiosju gånger möter sin motsats i Jesu svar på Petrus fråga om förläelse i Matt. 18:21-22.

25. Och Adam låg igen med sin hustru, och hon födde en son som hon gav namnet Set*, och *sa*: Gud har gett mig ett annat barn i stället för Abel, som Kain slog ihjäl.

*Set betyder: ersättare.

26. Också Set blev far till en son som han gav namnet Enos. Vid den tiden började man åkalla* HERRENS namn.

*KXII: predika.

5 Kapitlet

Patriarkernas släktheregister.

Noas barn.

Detta är boken om Adams* släkt. På den dagen, då Gud skapade

människan, gjorde han honom** lik Gud.

1 Mos. 1:26. 9:6. 1 Krön. 1:1.

*KXII: människosläktet. **KXII: henne.

2. Till man och kvinna skapade han dem och välsignade dem och kallade dem människa, på den dag då de var skapade.

3. När Adam var 130 år gammal blev han far till *en son*, som var lik honom, efter hans bild, och gav honom namnet Set.

4. Efter att han hade blivit far till Set, blev Adams dagar 800 år, och han fick söner och döttrar.

5. Adams hela ålder som han levde blev 930 år, sedan dog han.

6. När Set var 105 år blev han far till Enos.

7. Efter Enos födelse levde Set 807 år och blev far till söner och döttrar.

8. Sets hela livstid blev 912 år, sedan dog han.

9. När Enos var 90 år blev han far till Kenan.

10. Efter Kenans födelse levde Enos 815 år och blev far till söner och döttrar.

11. Enos hela livstid blev 905 år, sedan dog han.

12. När Kenan var 70 år gammal blev han far till Mahalalel.

13. Efter Mahalalels födelse levde Kenan 840 år och blev far till söner och döttrar.

14. Kenans hela livstid blev 910 år, sedan dog han.

15. När Mahalalel var 65 år blev han far till Jered.

16. Efter Jereds födelse levde Mahalalel 830 år och blev far till söner och döttrar.

17. Mahalalels hela livstid blev 895 år, sedan dog han.

18. När Jered var 162 år blev han far till Hanok*.

*KJV: Enok.

19. Efter Hanoks födelse levde Jered 800 år och blev far till söner och döttrar.

20. Jereds hela livstid blev 962 år, sedan dog han.

21. När Hanok var 65 år blev han far till Metusela.

22. Efter Metuselas födelse vandrade* Hanok med Gud i 300 år och blev far till söner och döttrar.

*KXII: levde ett gudfruktigt liv.

23. Hanoks hela livstid blev 365 år.

24. Efter att Hanok hade vandrat* med Gud fanns han inte mer, för Gud hämtade honom.

Hebr. 11:5. Jud. v. 14.

*KXII: levte ett gudfruktigt liv, såg man honom inte mer.

25. När Metusela var 187 år blev han far till Lemek.

26. Efter Lemeks födelse levde Metusela 782 år och blev far till söner och döttrar.

27. Metuselas* hela livstid blev 969 år, sedan dog han.

*Kan översättas: Hans död skall sända den. Metusela dog samma år som floden kom.

28. När Lemek var 182 år blev han far till en son.

29. Han gav honom namnet Noa* och sa: Denne ska trösta oss under vårt arbete och våra händers möda på jorden, som HERREN har förbannat.

*Det hebreiska namnet Noáh har en viss likhet med verbet för trösta.

30. Efter Noas födelse levde Lemek 595 år och blev far till söner och döttrar.

31. Lemeks hela livstid blev 777 år, sedan dog han.

32. När Noa var 500 år blev han far till Sem, Ham och Jafet.

6 Kapitlet

Människornas ondska växer. Syndafloden förkunnas. Arken byggs.

När människorna började föröka sig på jorden och döttrar föddes åt dem,

Matt. 24:37-39.

2. såg Guds söner att människornas döttrar *var* vackra, och de tog till hustrur dem de tyckte bäst om.

3. Och HERREN sa: Min ande ska inte strida* med människorna för alltid, för de *är* ju kött. Jag vill dock ge dem en tid av 120 år.

*KXII: Människorna vill inte mer låta min Ande straffa sig.

4. På den tiden, och även senare, när Guds söner gick in till människornas döttrar och dessa födde *barn* åt dem, fanns det jättar* på jorden. Dessa *var* de väldiga män, som från forntiden *var* så ryktbara.

*Hebr. fallna. KXII: tyranner.

5. Men då HERREN såg, att människornas ondska *var* stor på jorden och *att* alla deras hjärtans uppsåt och tankar alltid *var* enbart onda,

1 Mos. 8:21. Matt. 15:19.

6. då ångrade HERREN, att han hade gjort människorna på jorden, och det bedrövade honom i hans hjärta.

7. Och HERREN sa: Människorna som jag har skapat, ska jag utrota från jordens yta, både människor och djur och kräldjur och himlens fåglar, för jag ångrar att jag har gjort dem.

8. Men Noa fann nåd för HERRENS ögon.

9. Detta *är* Noas släkt. Noa var en gudfruktig* och fullkomlig man bland sina samtida och Noa vandrade** med Gud.

Hebr. 11:7. 2 Petr. 2:5.

*KXII: from. **KXII: levde ett gudfruktigt liv.

10. Noa blev far till tre söner, Sem, Ham och Jafet.

11. Men jorden var fördärvad inför Guds åsyn och jorden var full med orätt.

12. Och Gud såg på jorden, och se, den var fördärvad, eftersom allt kött levde i fördärv på jorden.

Matt. 24:38. Luk. 17:27. 1 Petr. 3:20. 2 Petr. 3:6.

13. Då sa Gud till Noa: Slutet på allt kött har kommit för mig, för genom dem är jorden full med våld, och se, jag vill fördärva dem tillsammans med jorden.

14. Bygg dig en ark av goferträ, och inred den med rum och bestryk den med jordbeck både invändigt och utvändigt.

15. Och så ska du göra den: 300 alnar* lång, 50 alnar bred och 30 alnar hög.

*aln: ca en halv meter.

16. Högst upp på arken ska du göra ett fönster, en aln stort, och dörren till arken ska du sätta på dess sida. Du ska bygga den *med ett* nedre däck, *ett* mellandäck och *ett* övre däck.

17. Och se, jag ska låta en vattenflod komma över jorden, för att fördärva allt kött under himlen som *har en* livsande. Allt som *finns* på jorden ska förgås.

18. Men med dig vill jag göra ett förbund. Du ska gå in i arken med dina söner, din hustru och dina sonhustrur.

1 Petr. 3:20-21.

19. Och du ska föra in i arken ett par av allt som lever av allt kött, hane och hona, för att de ska överleva tillsammans med dig.

20. Av fåglarna efter deras slag, av djuren efter deras slag, och av alla

kräldjur på jorden efter deras slag. Av alla dessa ska ett par gå in till dig, för att *de* ska förbli vid liv.

21. Och du ska ta med dig all slags mat som är ätbar, och samla *det* åt dig, så att du och de andra har att äta.

22. Noa gjorde i allt så som Gud hade befallt honom.

7 Kapitlet

Syndafloden.

OCH HERREN sa till Noa: Gå in i arken, du och hela din familj, för jag har sett att du är gudfruktig inför mig i denna tid.

2. Av alla rena fyrfotadjur ska du ta med dig sju par, hanne och hona, men av de fyrfotadjur, som inte *är* rena, ett par, hanne och hona,

3. också av himlens fåglar sju par, hanne och hona, för att dess avkomma ska förbli vid liv över hela jorden.

4. För om sju dagar ska jag låta det regna på jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter, och jag vill utplåna från jordens yta alla varelser som jag har gjort.

5. Och Noa gjorde allt det som HERREN hade befallt honom.

6. Noa *var* 600 år gammal när floden kom med sitt vatten över jorden.

7. Noa gick in i arken med sina söner, sin hustru och sina sonhustrur, på grund av flodens vatten.

8. Av de rena djuren, av de orena djuren, av fåglarna och av allt som kryper på jorden

9. gick två och två, hanne och hona, in till Noa i arken så som Gud hade befallt Noa.

10. Efter sju dagar kom flodens vatten över jorden.

11. I det år av Noas liv*, då han var 600 år, den sjuttonde dagen i andra månaden, den dagen bröt alla det stora djupets källor fram, och himlens fönster öppnade sig. **KXII: ålder.*

12. Och det regnade över jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

13. Just den dagen gick Noa och Noas söner Sem, Ham och Jafet, och Noas hustru och de tre sonhustrurna in i arken, *Matt. 24:38. Luk. 17:27. 1 Petr. 3:20.*

14. både de och alla de vilda djuren efter deras slag, och all boskap efter deras slag, och av allt det som krälar på jorden efter deras slag, och alla fåglar efter deras slag, allt det som flyger, allt som hade vingar.

15. De gick in till Noa i arken, två och två av allt slags kött, som *hade* livsande i sig.

16. Och de som gick in, hanne och hona av allt slags kött, gick in så som Gud hade befallt honom. Och HERREN stängde igen efter honom.

17. Och floden kom över jorden i fyrtio dagar, och vattnet steg och lyfte upp arken, så att den höjde sig högt över jorden.

18. Vattnet tilltog och steg högt över jorden, och arken flöt på vattnet.

19. Och vattnet steg mer och mer över jorden, så att det täckte alla höga berg under hela himlen.

20. Femton alnar högt steg vattnet över dem, och bergen blev övertäckta.

21. Och allt kött gick under, som rörde sig på jorden, fåglar, boskap och vilda djur och alla kryp som kryper på jorden, och alla människor.

22. Allt som levde och andades dog, allt som fanns på torr *mark*.

23. Och alla levande varelser, som fanns på jordens yta, utplånades, både människor som fyrfotadjur, kräldjur och himlens fåglar. De utplånades från jorden. Bara Noa blev kvar och de som *var* med honom i arken.

24. Och vattnet stod högt över jorden i 150 dagar.

8 Kapitlet

*Floden avtar. Noas offer
och Guds löfte.*

Då tänkte Gud på Noa och alla de vilda djur och på alla boskapsdjur som *var* med honom i arken, och Gud lät en vind gå fram över jorden, och vattnet sjönk undan.

2. Och djupets källor och himlens fönster stängdes, och regnet från himlen upphörde.

3. Och vattnet vek bort från jorden mer och mer, och efter 150 dagar började vattnet avta.

4. På sjuttonde dagen i den sjunde månaden stannade arken på Ararat-bergen.

5. Vattnet fortsatte att minska fram till den tionde månaden. På första *dagen* i tionde *månaden* blev bergens toppar synliga.

6. Och efter fyrtio dagar öppnade Noa fönstret på arken, som han hade gjort,

7. och lät en korp flyga ut, och den flög fram och åter till dess vattnet hade torkat bort från jorden.

8. Sedan lät han en duva flyga ut från

sig, för att han skulle se om vattnet hade sjunkit undan från jorden.

9. Men duvan fann ingen plats där den kunde vila sin fot utan kom tillbaka till honom i arken, eftersom vattnet *täckte* hela jorden. Då räckte han ut sin hand och tog in den till sig i arken.

10. Och han väntade ytterligare sju dagar och lät duvan ännu en gång flyga ut ur arken.

11. Mot kvällen kom duvan tillbaka till honom, och se, då *hade* den ett friskt olivlöv i näbben. Då förstod Noa att vattnet hade sjunkit undan från jorden.

12. Men han väntade ytterligare sju dagar och sedan lät han duvan flyga ut igen, och den kom inte mer tillbaka till honom.

13. I Noas sexhundraförsta år, på *första* dagen i första *månaden*, hade vattnet torkat bort från jorden. Då tog Noa bort taket från arken och såg ut, och se, jordens yta var torr.

14. På den tjugosjunde dagen i den andra månaden var jorden torr.

15. Då talade Gud till Noa och sa:

16. Gå ut ur arken, du och din hustru, dina söner och sonhustrur med dig.

17. Alla djur, som du *har* hos dig av allt kött, ska du ta med dig ut, *både* fåglar, boskapsdjur och alla kräldjur, som krälar på jorden, för att de ska växa till på jorden och vara fruktsamma och föröka sig på jorden.

18. Så gick Noa ut med sina söner och med sin hustru och sina sonhustrur.

19. Alla djur och alla kräldjur, alla fåglar och allt som krälar på jorden, alla efter sitt slag, gick ut ur arken.

20. Och Noa byggde ett altare åt

HERREN och tog av alla rena djur och av alla rena fåglar och offrade brännoffer på altaret.

21. Och HERREN kände den välbehagliga doften och sa i sitt hjärta: Härefter ska jag inte mer förbanna jorden för människans skull, eftersom människans hjärta alltifrån ungdomen har ett ont uppsåt. Och jag ska härefter inte mer döda allt levande, så som jag nu har gjort.

1 Mos. 6:5. Matt. 15:19. Jes. 54:9.

22. Så länge jorden består, ska sådd och skörd, köld och värme, sommar och vinter, dag och natt aldrig upphöra.

1 Mos. 1:14.

9 Kapitlet

Guds förbund med Noa. Kanaan förbannas.

Noa dör.

Och Gud välsignade Noa och hans söner och sa till dem: Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden.

2. Och fruktan och rädsla för er ska komma över alla djur *på* jorden, över alla himlens fåglar, över allt det som krälar på jorden och över alla fiskar i havet. De är givna i er hand.

1 Mos. 1:28. 8:17.

3. Allt som lever och rör sig ska vara er mat. Allt detta ger jag er så som jag gav er de gröna örterna.

1 Mos. 1:29.

4. Men kött som har liv, *det vill säga* blod i sig, ska ni inte äta.

3 Mos. 17:14.

5. Och sannerligen, ert blod från era liv vill jag utkräva, av alla djur vill jag utkräva det och från varje människohand. Från handen av varje människas bror ska jag utkräva människans liv.

6. Den som utgjuter människoblod, hans blod ska utgjas av människor, för Gud har gjort människan till sin avbild.

4 Mos. 35:31. Ords. 28:17.
Matt. 26:52. Upp. 13:10.

7. Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden och föröka er på den.

8. Gud talade till Noa och hans söner som var med honom och sa:

9. Och jag, se, jag vill göra ett förbund med er och med era efterkommande* efter er,

*KXII: säd.

10. och med alla levande djur som finns hos er, både fåglar, boskapsdjur och alla vilda djur på jorden, som är hos er, alla som har gått ut ur arken, alla djur på jorden.

11. Jag ska upprätta mitt förbund med er: Aldrig mer ska allt kött bli utrotat av flodens vatten, aldrig mer ska en flod komma och fördärva jorden.

Jes. 54:9.

12. Gud sa: Detta är tecknet på mitt förbund, som jag sluter mellan mig och er och alla levande varelser hos er för alla kommande släktled*:

*KXII: till evig tid.

13. Min regnbåge sätter jag i skyn, och den ska vara tecknet på förbundet mellan mig och jorden.

14. Och det ska ske, när jag hopar moln över jorden, att man ska se regnbågen i skyn.

15. Då ska jag tänka på mitt förbund mellan mig och er och alla levande varelser av allt kött. Vattnet ska inte mer bli någon flod som utplånar allt kött.

16. Därför ska regnbågen vara i skyn, för att jag ska se på den och tänka på det eviga förbundet mellan Gud och

alla levande varelser och allt kött, som är på jorden.

17. Och Gud sa till Noa: Detta ska vara tecknet till det förbundet, som jag har upprättat mellan mig och allt kött på jorden.

18. Noas söner, som gick ut ur arken, var Sem, Ham och Jafet. Och Ham var far till Kanaan.

19. Dessa tre var Noas söner, och av dessa har hela jorden blivit befolkad.

20. Noa började som åkerbrukare, och han planterade en vingård.

21. Och då han drack av vinet, blev han berusad och låg naken i sitt tält.

22. Då nu Ham, Kanaans far, såg sin far naken berättade han det för sina båda bröder, som var utanför.

23. Och Sem och Jafet tog ett klädesplagg och lade det båda på sina axlar och gick in baklänges och övertäckte sin fars nakna kropp. De vände bort ansiktet, så att de inte såg sin fars nakenhet.

24. När Noa vaknade upp från ruset och fick veta vad hans yngre son hade gjort honom, sa han:

25. Förbannad vare Kanaan, en slavars slav ska han vara åt sina bröder!

26. Och han sa: Lovad* vare HERREN, Sems Gud, och Kanaan ska vara hans slav!

*KJV: välsignad.

27. Gud ska utvidga Jafet och han ska bo i Sems tält, och Kanaan ska vara hans slav.

28. Och Noa levde efter floden i 350 år,

29. så att Noas hela livstid blev 950 år. Därefter dog han.

10 Kapitlet

Noas söners släkterregister.

Detta är Noas söners släkt, Sems, Hams och Jafets. Åt dem föddes barn efter floden.

2. Jafets söner var Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mesek och Tiras.

3. Och Gomers söner var Askenas, Rifat och Togarma.

4. Och Javans söner var Elisa och Tarsis, Kittim och Dodanim.

5. Från dessa har hedningarnas öar blivit befolkade i sina länder, var och en efter sitt språk, efter sina släkter och folk.

6. Och Hams söner var Kush, Misrajim, Put och Kanaan.

7. Kush söner var Seba, Havila, Sabta, Raama och Sabteka. Och Raamas söner var Saba och Dedan.

8. Kush blev far till Nimrod, som var den förste härskaren* på jorden.

*KJV och KXII: han började att vara en väldig herre på jorden.

9. Han var en väldig jägare inför HERREN. Det är därför man säger: En väldig jägare inför HERREN, som Nimrod.

10. Hans rike hade sin början i Babel, Erech, Ackad och Kalne i Sinears land.

Sak. 5:11, 1 Mos. 11:2.

11. Från det landet kom Assur och byggde Nineve, Rehobot-Ir, Kela

12. och Resen mellan Nineve och Kela. Detta är den stora staden.

Jon. 1:2, 3:2-3. Upp. 17:18.

13. Och Misrajim blev far till ludeerna, anameerna, lehabeerna, naftuheerna, 14. patroseerna och kasluheerna, från vilka filisteerna och kaftoreerna härstammar.

15. Kanaan blev far till Sidon, sin förstfödde, och Het

16. och jebusiterna, amoreerna, girkaseerna,

17. hiveerna, arkeerna, sineerna,

18. arvadeerna, semareerna, och hamateerna. Och därefter utbredde sig de kanaaneiska släkterna.

19. Och kananeernas gränser gick från Sidon fram emot Gerar ända till Gasa, fram emot Sodom, Gomorra, Adma och Sebojim ända till Lesa.

20. Dessa var Hams söner, efter deras släkter och språk, i deras länder och deras folk.

21. Och barn föddes även åt Sem, Jafets* äldre bror, som blev stamfar till alla Ebers barn.

*KJV: bror till Jafet den äldre.

22. Sems barn var Elam, Assur, Arpaksad, Lud och Aram.

23. Arams barn var Us, Hul, Geter och Mas.

24. Arpaksad blev far till Sela, och Sela blev far till Eber.

25. Eber blev far till två söner, en hette Peleg*, därför att i hans tid blev världen** delad, och hans bror hette Joktan. **Peleg betyder delning. **Alt. övers. jorden.*

26. Joktan blev far till Almodad, Selef, Hasarmavet, Jera,

27. Hadoram, Usal, Dikla,

28. Obal, Abimael, Saba,

29. Ofir, Havila och Jobab. Alla dessa var Joktans söner.

30. De hade sina boplatser från Mesa fram till Sefar, ett berg öster ut.

31. Dessa var Sems söner, efter deras släkter och språk, i deras länder och efter deras folk.

32. Dessa var Noas söners släkter, efter deras härkomst, med deras folkslag. Från dem har folken spritts ut över jorden efter floden.

11 Kapitlet

Babels torn. Språkförbistringen. Sems släkt.

Hela världen* hade ett enda språk och samma ord. *Alt. övers. jorden.

2. Och det hände när de drog öster ut, att de fann en dal i Sinears land och de bosatte sig där.

3. De sa till varandra: Kom, låt oss slå tegel och bränna det. Teglet använde de som sten, och jordbeck använde de som murbruk.

4. Och de sa: Kom, låt oss bygga åt oss en stad och ett torn, vars spets når ända upp i himlen, och göra oss ett namn, för att vi inte ska spridas ut över hela jordens yta.

5. Då steg HERREN ner för att se staden och tornet, som människobarnen byggde.

6. Och HERREN sa: Se, de är ett enda folk och de har alla ett enda språk. Detta är deras första tilltag, och nu ska inget vara omöjligt för dem som de föresatt sig att göra.

7. Kom, låt oss stiga ner och ge dem olika språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger.

8. Så spred HERREN ut dem därifrån över hela jordens yta, och de slutade att bygga på staden.

9. Därför fick den namnet Babel, eftersom HERREN där förbistrade hela jordens språk, och därifrån spred HERREN ut dem över hela jorden.

10. Detta är Sems släkt: När Sem var 100 år blev han far till Arpaksad två år efter floden. 1 Krön. 1:17. Luk. 3:36.

11. Och Sem levde, sedan han hade blivit far till Arpaksad*, i 500 år och

fick söner och döttrar.

*Denna mening saknas i KXII.

12. När Arpaksad var 35 år blev han far till Sela.

13. Sedan Arpaksad hade blivit far till Sela levde han i 403 år och blev far till söner och döttrar.

14. När Sela var 30 år, blev han far till Eber.

15. Sedan Sela hade blivit far till Eber levde han 403 år och blev far till söner och döttrar.

16. När Eber var 34 år, blev han far till Peleg.

17. Sedan Eber hade blivit far till Peleg levde han 430 år och blev far till söner och döttrar.

18. När Peleg var 30 år, blev han far till Regu.

19. Sedan Peleg hade blivit far till Regu levde han 209 år och fick söner och döttrar.

20. När Regu var 32 år, blev han far till Serug.

21. Sedan Regu hade blivit far till Serug levde han 207 år och blev far till söner och döttrar.

22. När Serug var 30 år, blev han far till Nahor.

23. Sedan Serug hade blivit far till Nahor levde han 200 år och blev far till söner och döttrar.

24. När Nahor var 29 år, blev han far till Tera.

25. Sedan Nahor hade blivit far till Tera levde han 119 år och blev far till söner och döttrar.

26. När Tera var 70 år blev han far till Abram, Nahor och Haran.

27. Detta är Teras släkt: Tera blev far till Abram, Nahor och Haran. Och Haran blev far till Lot.

28. Haran dog hos sin far Tera i sitt hemland, i Ur i Kaldeen.

29. Och Abram och Nahor tog sig hustrur. Abrams hustru hette Sarai, och Nahors hustru hette Milka, dotter till Haran, som var far till Milka och far till Jiska.

30. Men Sarai var ofruktsam och *hade* inga barn.

1 Mos. 17:17.

31. Och Tera tog med sig sin son Abram och Lot, sin sonson, Harans son, och sin sonhustru Sarai, hustrun till hans son Abram, och de lämnade tillsammans Ur i Kaldeen, för att de skulle utvandra till Kanaans land, och de kom till Haran och bosatte sig där.

Jos. 24:2-3. Neh. 9:7. Hebr. 11:8.

32. Tera blev 205 år, och Tera dog i Haran.

12 Kapitlet

*Abram beger sig till Kanaan och till Egypten.
Herrens löfte till Abram.*

HERREN hade sagt till Abram: Gå ut ur ditt land och från din släkt och från din fars hus till det land, som jag ska visa dig.

Matt. 19:29.

Apg. 7:3-4 Hebr. 11:8.

2. Och jag ska göra dig till ett stort folk, och jag ska välsigna dig och göra ditt namn stort, och du ska bli en välsignelse.

3. Jag ska välsigna dem som välsignar dig och förbanna dem som förbannar dig, och i dig ska alla släkter på jorden bli välsignade.

1 Mos. 18:18. 22:18. 26:4. 28:14.

4 Mos. 24:9. Apg. 3:25. Gal. 3:8f.

4. Då begav sig Abram iväg som HERREN hade sagt till honom, och Lot gick med honom. Abram *var* 75

år när han lämnade Haran.

5. Så tog Abram sin hustru Sarai och Lot, sin brorson, med alla deras ägodelar, som de hade förvärvat, och det folk*, som de hade fått i Haran, och de begav sig av mot Kanaans land. När de kom till Kanaans land.

**KXII: säd.*

6. fortsatte Abram in i landet ända till platsen Sikem, till Mores terebint. På den tiden *bodde* kananeerna i landet.

7. Då uppenbarade sig HERREN för Abram och sa: Åt dina efterkommande* ska jag ge detta land. Och han byggde där ett altare åt HERREN, som hade uppenbarat sig för honom.

1 Mos. 13:15. 5 Mos. 34:4. Neh. 9:8. Apg. 7:5.

8. Sedan flyttade han därifrån till det berg, som låg öster om Betel, och slog upp sitt tält, så att han *hade* Betel i väster och Ai i öster. Där byggde han ett altare åt HERREN och åkallade* HERRENS namn.

**KXII: predikade om.*

9. Så bröt Abram upp därifrån och drog sig allt mer söderut.

10. Och det blev hungersnöd i landet, så Abram begav sig ner till Egypten för att bo där som främling, eftersom hungersnöden *var* svår i landet.

11. När han närmade sig Egypten, sa han till sin hustru Sarai: Se, jag vet, att du *är* en vacker kvinna att se på.

12. Därför kommer det att hända, när egyptierna får se dig, att de kommer att säga: Hon är hans hustru, och de ska döda mig och låta dig leva.

13. Jag ber dig, säg därför, att du är min syster, för att det ska gå bra för mig för din skull och att jag* får leva på grund av dig.

1 Mos. 20:2-3. 26:7.

**KXII: min själ.*

14. När Abram kom till Egypten, såg

egyptierna, att hon *var* en mycket vacker kvinna.

15. Också faraos furstar såg henne och prisade henne inför farao, och kvinnan blev förd in i faraos hus.

16. Abram behandlades väl för hennes skull, och han fick får, nötboskap, åsnor, tjänare och tjänarinnor, åsninnor och kameler.

17. Men HERREN plågade farao och hans hus med stora plågor på grund av Sarai, Abrams hustru.

18. Och farao kallade Abram till sig och sa: Varför har du gjort detta mot mig? Varför talade du inte om för mig att hon *var* din hustru?

19. Varför sa du: Hon *är* min syster? Därför ville jag ta henne till hustru. Och se, här är nu din hustru, ta *henne* och ge dig av!

20. Och farao gav *sina* män befallning om honom, och de sände iväg honom och hans hustru och allt han ägde.

13 Kapitlet

*Abram skiljer sig från
Lot. Guds löfte.*

Abram bröt upp från Egypten, och han begav sig söderut* med sin hustru och allt vad han ägde, och Lot var med honom.

*Negev.

2. Abram *var* mycket rik på boskap, silver och guld.

3. Han fortsatte resan från södern ända fram till Betel, till det ställe, där hans tält tidigare hade stått, mellan Betel och Ai,

1 Mos. 12:8.

4. till platsen, där han förra gången hade rest upp ett altare. Där åkallade* Abram HERRENS namn.

*XII. predikade.

5. Lot, som vandrade tillsammans med Abram, hade också får och boskap och tält.

6. Men landet räckte inte till för dem, så att de kunde bo tillsammans, eftersom deras egendomar var så stora, att de inte kunde bo tillsammans.

1 Mos. 36:7.

7. Och det var stridigheter mellan Abrams boskapsherdar och Lots boskapsherdar. På den tiden bodde kananeerna och perisseerna där i landet.

8. Då sa Abram till Lot: Inte ska det vara någon strid mellan mig och dig och mellan mina herdar och dina herdar, för vi *är ju* bröder.

9. Ligger inte hela landet öppet för dig? Skilj dig från mig. Om *du vill gå* åt vänster, så går jag åt höger, eller om *du vill gå* åt höger, så går jag åt vänster.

10. Lot lyfte blicken och såg hela Jordanslätten, att den var vattenrik överallt. För innan HERREN fördärvade Sodom och Gomorra, var den lik en HERRENS lustgård, likt Egyptens land, ända fram till Soar.

11. Och Lot utvalde åt sig hela Jordanslätten och flyttade österut. Och de skildes från varandra,

12. så att Abram bodde i Kanaans land och Lot i städerna på Jordanslätten, och han slog upp *sina* tält ända bort mot Sodom.

13. Men folket i Sodom *var* onda och mycket syndiga inför HERREN.

Hes. 16:48f.

14. Då nu Lot hade skilt sig från Abram, sa HERREN till Abram: Lyft din blick och se ut från den plats, där du står, mot norr och söder, öster och väster.

15. För hela detta land som du ser, vill jag ge åt dig och dina efterkommande för evig tid.

1 Mos. 12:7, 15:7-8, 17:8.

16. Och jag ska göra dina efterkommande som stoftet på jorden. Kan någon räkna stoftet på jorden, så ska också dina efterkommande kunna räknas.

1 Mos. 15:5, 22:17, 26:4.

2 Mos. 32:13. 1 Kung. 4:20. Jer. 33:22. Hebr. 11:12.

17. Stå därför upp och drag igenom landet, efter dess längd och efter dess bredd, för åt dig ska jag ge det.

18. Och Abram flyttade *sina* tält och kom och slog sig ner vid Mamres terebintlund i Hebron, och byggde där ett altare åt HERREN.

14 Kapitlet

*Abrams krigståg. Lots befrielse.
Melkisedek välsignar Abram.*

Och det hände sig i den tid, då Amrafel var kung i Sinear, Arjok kung i Ellasar, Kedorlaomer kung i Elam och Tidal *var* kung över folkslagen*,

*Hebr. Gojim, XXII: hedningarnas kung.

2. att de förde krig mot Bera, kungen i Sodom, och Birsas, kungen i Gomorra, och Sinab, kungen i Adma, och Sember, kungen i Sebojim, och kungen i Bela, det är Soar.

3. Alla dessa samlades i Siddimdalen, där Salthavet* nu ligger.

*Dvs. Döda havet.

4. De hade i tolv år lytt under kung Kedorlaomer, men i det trettonde året hade de gjort uppror*.

*XXII: avfallit.

5. Och i det fjortonde året kom Kedorlaomer och de kungar, som *var* med honom, och slog rafaerna i Asterot-

Karnajim och suseerna i Ham och emeerna i Save-Kirjatajim

6. och horeerna i deras bergsland Seir, fram ända till El-Paran vid öknen.

7. Därefter vände de om och kom till En-Mispat, det är Kadesh, och underkuvade hela den amalekitiska slättbygden och dessutom amoreerna, som bodde i Hasason-Tamar.

8. Då drog kungen i Sodom, kungen i Gomorra, kungen i Adma, kungen i Sebojim och kungen i Bela, det är Soar, ut och ställde upp sig till strid mot dem i Siddimdalen,

9. mot Kedorlaomer, kungen i Elam, Tidal, kungen över folkslag*, Amrafel, kungen i Sinear, och Arjok, kungen i Ellasar, fyra kungar mot de fem.

*Gojim, XXII: hedningarnas kung.

10. Men Siddimdalen *var full av* jordbecksgropar. Och kungarna i Sodom och Gomorra flydde och föll i dem, och de resterande flydde upp i bergen.

11. Och de tog all egendom, som fanns i Sodom och Gomorra, och hela deras matförråd och drog därifrån.

12. De tog med sig Abrams brorson Lot, som bodde i Sodom, och hans ägodelar, och drog sin väg.

13. Då kom en som lyckats fly och berättade det för Abram, hebreer*, som bodde i amoreen Mamres terebintlund, som var Eskols och Aners bror, och dessa *var* i förbund med Abram.

*XXII: som var en utlänning.

14. När Abram hörde, att hans bror var fånge, väpnade han sina erfarna tjänare, som var födda i hans hus, 318 män, och förföljde *dem* ända till Dan. 15. Han delade sitt folk och överföll dem om natten, han och hans tjänare,

och slog dem och förföljde dem ända till Hoba, som *ligger* till vänster om Damaskus,

16. och tog tillbaka allt byte och även sin bror Lot, och hans ägodelar och kvinnorna och folket.

17. När han kom tillbaka efter att ha slagit Kedorlaomer och de kungar, som *var* med honom, gick kungen i Sodom ut för att möta honom i SAVEDALEN, vilket *är* Kungadalen.

18. Och Melkisedek, kung i Salem, bar ut bröd och vin, och han *var* präst åt Gud, den Högste. Ps. 110:4. Hebr. 7:1f.

19. Han välsignade honom och sa: Välsignad *vare* Abram av Gud den Högste, han som äger himmel och jord.

20. Välsignad* *vare* Gud den Högste, som har gett dina fiender i din hand! Och Abram gav honom tionde av allt. Hebr. 7:2. *KXII: lovad.

21. Kungen i Sodom sa till Abram: Ge mig folket, och behåll själv bytet.

22. Men Abram sa till kungen i Sodom: Jag lyfter min hand upp till HERREN, den Högste Guden, han som äger himmel och jord, 5 Mos. 10:14.

23. att jag inte vill *ta* en tråd eller en skorem, eller något annat som *är* ditt, så att du inte ska kunna säga: Jag har gjort Abram rik,

24. med undantag endast för det de unga männen har förtärt, och den lott, som tillkommer de män, som har följt med mig. Aner, Eskol och Mamre. Låt dem få sin del.

15 Kapitellet

*Abrams, tro och förbund med HERREN.
HERREN förutsäger Israels trälldom.*

Efter detta kom HERRENS ord i en syn till Abram som sa: Frukta inte, Abram! Jag *är* din sköld. Din lön ska bli mycket stor.

2. Abram sa: Herre, Gud*, vad vill du ge mig? Jag går bort barnlös, och arvinge till mitt hus är Elieser från Damaskus. *KXII: Herre.

3. Och Abram sa: Se, åt mig har du inte gett något barn*. Och se, min tjänares son, ska bli min arvinge. *KXII: säd.

4. Men se, HERRENS ord *kom* till honom som löd: Han ska inte bli din arvinge, utan en som kommer från ditt eget liv, ska bli din arvinge. 1 Mos. 17:6f.

5. Och han förde honom ut och sa: Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem. Och han sa till honom: Så ska dina efterkommande* bli. 1 Mos.13:16.

2 Mos. 32:13. 5 Mos. 10:22. Rom. 4:18.

6. Och han trodde på HERREN, och han räknade honom det till rättfärdighet. 2 Mos. 14:31. Ps. 32:2.

Rom 4:3f. Gal. 3:6. Jak 2:23.

7. Han sa till honom: Jag *är* HERREN, som har fört dig ut från Ur i Kaldéen, för att jag ska ge dig detta land till arvedel.

8. Abram sa: Herre, Gud, hur ska jag veta, att jag ska ära det?

9. Då sa han till honom: Hämta åt mig en treårig kviga, en treårig get och en treårig bagge och en turturduva och en ung duva.

10. Han hämtade alla dessa åt honom och styckade dem mitt itu och lade styckena mitt emot varandra, men fåglarna styckade han inte.

11. Och rovfåglar slog ner på de döda kropparna, men Abram drev bort dem.

12. När solen höll på att gå ner, föll en djup sömn över Abram, och se, en förskräckelse och ett stort mörker kom över honom.

13. Och han sa till Abram: Detta ska du veta med säkerhet, att dina efterkommande* ska vara främmande i ett land, *som* inte *tillhör* dem, och man ska där göra dem till slavar och förtrycka dem i fyra hundra år.

2 Mos. 12:40. Apg. 7:6.

*KJV och KXII: din säd.

14. Men även det folk, vars slavar de ska bli, ska jag döma. Och sedan ska de dra ut med stora rikedomar.

2 Mos. 11:2, 12:35.

15. Och du ska gå till dina fäder i frid och bli begravd vid hög ålder.

1 Mos. 25:8.

16. Men i den fjärde generationen ska de återvända hit, för amoreernas ondska *har* ännu inte fyllt sitt mått.

5 Mos. 9:4.

17. Och det hände då solen hade gått ner och det hade blivit mörkt, se, då for en rykande ugn och en eldslåga fram mellan dessa stycken.

18. På den dagen gjorde HERREN ett förbund med Abram och sa: Åt din efterkommande ska jag ge detta land, från Egyptens flod ända till den stora floden, floden Euftrat,

2 Mos. 23:31. 5 Mos. 34:4.

1 Kung. 4:21. 2 Krön. 9:26.

19. keniternas, kenisiternas, kadmo-neernas,

20. hetiternas, perisseernas, rafaeernas,

21. amoreernas, kananeernas, girgaseernas och jebusiternas *land*.

16 Kapitlet

Hagar föder Ismael.

Abrams hustru Sarai födde inga barn åt honom. Men hon hade en egyptisk tjänstekvinna som hette Hagar.

2. Och Sarai sa till Abram: Se, HERREN har tillslutit mig så att jag inte kan få barn. Jag ber dig, gå in till min tjänstekvinna. Kanske jag kan få barn* genom henne. Och Abram lyssnade till Sarais röst.

*KXII: bli uppbyggd.

3. Så tog Sarai, Abrams hustru, sin egyptiska tjänstekvinna Hagar och gav henne som hustru åt sin man, efter det att Abram hade bott tio år i Kanaans land.

4. Och han gick in till Hagar och hon blev med barn. Och då hon såg att hon hade blivit med barn, föraktade hon sin husmor.

5. Då sa Sarai till Abram: Må min orätt *komma* över dig. Jag har lagt min tjänstekvinna i din famn, och när hon såg att hon hade blivit med barn, föraktade hon mig. HERREN ska döma mellan mig och dig.

6. Och Abram sa till Sarai: Se, din tjänstekvinna är i din hand, gör med henne som du finner bäst. När Sarai bestraffade henne, flydde hon bort från henne.

7. Men HERRENS ängel fann henne vid en vattenkälla i öknen, nämligen vid den källan, som ligger vid vägen till Sur,

8. och sa till henne: Hagar, Sarais tjänstekvinna, varifrån kommer du och vart är du på väg? Hon sa: Jag har flytt från min husmor Sarai.

9. Då sa HERRENS ängel till henne: Vänd tillbaka till din husmor och ödmjuka dig under hennes hand.

10. Och HERRENS ängel sa till henne: Jag ska föröka dina efterkommande* så mycket att deras antal inte ska kunna räknas.

*KJV och KXII: säd.

11. HERRENS ängel sa till henne: Se, du *är* med barn och ska föda en son, och du ska ge honom namnet Ismael*, därför att HERREN har hört ditt lidande.

*Ismael betyder: Gud hör.

12. Han ska bli en vild* man. Hans hand *ska vara* emot alla och allas hand emot honom, och han ska bo i närheten** av alla sina bröder.

1 Mos. 25:18. *KXII: grym. **KXII: emot.

13. Och hon kallade HERRENS namn, som hade talat med henne: Du Gud ser mig, för hon sa: Har jag här verkligen fått se en skymt* av honom som ser mig?

*KXII: ryggen. Alt. övers. bakifrån.

14. Därför kallade hon brunnen Beer-Lahaj-Roi*, som ligger mellan Kadesh och Bered.

1 Mos. 25:11.

*KXII: Den levandes brunn som ser mig.

15. Och Hagar födde en son åt Abram, och Abram gav sin son namnet Ismael, som Hagar fött.

16. Abram var 86 år gammal när Hagar födde Ismael åt honom.

17 Kapitlet

Löftet om Isak. Omskärelsen.

När Abram var 99 år gammal, Nuppenbarade sig HERREN för Abram och sa till honom: Jag *är* Gud den Allsmäktige. Vandra inför mitt ansikte och var fullkomlig.

2. Jag ska göra ett förbund mellan mig och dig, och jag ska föröka dig mycket.

3. Då föll Abram ner på sitt ansikte, och Gud talade till honom och sa:

4. Se, mitt förbund är med dig, och du ska bli far till många folk.

Rom. 4:17.

5. Därför ska du inte mer heta Abram, utan ditt namn ska vara Abraham*, för jag har gjort dig till far för många folk.

Neh. 9:7. Jes. 51:2. Rom. 4:17.

*Det nya namnet Abraham betyder far till många. Bokstäverna h och a som lades till finns i Gudsnamnen JHWH och Adonai.

6. Jag ska göra dig mycket fruktsam och låta folkslag komma från dig och kungar ska utgå från dig.

7. Och jag ska upprätta mitt förbund mellan mig och dig och dina efterkommande efter dig i deras generationer, ett evigt förbund, så att jag ska vara en Gud för dig och för dina efterkommande efter dig.

8. Jag ska ge dig och dina efterkommande efter dig det land, i vilket du nu är en främling, hela Kanaans land, till evig egendom. Och jag ska vara ert Gud.

1 Mos. 15:7.

9. Gud sa till Abraham: Mitt förbund ska du hålla, du och dina efterkommande efter dig i kommande generationer.

10. Detta *är* mitt förbund mellan mig och dig och dina efterkommande som ni ska hålla: Alla av manligt kön bland er ska omskäras.

3 Mos. 12:3. Apg. 7:8. Rom. 4:11.

11. Ni ska omskära er förhuds kött, och detta ska vara ett tecken till förbundet mellan mig och er.

12. Varje pojke, då det är åtta dagar gammalt, ska omskäras bland er i varje generation, och varje tjänare född i huset eller köpt för pengar från något främmande folk, som inte är av din säd.

13. Han som är född i ditt hus och han som är köpt för dina pengar måste omskäras*. Och så ska mitt förbund vara på ert kött som ett evigt förbund.

*Denna mening saknas i KXII.

14. Men en oomskuren pojke, vilkens förhuds kött inte har blivit omskuret, hans själ ska utrotas från hans folk. Därför att han har brutit mitt förbund.

15. Och Gud sa till Abraham: Din hustru Sarai ska du inte mer kalla Sarai, utan Sarah* *ska vara hennes namn,*

*Hebr. Sarah. Bokstaven i ersattes med h så att Herren kunde utvidga hennes betydelse. Det nya namnet understryker att hon skulle bli moder till många nationer och kungar och så tjäna Guds syfte. Bokstaven h finns i Gudsnamnet JHWH. Sarah betyder furstinna.

16. för jag ska välsigna henne, och jag ska ge dig en son också med henne, som jag ska välsigna. Folkslag och kungar över mycket folk ska *komma* från henne*.

*KXII: honom.

17. Då föll Abraham ner på sitt ansikte, log* och sa i sitt hjärta: Skulle det födas en son åt mig, som är hundra år gammal? Och skulle Sarah föda *barn*, som är nittio år gammal?

Luk. 1:18. *KJV: skrattade.

18. Och Abraham sa till Gud: O, att endast Ismael fick leva inför dig.

19. Då sa Gud: Sarah, din hustru, ska verkligen föda dig en son, som du ska kalla Isak. Med honom ska jag upprätta mitt förbund, ett evigt förbund, *och* med hans efterkommande* efter honom.

Hebr. 11:11.

20. Och vad angår Ismael, så har jag hört din bön. Se, jag har välsignat honom och ska göra honom fruktsam och föröka honom mycket. Han ska bli far till tolv furstar, och jag ska göra honom till ett stort folk. 1 Mos. 25:16.

21. Men mitt förbund ska jag upprätta med Isak, som Sarah ska föda åt dig vid denna tid nästa år. Rom. 9:9.

22. När Gud hade talat färdigt med Abraham for han upp från honom.

23. Och redan samma dag tog Abraham sin son Ismael och alla som var födda i hans hus och alla som var köpta, alla av manligt kön i Abrahams hus, och omskar köttet på deras förhud så som Gud hade sagt till honom.

24. Abraham var 99 år gammal, då han omskar köttet på sin förhud.

25. Och hans son Ismael var tretton år gammal, då köttet på hans förhud blev omskuret.

26. På samma dag omskars Abraham och hans son Ismael

27. och alla män som fanns i hans hus, både de som var födda i huset och de som var köpta för pengar från främmande folk, blev omskurna tillsammans med honom.

18 Kapitlet

HERREN besöker Abraham. Löftet till Sarah förnyas. Sodoms ödeläggelse förutsägs. Abraham ber om dess förskoning. Sarah ler.

HERREN uppenbarade sig för honom i Mamres terebintlund, där han satt i tältöppningen, när det var som hetast på dagen.

2. När han lyfte upp sin blick och såg, se, då stod tre män framför honom.

När han såg *dem*, skyndade han sig emot dem från tältöppningen och bugade sig ner till jorden Hebr. 13:2.

3. och sa: Herre, om jag har funnit nåd för dina ögon, så ber jag dig, gå inte förbi din tjänare. Hebr. 13:2.

4. Jag ber er, låt det bli hämtat lite vatten, så att ni kan tvätta era fötter och vila er under trädet.

5. Jag vill hämta ett stycke bröd, så att ni kan styrka er* innan ni går vidare, för därför har ni kommit till er tjänare. De sa: Gör som du har sagt. *KJV och ordagrant: era hjärtan.

6. Abraham skyndade sig in i tältet till Sarah och sa: Skynda dig och ta tre sea-mått fint mjöl, knåda *det* och baka brödkakor.

7. Självy skyndade Abraham bort till boskapen och tog en spädd och god kalv och gav *den* åt sin tjänare, och denne skyndade sig att tillaga den.

8. Sedan tog han fram smör och mjölk, och kalven som han låtit laga till och satte fram *det* åt dem. Och han stod bredvid dem under trädet medan de åt.

9. Och de sa till honom: Var *är* din hustru Sarah? Han svarade: Se, hon är i tältet.

10. Då sa han: Jag ska sannerligen komma tillbaka till dig nästa år vid denna tid, och se, då ska din hustru Sarah ha en son. Och Sarah hörde *detta* där hon stod i tältöppningen, bakom honom. 1 Mos. 17:19, 21:1. Rom. 9:9.

11. Nu *var* både Abraham och Sarah gamla *och* hade nått hög ålder, *och* Sarah hade det inte längre så som kvinnor brukar ha det. Rom. 4:19. Hebr. 11:11.

12. Sarah log* inom sig och sa: Skulle jag upptändas av lusta nu när jag blivit gammal och min herre också är

gammal?

1 Petr. 3:6. *KJV: skrattade.

13. HERREN sa till Abraham: Varför log Sarah och sa: Ska jag verkligen föda barn, jag som är så gammal?

14. Skulle något vara omöjligt för HERREN? Nästa år vid denna tid ska jag komma tillbaka till dig, och då ska Sarah ha en son. 2 Kung. 4:16.

15. Sarah nekade och sa: Jag log inte, för hon blev förskräckt. Men han sa: Det är inte så, du log.

16. Männen stod upp därifrån och såg mot Sodom, och Abraham gick med dem och följde dem till vägs.

17. HERREN, sa: Hur kan jag dölja för Abraham vad jag vill göra? Am. 3:7.

18. För Abraham ska sannerligen bli stamfar för ett stort och mäktigt folk, och i honom ska alla folk på jorden bli välsignade,

1 Mos. 22:18. Apg. 3:25 Gal. 3:8.

19. för jag känner honom *och jag vet* att han kommer att befalla sina barn och sitt hus efter sig, att de ska hålla HERRENS väg och göra vad som är rätt och rättfärdigt, för att HERREN ska låta komma över Abraham allt det han har lovat honom.

20. HERREN sa: Eftersom ropet över Sodom och Gomorra är stort och eftersom deras synd är mycket svår,

1 Mos. 13:13. Hes. 16:49.

21. vill jag stiga ner och se, om de verkligen gjort allt efter det rop, som har nått mig. Och om det inte är så, vill jag veta det.

22. Så vände mannen sig bort därifrån och gick mot Sodom. Men Abraham stod fortfarande kvar inför HERREN.

23. Och Abraham trädde fram och sa: Vill du då förgöra den rättfärdige tillsammans med den gudaktige?

24. Kanske finns femtio rättfärdiga i staden, vill du då förgöra också dem och inte skona staden för de femtio rättfärdigas skull, som *finns* därinne?

25. Må det vara långt från dig, att du skulle göra så och döda den rättfärdige tillsammans med den ogudaktige, och att det skulle gå med den rättfärdige som med den ogudaktige. Må det vara långt från dig. Skulle inte han som är hela jordens domare göra det som är rätt?

26. HERREN sa: Om jag finner femtio rättfärdiga i Sodoms stad, så ska jag skona hela orten för deras skull.

27. Abraham svarade och sa: Se, jag har tagit mig friheten att tala med HERREN, *jag* som *bara är* stoft och aska.

28. Kanske ska det fattas fem i de femtio rättfärdiga. Ska du då förgöra hela staden för att det *fattas* fem? Och han sa: Om jag finner fyrtiofem, så ska jag inte förgöra *den*.

29. Ännu en gång talade han till honom och sa: Kanske ska fyrtio finnas där. Och han sa: Jag ska inte göra *det* för de fyrtios skull.

30. Han sa: Må min Herre inte bli vred, att jag talar. Kanske ska trettio finnas där. Och han svarade: Om jag finner trettio där, så ska jag inte göra *det*.

31. Och han sa: Se, jag har tagit mig friheten att tala med min Herre. Kanske finns det tjugo där. Och han svarade: Jag ska inte förgöra *den* för de tjugos skull.

32. Då sa han: Må min Herre inte bli vred, att jag talar en gång till. Kanske finns där tio? Och han svarade: Jag ska inte förgöra *den* för de tios skull.

33. Och HERREN gick därifrån sedan

han hade talat färdigt med Abraham, och Abraham återvände hem

19 Kapitlet

Sodoms synd och straff. Lots hustru. Blodskam.

På kvällen kom de två änglarna till Sodom, och Lot satt i Sodoms port. När han såg *dem*, reste han sig för att gå dem till mötes och bugade sig med sitt ansikte ner mot jorden

2. och sa: Se, mina herrar, ta in i er tjänares hus och stanna där över natten och tvätta era fötter. Sedan kan ni stå upp tidigt i morgon och fortsätta er färd. Men de sa: Nej, vi vill stanna på gatan över natten.

1 Mos. 18:2f. Hebr. 13:2.

3. Och han bad dem så enträget att de tog in hos honom och gick in i hans hus, och han gjorde en festmåltid åt dem och bakade osyrat bröd, och de åt.

4. Men innan de hade lagt sig, omringades huset av männen i staden, Sodoms män, både unga och gamla, allt folket tillsammans,

5. och de ropade åt Lot och sa till honom: Var är *de* män som kom till dig i natt? För ut dem till oss så att vi kan ligga med dem.

Dom. 19:22.
Jes. 3:9. Rom. 1:27.

6. Då gick Lot ut till dem i porten och stängde igen dörren efter sig

7. och sa: Bröder, jag ber er, gör inte så illa.

8. Se nu, jag har två döttrar som aldrig har legat med någon man. Jag ber er, låt mig skicka ut dem till er, så kan ni göra vad ni vill med dem. Men gör bara inte något mot dessa män, efter-

som de har fått skydd under mitt tak.
9. Men de sa: Flytta på dig! Och de sa: Ska väl den där ende främlingen, som har kommit och bosatt sig här, upphäva sig till domare? Nu ska vi behandla dig värre än dem. Och de trängde sig med våld mot mannen Lot och rusade fram för att slå in dörren.

2 Mos. 2:14. 2 Petr. 2:8.

10. Men männen räckte ut sina händer och drog Lot in till sig i huset, och stängde dörren.

11. Och de män som *stod* utanför dörren slog de med blindhet, både små och stora, så att de tröttade ut sig* på att finna dörren.

5 Mos. 28:28-29.

2 Kung. 6:18. Apg. 13:11. 2 Petr. 2:7.

**KXII: Inte kunde finna.*

12. Männen sa till Lot: Har du några mer här, svärson eller söner eller döttrar? Alla de som tillhör dig i staden, för ut *dem* från den här platsen,

13. för vi ska förgöra denna plats, eftersom deras rop har blivit stort inför HERRENS ansikte, och HERREN har sänt oss till att förgöra den.

1 Mos. 18:20.

14. Och Lot gick ut och talade med sina svärsöner, som skulle få hans döttrar, och sa: Stå upp och lämna denna plats, för HERREN ska förgöra denna stad. Men hans svärsöner trodde att han skämtade.

15. När gryningen kom skyndade änglarna på Lot och sa: Stå upp, ta din hustru och dina två döttrar, som är här, så att du inte förgås genom stadens syndfullhet*.

1 Mos. 24:7.

2 Petr. 2:7. **KXII: missgärning.*

16. Då han ännu dröjde, tog männen honom, hans hustru och hans två

döttrar vid handen, eftersom HERREN ville skona honom, och de ledde ut honom och lämnade honom utanför staden.

17. Och det hände när de hade fört ut dem, att han* sa: Fly för ditt livs skull och se dig inte tillbaka och stanna inte på hela slätten. Fly undan till berget så att du inte förgås.

**KXII: de.*

18. Då sa Lot till dem: O nej, min Herre.

19. Se, din tjänare har funnit nåd för dina ögon, och stor var din barmhärtighet, som du visade mig, då du räddade mitt liv*. Men jag kan inte fly undan till bergen, för då kan något ont drabba mig och jag dör.

**KXII: behöll min själ vid liv.*

20. Se, där är en stad inte långt härifrån, dit jag kan fly och den är liten. Låt mig få fly dit - *är* den inte liten? - så att min själ får leva.

21. Han sa till honom, Se, angående detta ska jag också göra som du vill, så att jag inte ska förstöra den staden, som du talade om.

22. Skynda dig, fly dit, för jag kan inget göra innan du har kommit dit. Därför kallas den staden Soar*.

**Namnet liknar det hebr. ordet för liten.*

23. Solen hade gått upp över jorden när Lot kom in i Soar.

24. Och HERREN lät svavel och eld regna från HERREN, ner från himlen, över Sodom och Gomorra.

5 Mos. 29:23. Ps. 11:6. Jes. 13:19.

Jer. 50:40. Hes. 38:22. A Mos. 4:11.

Luk. 17:29. 2 Petr. 2:6. Jud. v.7.

25. och han förstörde dessa städer och hela slätten och alla dem som bodde i städerna och allt det som växte på marken.

26. Men hans hustru som följde efter honom såg sig tillbaka och blev till en saltstod.

Luk. 17:32.

27. Tidigt på morgonen stod Abraham upp och gick till den plats, där han hade stått inför HERREN,

28. och han såg mot Sodom och Gomorra och mot hela slättlandet, och se, han såg, att en rök steg upp från landet, som röken från en ugn.

29. Och det skedde, då Gud förstörde städerna på slätten, att Gud tänkte på Abraham och förde ut* Lot undan förödelsen, när han förstörde städerna där Lot hade bott.

*KXII: räddade.

30. Så drog Lot upp från Soar och stannade i bergsbygden med båda sina döttrar, för han fruktade att bli kvar i Soar. Och han bodde i en grotta, han och båda hans döttrar.

31. Då sa den äldsta till den yngsta: Vår far är gammal, och *det finns* ingen man på jorden som kan gå in till oss som man brukar göra överallt på jorden.

32. Kom, låt oss ge vår far vin att dricka och sedan ligger vi med honom, så att vi kan föra vår fars släkt* vidare.

*KXII: så att vi kan behålla säd efter vår far.

33. Och de gav sin far vin att dricka den natten, och den äldsta gick in och låg med sin far. Och han märkte inte, när hon lade sig eller när hon stod upp.

34. Följande dag sa den äldsta till den yngsta: Se, jag låg med min far i natt. Låt oss ge honom vin att dricka i natt också, och så går du *och* ligger med honom, så att vi kan föra vår fars släkt* vidare.

*KXII: så att vi kan behålla säd efter vår far.

35. Så gav de sin far vin att dricka också den natten, och den yngsta reste sig *och gick* och låg med honom. Och han märkte inte när hon lade sig och inte heller när hon stod upp.

36. Så blev Lots båda döttrar med barn genom sin far.

37. Den äldsta födde en son som hon gav namnet Moab. Han *blev* stamfar till vår tids moabiter.

38. Den yngsta, hon födde också en son, som hon gav namnet Ben-Ammi. Han *blev* stamfar till vår tids ammoniter.

20 Kapitlet

Abraham och hans hustru kommer till Gerar.

Abraham drog vidare därifrån till Sydlandet* och bodde mellan Kadesh och Sur och var en främling i Gerar.

*Hebr. Negev.

2. Och Abraham sa om sin hustru Sarah: Hon är min syster. Och Abimelek, kungen i Gerar, sände bud och hämtade henne.

1 Mos. 12:13.

3. Men Gud kom till Abimelek om natten i en dröm och sa till honom: Se, du ska dö för den kvinnans skull som du har tagit, för hon är en annan mans hustru.

4. Men Abimelek hade inte rört henne, och han sa: Herre, vill du döda rättfärdigt folk?

5. Sa inte han själv till mig: Hon är min syster? Och hon, även hon sa själv: Han är min bror. Med uppriktigt hjärta och oskyldiga händer har jag gjort detta.

6. Och Gud sa till honom i en dröm: Jag vet också att du har gjort detta med uppriktigt hjärta. Därför har jag också hindrat dig från att synda mot mig och har inte tillåtit dig att röra henne.

7. Men ge nu mannen *hans* hustru tillbaka, för han *är* en profet, och han ska be för dig så att du får behålla livet. Men om du inte ger *henne* tillbaka, ska du veta att du ska döden dö och alla som tillhör dig. Ps. 105:14.

8. Då stod Abimelek upp tidigt på morgonen och kallade till sig alla sina tjänare och sa allt detta i deras öron. Och männen blev mycket förskräckta.

9. Och Abimelek kallade Abraham till sig och sa till honom: Varför har du gjort oss detta? Och vad har jag gjort för synd mot dig, eftersom du har dragit denna stora synd över mig och mitt rike? Du har gjort sådant mot mig som ingen bör göra.

10. Abimelek sa till Abraham: Vad har du haft i sikte när du gjorde detta?

11. Abraham sa: Jag tänkte: Det finns säkert inte *någon som* fruktar Gud på den här platsen. De kommer att döda mig för min hustrus skull.

12. *Hon är* verkligen min syster, hon är min fars dotter, men inte min mors dotter, och så blev hon min hustru.

13. Och det hände, då Gud sände mig ut på vandring bort från min fars hus, att jag sa till henne: Visa mig din kärlek genom att säga överallt dit vi kommer: Han *är* min bror.

14. Då tog Abimelek får och nötbo-skap, tjänare och tjänarinnor och gav *dem* åt Abraham. Och han gav hans hustru Sarah tillbaka till honom.

15. Abimelek sa: Se, mitt land *ligger* öppet för dig. Du får bo var du vill.

16. Till Sarah sa han: Se, jag har gett din bror tusen silverpenningar. Se, det ska vara som en gottgörelse åt dig inför alla som är med dig, och inför alla *andra*. Därmed hade hon fått upprättelse*.

*KXII: vart du än far, och en försvarare.

17. Då bad Abraham till Gud, och Gud botade Abimelek och hans hustru och hans tjänarinnor, så att de födde *barn*,

18. för HERREN hade fullständigt tillslutit varje moderliv i Abimeleks hus för Abrahams hustru Sarahs skull.

21 Kapitlet

Isaks födelse. Ismael fördrivs tillsammans med sin mor. Abraham ingår förbund med Abimelek.

HERREN besökte Sarah såsom han hade sagt, och HERREN gjorde med Sarah såsom han hade talat.

1 Mos. 17:19. Matt. 1:2. Hebr. 11:11.

2. Och Sarah blev med barn och födde åt Abraham en son på hans ålderdom, vid den tiden som Gud hade sagt till honom.

Gal. 4:22. Hebr. 11:11.

3. Abraham gav sin nyfödde son, som Sarah hade fött åt honom, namnet Isak*.

*När Abraham och Sarah fick beskedet att de skulle få en son så log de. Verbet log är en ordlek med namnet Isak som betyder han skrattade. Se 1 Mos. 17:17 och 18:12.

4. Och Abraham omskar Isak, sin son, när han var åtta dagar gammal, som Gud hade befallt honom.

1 Mos. 17:11f. Apg. 7:8.

5. Abraham var 100 år gammal, när hans son Isak föddes åt honom.

6. Sarah sa: Gud har fått mig att le. Var och en som får höra detta ska skratta med* mig.

*KXII: le åt mig.

7. Och hon sa: Vem hade kunnat säga åt Abraham att Sarah skulle amma barn? För jag har fött honom en son på hans ålderdom.

8. Barnet växte och blev avvant, och *den* dag då Isak avvandades gjorde Abraham en stor fest.

9. Men när Sarah fick se att den son som egyptiskan Hagar hade fött åt Abraham hånade*,

*KXII: var en smädare. Alt. övers. förlöjligade, skämtade, gycklade.

10. sa hon till Abraham: Driv ut denna tjänstekvinna med hennes son, för denna tjänstekvinnans son ska inte ärva med min son, med Isak. Gal. 4:30.

11. Abraham tog mycket illa vid sig för dessa ords skull på grund av hans son.

12. Men Gud sa till Abraham: Ta inte illa vid dig för pojakens och tjänstekvinnans skull, utan lyd Sarah i allt det hon har sagt till dig, för genom Isak ska dina efterkommande* uppkallas.

Rom. 9:7. Hebr. 11:18. *KXII: säd.

13. Men också tjänstekvinnans son ska jag göra till ett folk, eftersom han *är* ditt barn*.

1 Mos. 16:10, 17:20. *KXII: säd.

14. Tidigt på morgonen stod Abraham upp och tog bröd och en lädersäck med vatten och lade på Hagars skuldra och pojken med och lät henne gå. Och hon gick sin väg och irrade omkring i Beer-Shebas öken.

15. Och då vattnet i lädersäcken tagit slut, lämnade* hon pojken under en buske,

*KJV: kastade.

16. och hon gick bort och satte sig mitt emot, på ett bågskotts avstånd, för hon sa: Jag vill inte se hur pojken dör, och hon satte sig mitt emot och hon brast ut i gråt.

17. Då hörde Gud pojakens röst, och Guds ängel ropade till Hagar från

himlen, och sa: Vad är det som plågar dig Hagar? Frukta inte, för Gud har hört pojakens rop där han *ligger*.

18. Res dig upp, lyft upp pojken och ta honom vid handen, för jag ska göra honom till ett stort folk.

19. Och Gud öppnade hennes ögon, så att hon fick se en vattenbrunn. Och hon gick dit och fyllde sin lädersäck med vatten och gav pojken att dricka.

20. Gud var med pojken, och han växte och bodde i öknen, och blev en bågskytt.

21. Han bodde i öknen Paran, och hans mor tog en hustru åt honom från Egyptens land.

22. Vid den tiden hände det att Abimelek med sin befälhavare Pikol talade med Abraham och sa: Gud *är* med dig i allt vad du gör.

23. Svär mig då här vid Gud, att du inte ska uppträda falskt mot mig eller mina barn eller mina barnbarn, *utan* att du vill visa mig och det land, där du bor som främling, samma godhet* som jag har visat dig.

*KXII: barmhärtighet.

24. Abraham sa: Jag ska svära på det.

25. Men Abraham förebrädde Abimelek för en vattenbrunn, som Abimeleks tjänare hade tagit med våld.

26. Abimelek svarade: Jag vet inte vilken som har gjort det. Du har inte heller sagt det till mig och jag har inte heller hört talas *om det* förrän i dag.

27. Och Abraham tog får och nötbo-skap och gav dem åt Abimelek, och båda slöt ett förbund med varandra.

28. Abraham ställde sju lamm av hjorden åt sidan.

29. Då sa Abimelek till Abraham: Vad *betyder* de sju lammen, som du har ställt åt sidan?

30. Han svarade: *Dessa sju lamm ska du ta emot från min hand, för att de ska vara ett vittne att jag har grävt denna brunn.*

31. Därför fick det stället namnet Beer-Sheba*, eftersom de båda svor eden där. *edsbrunnen. Sheba betyder även sju.

32. Så slöt de förbund i Beer-Sheba, och därefter bröt Abimelek och hans befälhavare Pikol upp och återvände till filisteernas land.

33. Och *Abraham* planterade en tamarisk vid Beer-Sheba och åkallade där HERRENS, den evige Gudens, namn.

34. Och Abraham bodde såsom främling i filisteernas land under lång tid.

22 Kapitlet

Abraham går för att offra Isak. Nahors barn uppräknas.

Sedan detta hade skett, satte Gud Abraham på prov och sa till honom: Abraham! Och han svarade: Här *är* jag. Hebr. 11:17.

2. Och han sa: Ta nu din son, din ende *son* Isak, som du älskar, och gå bort till Moria land och offra honom där som brännoffer på ett av bergen, som jag ska säga dig.

3. Och Abraham stod upp tidigt på morgonen och sadlade sin åsna och tog med sig två av sina tjänare och sin son Isak. Och högg veden till brännoffret och bröt upp och gav sig iväg mot den plats, som Gud hade sagt honom.

4. På tredje dagen lyfte Abraham upp blicken och såg platsen långt ifrån.

5. Abraham sa till sina tjänare: Stanna

ni här med åsnan. Jag och pojken ska gå dit bort. När vi har tillbett, ska vi komma tillbaka till er.

6. Och Abraham tog veden till brännoffret och lade den på sin son Isak, men elden och kniven tog han i sin hand, och de gick båda tillsammans.

7. Isak talade till Abraham, sin far, och sa: Min far! Han svarade: Här *är* jag, min son. Han sa: Här *är* elden och veden, men var *är* lammet till brännoffret?

8. Abraham svarade: Gud ska själv utse lammet till brännoffret, min son. Så gick de båda tillsammans. Joh. 1:29

9. Så kom de till den plats, som Gud hade sagt till honom. Där byggde Abraham ett altare och lade veden i ordning och band sin son Isak och lade honom på altaret, ovanpå veden. Jak. 2:21.

10. Och Abraham räckte ut sin hand och tog kniven för att slakta sin son. Hebr. 11:17. Jak. 2:21

11. Då ropade HERRENS ängel till honom från himlen och sa: Abraham! Abraham! Och han svarade: Här *är* jag.

12. Han sa: Låt inte din hand komma vid pojken och gör honom inget, för nu vet jag att du fruktar Gud och inte har undanhållit* din son, din ende, från mig. *KXII: skonat.

13. Då lyfte Abraham upp sin blick och såg, och där bakom *honom* var det en bagge som hade fastnat med sina horn i ett busksnår, och Abraham gick dit och tog baggen och offrade den till brännoffer i stället för sin son.

14. Abraham kallade den platsen HERREN ser, därför säger man *ännu* i

dag: På berget där HERREN blir sedd.

15. Och HERRENS ängel ropade för andra gången till Abraham från himlen

16. och sa: Jag har svurit vid mig själy, säger HERREN. Eftersom du gjorde detta och inte undanhöll* din son, din ende,

*KXII: skonade. Hebr. 6:13.

17. ska jag välsigna dig med rika välsignelser och föröka dina efterkommande* så talrikt som stjärnorna på himlen, och som sanden på havets strand, och din avkomma* ska inta sina fienders portar.

*KXII: säd.

18. I din säd* ska alla folk på jorden bli välsignade, därför att du lydde min röst.

1 Mos. 12:3. 18:18. Apg. 3:25. Gal. 3:8.

*avkomma. Messiasprofetia.

19. Så gick Abraham tillbaka till sina tjänare, och de bröt upp och gick tillsammans till Beer-Sheba. Och Abraham bodde i Beer-Sheba.

20. Och sedan detta hade skett, blev det berättat och sagt för Abraham: Se, Milka, hon har också fött barn åt din bror Nahor:

21. Us, hans förstfödde, och hans bror Bus, och Kemuel, Arams* far,

*KXII: Från vilken syrierna härstammar.

22. och Kesed, Haso, Pildas, Jidlaf och Betuel.

23. Betuel blev far till Rebecka. Dessa åtta födde Milka åt Abrahams bror Nahor.

24. Och hans bihustru, som hette Reuma födde också, nämligen Teba, Gaham, Tahash och Maaka.

23 Kapitel

Sarah dör och begravs.

Abrahams grav.

Sarah blev 127 år gammal. *Detta var* Sarahs levnadsålder.

2. Så dog Sarah i Kirjat-Arba, det är Hebron, i Kanaans land, och Abraham kom för att sörja Sarah och begråta henne.

3. Och Abraham bröt upp från sin döda och talade till Hets barn och sa:

4. Jag *är* en främling och en gäst hos er. Ge mig en egen grav hos er, så att jag kan begrava min döda bort från min åsyn.

5. Och Hets barn svarade Abraham och sa till honom:

6. Hör på oss, herre. Du *är* en Guds furste bland oss. Begrav din döda i den bästa av våra gravar. Ingen av oss ska vägra dig att du begraver din döda i sin grav.

7. Och Abraham stod upp och bugade sig för folket i landet, för Hets barn.

8. Han talade till dem och sa: Om ni vill tillåta, att jag begraver min döda undan ur min åsyn, så hör mig och be för mig inför Efron, Sohars son,

9. att han ville ge mig Makpelagrottan, som tillhör honom och som *ligger* vid änden av hans mark, att han ville ge mig den mot full betalning till en egen gravplats ibland er.

10. Och Efron bodde bland Hets barn. Då svarade hetiten Efron Abraham, i närvaro av Hets barn, inför alla dem som gick in genom porten till hans stad, och sa:

11. Nej, min herre, utan hör på mig. Jag ger dig åkern, och grottan som finns där ger jag dig också. Jag ger

dig den inför mitt folks åsyn, så att du kan begrava din döda.

12. Abraham bugade sig för folket i landet,

13. och han talade till Efron i närvaro av landets folk och sa: Om du vill höra på mig, jag ber dig, så ta emot de pengar för marken som jag vill ge dig, och jag ska begrava min döda där.

14. Efron svarade Abraham och sa till honom:

15. Min herre, hör mig. Marken är värd 400 siklar silver, men vad betyder det mellan mig och dig? Begrav du din döda.

16. Och Abraham hörde Efrons svar, och Abraham vägde upp åt Efron den summan som han hade nämnt i Hets barns närvaro, 400 siklar silver som var gångbart i handel.

17. Och Efrons mark i Makpela, framför Mamre, markstycket och grottan som var där, med alla de träd, som *fanns* på det markstycket över hela området,

18. blev överlåten åt Abraham till egendom inför Hets barns ögon, inför alla dem som gick in genom porten till hans stad.

19. Därefter begravde Abraham Sarah, sin hustru, i grottan på markstycket i Makpela, mitt emot Mamre, det *är* Hebron i Kanaans land.

20. Och marken med grottan som fanns där, blev överlåten åt Abraham till en egendom av Hets barn som en begravningsplats.

24 Kapitlet

Isak tar Rebecka till hustru.

Abraham var nu gammal *och* hade nått hög ålder, och HERREN hade välsignat Abraham i allt.

2. Då sa Abraham till den äldste tjänaren i sitt hus, den som rådde över allt han ägde: Lagg din hand under min höft.

3. Och svär mig vid HERREN, himlens Gud och jordens Gud, att du inte ska ta en hustru åt min son av kananeernas döttrar, som jag bor ibland,

2 Mos. 34:16. 5 Mos. 7:3-4.

4. utan du ska gå till mitt land och till min släkt och ta en hustru åt min son Isak.

5. Och tjänaren sa till honom: Men om kvinnan inte vill följa mig till det här landet, ska jag då föra din son tillbaka till det land, varifrån du har kommit?

6. Och Abraham sa till honom: Akta dig för att föra min son tillbaka dit.

7. HERREN, himlens Gud, som har tagit mig från min fars hus och från det land där jag föddes och som har talat med mig och svurit och sagt: Åt dina efterkommande ska jag ge detta land. Han ska sända sin ängel framför dig, och du ska ta en hustru åt min son därifrån.

1 Mos. 12:7, 13:15.

1 Mos. 15:7f. 2 Mos. 23:30.

8. Men om kvinnan inte vill följa dig, så är du fri från denna ed. För bara inte min son tillbaka dit.

9. Då lade tjänaren sin hand under sin herre Abrahams höft och lovade honom med ed angående denna sak.

10. Och tjänaren tog tio kameler av sin herres kameler och gav sig iväg, och

han tog med sig alla slags gåvor från sin herre och bröt upp och reste till Aram Naharajim*, till Nahors stad.

*KXII: Mesopotamien.

11. Han lät, kamelerna lägga sig utanför staden vid en vattenbrunn, vid den tid på kvällen, då kvinnorna brukade komma ut för att hämta vatten.

12. Och han sa: HERRE, min herre, Abrahams Gud, jag ber dig. Låt det gå väl för mig i dag och visa barmhärtighet mot min herre Abraham.

13. Jag står här vid vattenkällan, och stadsbornas döttrar kommer hit ut för att hämta vatten.

14. Den flicka, till vilken jag säger: Räck mig din kruka, jag ber dig, så att jag får dricka och hon säger: Drink, och jag ska också ge dina kameler vatten att dricka. *Må hon vara den, som du har utsett åt din tjänare Isak, för att jag därmed ska veta att du har visat vänlighet* mot min herre Abraham.*

*KXII: barmhärtighet.

15. Och det hände, att innan han hade slutat att tala, se, då kom Rebecka ut, dotter till Betuel, som var son till Milka, Abrahams bror Nahors hustru. Hon bar sin kruka på axeln.

16. Flickan *var* mycket vacker till utseendet, en jungfru*, och ingen man hade haft henne. Hon kom ner till källan och fyllde sin kruka och steg upp igen.

*Dvs. hon var orörd.

17. Tjänaren skyndade mot henne och sa: Jag ber dig, låt mig få dricka lite vatten ur din kruka.

18. Hon sa: Drink, min herre. Och hon tog genast ner sin kruka i handen och gav honom att dricka.

19. Och när hon hade gett honom att

dricka, sa hon: Jag ska ösa upp *vatten* åt dina kameler också, tills de alla har fått dricka.

20. Hon tömde genast sin kruka i vattenhon och skyndade sedan tillbaka till brunnen för att ösa upp *vatten* och öste upp åt alla hans kameler.

21. Mannen såg på henne under tystnad och undrade om HERREN hade gjort hans resa lyckosam eller inte.

22. Och när alla kamelerna hade druckit, tog mannen fram en guldring, som vägde en halv sikel*, och två armband av guld, som vägde tio *siklar**,

*1 vikt motsvarar 1 sikel ca 14 gram.

23. och sa: Vems dotter är du? Säg mig det, jag ber dig. Finns det rum för oss i din fars hus att stanna över natten?

24. Hon sa till honom: Jag *är* dotter till Betuel, Milkas son, som hon födde åt Nahor.

25. Och hon sa ytterligare till honom: Både halm och foder har vi tillräckligt av, och även rum för övernattnings.

26. Då böjde mannen sig ner och tillbad HERREN,

27. och sa: Välsignad* *vare* HERREN, min herre, Abrahams Gud, som inte har tagit sin barmhärtighet och sin sanning, från min herre, för HERREN har lett mig på vägen hem till min herres bror.

*KXII: lovad.

28. Och flickan skyndade iväg och berättade allt detta *för de som var i hennes mors hus.*

29. Rebecka hade en bror, som hette Laban och Laban sprang ut till mannen vid källan.

30. När han hade sett ringen och armbanden på sin systems armar och hört sin syster Rebecka berätta: Så talade

mannen till mig, då kom han ut till mannen där han stod hos kamelerna vid källan.

31. Och han sa: Kom in, du HERRENS välsignade! Varför står du här ute? Jag har gjort huset i ordning och ordnat plats för kamelerna.

32. Och mannen gick in i huset och sadlade av kamelerna och gav halm och foder åt kamelerna och vatten till att tvätta hans fötter och de mäns fötter, som *var* med honom,

33. Man satte fram *mat* åt honom, men han sa: Jag vill inte äta innan jag har talat om mitt ärende. Han svarade: Tala.

34. Han sa: Jag *är* Abrahams tjänare.

35. HERREN har rikligen välsignat min herre, så att han har blivit en rik man. Han har gett honom får och nötboskap, silver och guld, tjänare och tjänarinnor, kameler och åsnor.

36. Sarah, min herres hustru, har fött åt min herre en son på sin ålderdom. Och åt honom har han gett allt vad han äger.

37. Och min herre har tagit en ed av mig och sagt: Du ska inte ta någon hustru åt min son av kananeernas döttrar, i vilkas land jag bor.

38. Utan du ska gå till min fars hus och till min släkt och ta en hustru åt min son.

39. Men jag sa till min herre: Kanske kvinnan inte vill följa med mig.

40. Han sa till mig: HERREN, inför vilken jag vandrar, ska sända sin ängel med dig och göra din väg lyckosam, så att du kan ta en hustru åt min son från min släkt och från min fars hus.

41. Då ska du vara löst från min ed,

när du kommer till min släkt om, de inte ger henne åt dig, så ska du vara fri från min ed.

42. Och jag kom i dag till källan och sa: HERRE, min herre Abrahams, Gud, om du ville göra min väg som jag går, lyckosam,

43. se, jag står vid vattenkällan, och låt det ske att när en jungfru kommer hit att hämta *vatten*, och jag säger till henne: Jag ber dig, ge mig att dricka lite vatten ur din kruka.

44. Och som säger till mig: Drick du, och jag ska också ösa upp för dina kameler, *låt* det *vara* den kvinnan som HERREN har utsett för min herres son.

45. Innan jag hade slutat att tala så, i mitt hjärta, se, då kom Rebecka ut med sin kruka på sin axel. Hon gick ner till källan och hämtade *vatten*. Då sa jag till henne: Jag ber dig, låt mig få dricka.

46. Hon tog snabbt ner sin kruka från sin *axel*, och sa: Drick, och jag ska också ge till dina kameler att dricka. Jag drack, och hon vattnade också kamelerna.

47. Jag frågade henne och sa: Vems dotter *är* du? Och hon svarade: Jag är dotter till Betuel, Nahors son, som Milka födde åt honom. Och jag satte ringen i hennes näsa och armbanden på hennes händer,

48. och jag böjde mig ner och tillbad HERREN och lovade HERREN, min herre, Abrahams Gud, som hade fört mig på den rätta vägen, att jag skulle ta åt hans son min herres brors dotter.

49. Om ni nu vill visa min herre barmhärtighet och sannfärdighet, så säg mig det. Om inte, så säg mig det också,

så att jag kan vända mig antingen till höger eller vänster.

50. Då svarade Laban och Betuel och sa: Detta är från HERREN, vi kan inget säga till dig, varken ont eller gott.

51. Se, där *står* Rebecka inför dig, ta *henne* och gå, så att hon kan bli hustru åt din herres son, så som HERREN har sagt.

52. Och det hände att när Abrahams tjänare hörde deras ord, *böjde han sig ner* till jorden och tillbad inför HERREN.

53. Så tog tjänaren fram silversmycken och guldsmycken och kläder, och gav till Rebecka. Han gav också dyrbara gåvor* åt hennes bror och hennes mor.

*KXII: örter.

54. De åt och drack, han och männen som var med honom, och stannade över natten. När de stod upp på morgonen sa han: Låt mig resa till min herre.

55. Men hennes bror och hennes mor sa: Låt flickan stanna hos oss *några* dagar, åtminstone tio, sedan kan du resa.

56. Men han sa till dem: Håll mig inte kvar nu när HERREN har gjort min resa lyckosam. Låt mig fara, så att jag kan resa till min herre.

57. De sa: Vi kallar hit flickan och frågar vad hon säger.

58. Och de kallade Rebecka och sa till henne: Vill du följa med den här mannen? Och hon svarade: Ja, jag vill följa med honom.

59. Så sände de iväg sin syster Rebecka och hennes amma tillsammans med Abrahams tjänare och hans män.

60. Och de välsignade Rebecka och

sa till henne: Du *är* vår syster, må du bli *mor* till 1 000 gånger 10 000 och dina efterkommande inta* sina fienders portar.

*KXII: besitta.

61. Så bröt Rebecka upp med sina tärnor och satte sig på kamelerna och följde med mannen. Och tjänaren tog Rebecka och gav sig väg.

62. Isak var på väg från brunnen Beer-Lahaj-Roi*, för han bodde i sydlandet**.

**KXII: Den Levandes brunn som ser mig.
**Hebr. Negev.*

63. På kvällen hade han gått ut på marken för att begrunda*. Och han lyfte sin blick och såg att där kom kameler.

*KXII: bedja.

64. När Rebecka lyfte upp sin blick och då hon såg Isak, steg hon ner från kamelen,

65. och sa till tjänaren: Vem *är* den mannen, som kommer emot oss på fältet? Tjänaren sa: Det *är* min herre. Då tog hon slöjan och höljde sig.

66. Tjänaren berättade för Isak om allt han hade gjort.

67. Då förde Isak in henne i sin mor Sarahs tält, och han tog Rebecka till sig. Hon blev hans hustru och han hade henne kär. Så blev Isak tröstad i sorgen efter sin mor.

25 Kapitlet

Abrahams söner med Ketura. Han dör och begravs. Ismael, Isak, Esau och Jakob.

Abraham tog sig åter en hustru. Hon hette Ketura.

2. Hon födde åt honom Simran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak och Sua.

3. Joksan blev far till Saba och Dedan,

och Dedans söner var Assurim, Letusim och Leummim.

4. Midjans söner var Efa, Efer, Hanok, Abida och Eldaa. Alla dessa *var* Keturas barn.

5. Och Abraham gav allt han ägde till Isak.

1 Mos. 24:36

6. Men åt de barn, som Abraham hade med bihustrurna, gav han gåvor och medan han ännu levde sände han dem österut, bort från sin son Isak, till landet i öst.

7. Och dessa *är* de levnadsår som Abraham levde: 175 år.

8. Och Abraham gav upp andan och dog i en god ålder, gammal och mätt *på livet*, och blev samlad till sitt folk.

9. Hans söner, Isak och Ismael, begravde honom i Makpelas grotta på hetiten Efrons, Sohars sons, mark mitt emot Mamre.

10. På den marken som Abraham hade köpt av Hets barn. Där blev Abraham begravd och hans hustru Sarah.

1 Mos. 23:19-20.

11. Och efter Abrahams död välsignade Gud hans son Isak. Och Isak bodde vid brunnen Beer-Lahaj-Roi*.

1 Mos. 16:14.

*KXII: Den Levandes brunn som ser mig.

12. Detta *är* Abrahams sons Ismaels släkt, som Sarahs egyptiska tjänstekvinna Hagar födde åt Abraham.

13. Detta *är* namnen på Ismaels söner*, med namnen i åldersordning: Ismaels förstfödde son Nebajot, vidare Kedar, Adbeel, Mibsam,

*KXII: barn.

14. Misma, Duma, Massa,

15. Hadad, Tema, Jetur, Nafis och Kedma.

16. Dessa *var* Ismaels söner och dessa deras namn, i deras byar och tärtläger,

tolv furstar för deras stammar.

17. Detta *är* Ismaels levnadsålder: 137 år. Sedan gav han upp andan och dog och blev samlad till sitt folk.

18. Och de bodde från Havila ända till Sur, framför Egypten, där vägen går mot Assyrien. Han dog* i närvaro av alla sina bröder.

*KXII: och satte sig emot alla sina bröder.

19. Detta *är* Isak, Abrahams sons släkt: Abraham blev far till Isak.

1 Krön. 1:34. Matt. 1:2.

20. Isak var fyrtio år gammal, då han tog Rebecka till hustru, arameen*, Betuels dotter från Paddan-Aram** och arameen* Labans syster.

*KXII: syrens. **KXII: Mesopotamien.

21. Isak bad till HERREN för sin hustru, eftersom hon *var* ofruktsam. Och HERREN bönhörde honom, och hans hustru Rebecka blev med barn.

22. Och barnen kämpade* emot varandra i hennes liv, och hon sa: När *det är* så, varför *har* då detta hänt mig? Och hon gick bort för att fråga HERREN.

*KXII: stötte.

23. HERREN sa till henne: Två folk *finns* i ditt moderliv, och från ditt moderliv ska två folkslag skiljas från varandra. *Det ena* folket ska bli starkare än *det andra*, och den äldre* ska tjäna den yngre.

Mal. 1:2. Rom. 9:10f.

*KXII: den större ska tjäna den mindre.

24. När tiden var inne att hon skulle föda, se, *då fanns det* tvillingar i hennes moderliv.

25. Den förste som kom fram, var röd och luden som en skinnfäll. Och de gav honom namnet Esau*.

*Esau betyder hårig.

26. Därefter kom hans bror fram och han höll handen om Esaus häl, och han fick namnet Jakob*. Isak var

sextio 60 år när de föddes. Hos. 12:3.

*Jakob betyder: den som håller i hälen, men även: den som överlistar, bedrar.

27. Pojkarna växte upp, och Esau blev en skicklig jägare som höll till ute i markerna. Men Jakob blev en fromsint* man som bodde i tält.

*Alt. övers. stillsam, fullkomlig, uppriktig.

28. Och Isak älskade Esau, eftersom han brukade äta av *hans* villebråd. Men Rebecka älskade Jakob.

29. Jakob kokade en soppa och Esau kom hem från marken och han *var* utmattad.

30. Esau sa till Jakob: Jag ber dig, ge mig att äta av den röda *soppan*, för jag *är* helt utmattad. Därför fick han namnet Edom*.

*Edom betyder röd.

31. Men Jakob sa: Sälj i dag din förstfödsrätt åt mig.

32. Esau svarade: Se, jag håller på att dö, vad har jag för nytta av min förstfödsrätt?

33. Och Jakob sa: Ge mig då din ed på det i dag. Och han gav honom sin ed och sålde så sin förstfödsrätt åt Jakob.

Hebr. 12:16.

34. Och Jakob gav åt Esau bröd och linsoppa. Han åt och drack och reste sig upp och gick därifrån. Så lite brydde sig Esau om *sin* förstfödsrätt.

26 Kapitlet

Isak i Gerar. Hans förbund med Abimelek.

Det blev hungersnöd i landet, en annan än den hungersnöd som hade varit tidigare på Abrahams tid. Och Isak begav sig till filisteernas kung Abimelek i Gerar.

2. Då uppenbarade sig HERREN för

honom och sa: Bege dig inte ner till Egypten utan bli kvar i det land som jag ska säga dig.

3. Stanna som främling i detta land och jag ska vara med dig och välsigna dig, för åt dig och åt dina efterkommande ska jag ge alla dessa länder, och jag ska hålla den ed som jag har svurit din far Abraham.

4. Jag ska göra dina efterkommande* talrika såsom stjärnorna på himlen, och jag ska ge åt dina efterkommande* alla dessa länder, och i din säd** ska alla folk på jorden bli välsignade,

1 Mos. 12:3f. 18:18.

1 Mos. 22:18. 28:14. Gal. 3:8.

*KJV och KXII: säd. **avkomma. Messiasprofetia.

5. därför att Abraham lydde min röst och har hållit mina befallningar, mina bud, stadgar och lagar.

6. Och Isak stannade kvar i Gerar.

7. När folket på orten frågade *honom* om hans hustru, sa han: Hon *är* min syster, för han var rädd för att säga: *Hon är* min hustru, för att männen där på orten inte skulle slå ihjäl honom för Rebeckas skull, eftersom hon *var* så vacker att se på.

8. Och det hände när han hade varit där en lång tid, att filisteernas kung Abimelek såg ut genom fönstret, och se, han såg att Isak skämtade med sin hustru Rebecka.

9. Då kallade Abimelek Isak till sig och sa: Se, det är tydligt att hon *är* din hustru. Varför har du sagt: hon *är* min syster? Och Isak svarade honom: Jag tänkte, att jag annars skulle bli dödad för hennes skull.

10. Abimelek sa: Varför har du gjort oss detta? Det kunde ju lätt ha hänt att någon av folket hade legat med din

hustru, och då hade du dragit skuld över oss.

1 Mos. 20:9.

11. Då befälde Abimelek allt folket och sa: Den som rör vid denne mannen eller vid hans hustru, han ska döden dö.

12. Och Isak sådde där i landet och fick det året hundrafalt, för HERREN välsignade honom.

13. Han blev en mäktig man, och han blev mer och mer mäktig till dess han blev mycket stor.

14. Och han ägde mycket får och nötboskap och hade många tjänare, därför blev filisteerna avundsjuka på honom.

15. För alla de brunnar, som hans fars tjänare hade grävt på Abrahams tid, hade filisteerna stängt igen och fyllt med jord.

1 Mos. 21:25.

16. Och Abimelek sa till Isak: Flytta bort från oss, för du har blivit alldeles för mäktig för oss.

17. Då flyttade Isak därifrån och slog upp sina tält i Gerardalen och bodde där.

18. Och Isak grävde på nytt upp de vattenbrunnar som de hade grävt på hans far Abrahams tid men som filisteerna hade fyllt igen efter Abrahams död. Och han gav dem samma namn som hans far hade gett dem.

19. När Isaks tjänare grävde i dalen fann de en brunn med friskt* vatten.

Joh. 4:10. Joh. 7:38.

*Alt. övers. levande, rinnande.

20. Men herdarna i Gerar kom i tvist med Isaks herdar och sa: Detta vatten är vårt. Och han kallade den brunnen Esek*, därför att de trätte** med honom.

*Esek betyder: gräl, strid.

**KXII: de hade gjort honom högmödig.

21. Så grävde de en annan brunn, och

det blev tvist om den också, därför kallade han den Sitna*.

*Sitna betyder: fiendskap.

22. Då flyttade han därifrån och grävde en annan brunn. Den blev det ingen tvist om, därför kallade han den Rehobot* och sa: Nu har HERREN gett oss utrymme, så att vi kan föröka oss i landet.

*Rehobot betyder: utrymme.

23. Så drog han därifrån till Beer-Sheba.

24. Och HERREN uppenbarade sig för honom den natten och sa: Jag är din far Abrahams Gud. Frukta inte, för jag är med dig och ska välsigna dig och föröka din avkomma för min tjänare Abrahams skull.

25. Då byggde han ett altare där och åkallade HERRENS namn och slog upp sitt tält där, och Isaks tjänare grävde där en brunn.

26. Och Abimelek kom till honom från Gerar med sin vän Ahussat och sin befälhavare Pikol.

27. Isak sa till dem: Varför kommer ni till mig fastän ni hatar mig och har drivit bort mig ifrån er?

1 Mos. 26:16.

28. Och de sa: Vi har tydligt sett att HERREN är med dig. Därför sa vi: Låt oss ge varandra en ed, mellan oss och dig. Vi vill sluta ett förbund med dig,

29. att du inte ska göra oss någon skada, liksom vi inte har skadat dig och inte gjort dig annat än gott och sänt dig iväg i frid*. Du är nu välsignad av HERREN.

*Alt. övers. fred.

30. Då gjorde han en festmåltid för dem, och de åt och drack.

31. Tidigt på morgonen stod de upp och svor varandra en ed. Sedan sände Isak iväg dem. Och de for ifrån honom i frid*.

*Alt. övers. fred.

32. Samma dag kom Isaks tjänare och berättade för honom om brunnen som de hade grävt och sa till honom: Vi har funnit vatten.

33. Och han kallade den Shiba*. Därför heter staden Beer-Sheba** än i dag.

*Shiba betyder ed eller sju.

**Beer-Sheba betyder Edsbrunnen.

34. När Esau var fyrtio år gammal tog han till hustrur Judit, dotter till hetiten Beeri, och Basemat, dotter till hetiten Elon,

35. som blev en hjärtesorg* för Isak och Rebecka.

*KXII: De var båda mot Isak och Rebecka mycket bittra.

27 Kapitlet

Jakob får sin fars välsignelse och varnas av Rebecka. Esau blir vred på Jakob.

Det hände sig, när Isak blev gammal och hans ögon var så svaga att han inte kunde se, att han kallade Esau, sin äldste* son, och sa till honom: Min son. Och denne svarade honom: Här är jag.

*KXII: större.

2. Och han sa: Se, jag är gammal och vet inte när jag ska dö.

3. Jag ber dig, ta nu dina jaktredskap, ditt koger och din båge och gå ut i markerna och fånga *något* villebråd åt mig

4. och laga till en välsmakande rätt åt mig, en som jag tycker om, och bär in *den* till mig så att jag får äta, så att jag* kan välsigna dig innan jag dör.

*KJIV, KXII och ordagrant: min själ:

5. Men Rebecka hörde när Isak talade med sin son Esau. Och Esau gick ut i marken, för att han skulle jaga villebråd *och* ta hem *det*.

6. Då sa Rebecka till sin son Jakob: Se, jag har hört din far tala med din bror Esau och säga:

7. Hämta mig villebråd och laga till åt mig en välsmakande rätt, så att jag får äta och välsigna dig inför HERREN innan jag dör.

8. Hör nu vad jag säger, min son, vad jag nu befäller dig.

9. Gå bort till hjorden och hämta mig två goda killingar, så ska jag laga till en välsmakande rätt av dem åt din far, så som han tycker om.

10. *Den* ska du bära in till din far, så att han får äta *den*, så att han kan välsigna dig innan han dör.

11. Jakob sa då till sin mor Rebecka: Tänk på att min bror Esau *är* en hårig man, och jag *är* slät.

1 Mos. 25:25.

12. Kanske min far rör vid mig. Då blir jag i hans ögon lik en bedragare och drar förbannelse över mig och inte välsignelse.

13. Då sa hans mor till honom: Den förbannelsen *får komma* över mig, min son. Hör bara vad jag säger och gå och hämta *dem* åt mig.

14. Då gick han och hämtade *dem* och förde *dem* till sin mor, och hans mor lagade till en välsmakande rätt, en som hans far tyckte om.

15. Och Rebecka tog fram sin äldste son Esaus högtidskläder, som hon *hade* hos sig i huset, och satte dem på sin yngre* son Jakob.

*KXII: mindre.

16. Med skinnen från killingarna täckte hon hans händer och den släta delen av hans hals.

17. Så gav hon den välsmakande rätten och brödet som hon hade gjort i ordning i sin son Jakobs hand.

18. Han gick in till sin far och sa: Min far. Och han svarade: Här *är* jag, vem *är* du, min son?

19. Jakob sa till sin far: Jag *är* Esau, din förstfödde. Jag har gjort så som du har sagt till mig. Jag ber dig, sätt dig upp och ät av mitt villebråd, så att du* kan välsigna mig. *KJV: *din själ.*

20. Men Isak sa till sin son: Hur har du kunnat finna *det* så snart, min son? Han svarade: Eftersom HERREN, din Gud, sände *det* i min väg.

21. Då sa Isak till Jakob: Jag ber dig, kom hit, min son, så att jag får röra vid dig, om du verkligen *är* min son Esau eller inte.

22. Så gick Jakob fram till sin far Isak, och han rörde vid honom och sa: Rösten *är* Jakobs röst men händerna *är* Esaus händer.

23. Han kände inte igen honom, för hans händer var håriga, så som hans brors Esaus händer. Så välsignade han honom.

24. Han sa: *Är* du verkligen min son Esau? Han svarade: *Ja, det är* jag.

25. Då sa han: Kom hit till mig med *det*, så att jag får äta av ditt villebråd, min son, så att jag* kan välsigna dig. Då bar han fram *det* till honom och han åt, och han räckte honom vin och han drack. *KJV och KXII: *min själ.*

26. Och hans far Isak sa till honom: Kom närmare och kyss mig, min son.

27. Då gick han fram och kysste honom. Och han kände lukten av hans kläder och välsignade honom och sa: Sannerligen, doften av min son är så som doften från en mark som HERREN har välsignat. Hebr. 11:20.

28. Gud ska ge dig av himlens dagg

och av jordens fetma och överflöd av korn och vin.

29. Folk ska tjäna dig och folkslag falla ner för dig. Var en herre över dina bröder. Må din mors barn falla ner för dig. Förbannad *vare* den som förbannar dig och välsignad *vare* den som välsignar dig! 1 Mos. 12:3.

30. Och *det* hände, så snart Isak hade avslutat välsignelsen över Jakob, och Jakob just hade gått ut från sin far Isak, då kom hans bror Esau från sin jakt.

31. Också han lagade till en välsmakande rätt och bar in den till sin far och sa till sin far: Vill du sätta dig upp, min far, och äta av din sons villebråd, så att du* kan välsigna mig. *KJV och KXII: *din själ.*

32. Då sa hans far Isak till honom: Vem *är* du? Han sa: Jag *är* Esau, din förstfödde son.

33. Då blev Isak mycket förskräckt* och sa: Vem var *det då* som hade jagat villebråd och som bar in *det* till mig? Jag åt av allt, innan du kom och jag välsignade honom. Välsignad ska han *också* vara.

*KJV: *då skakade Isak väldigt kraftigt.*

34. När Esau hörde dessa sin fars ord, ropade han högt och blev mycket förbittrad och sa till sin far: Välsigna mig *också*, min far.

35. Men han sa: Din bror har kommit med list och har tagit din välsignelse.

36. Då sa han: Heter han inte med rätta Jakob, för han har nu två gånger bedragit* mig. Min förstfödsrätt har han tagit, och se, nu har han också tagit min välsignelse. Och han sa: Har du ingen välsignelse kvar för mig?

1 Mos. 25:26f.

*KXII: *undertrampat.*

37. Isak svarade och sa till Esau: Se, jag har satt honom till en herre över dig, och alla hans bröder har jag gett till tjänare åt honom, och med korn och vin har jag försett honom. Vad ska jag göra för dig nu, min son?

38. Esau sa till sin far: Har du bara en välsignelse, min far? Välsigna mig, *också* mig, min far! Och Esau grät högljutt.

39. Och hans far Isak, svarade och sa till honom: Se, utav jordens fetma ska din boning vara och av himlens dagg från ovan.

40. Av ditt svärd ska du leva, och du ska tjäna, din bror: Men det ska ske, att du också ska bli herre och riva bort hans ok från din hals.

41. Esau hatade* Jakob på grund av den välsignelse som hans far hade välsignat honom *med*, och Esau sa i sitt hjärta: Snart ska den tiden komma, då vi får sörja vår far. Då ska jag döda min bror Jakob.

Ob. v.10.

*KXII: blev vred.

42. När dessa ord från hennes äldste son Esau blev berättade för Rebecka, sände hon bud efter sin yngste son, Jakob, och sa till honom: Se, din bror Esau *vill* hämnas på dig och döda dig.

43. Därför, min son, hör nu på vad jag säger. Stå upp och fly till Haran, till min bror Laban.

44. Och stanna någon tid hos honom, till dess din brors raseri har lagt sig

45. och till dess din brors vrede vänder sig bort från dig och han glömmer vad du har gjort mot honom. Då vill jag sända och hämta dig därifrån. Varför skulle jag mista er båda på samma dag?

46. Rebecka sa till Isak: Jag är trött*

på livet på grund av Hets döttrar. Om Jakob tar sig en hustru bland Hets döttrar, en som är lik dessa döttrar i landet, varför skulle jag då leva?

1 Mos. 26:35. *KXII: led.

28 Kapitlet

Jakobs flykt till Laban och löfte till Gud.

Då kallade Isak till sig Jakob och välsignade honom och befallde honom och sa till honom: Du ska inte ta någon av Kanaans döttrar till hustru.

2. Utan stå upp och bege dig till Paddan-Aram* till Betuels, din morfars, hus och ta dig en hustru därifrån av din morbror Labans döttrar.

Hos. 12:12. *KXII: Mesopotamien.

3. Må Gud den Allsmäktige välsigna dig och göra dig fruktsam och föröka dig, så att du blir till en stor folkskara.

4. Och ge dig Abrahams välsignelse, till dig och dina efterkommande* med dig, så att du kan arva det land där du nu är en främling, som Gud har gett åt Abraham.

1 Mos. 13:15f. *KXII: säd.

5. Så sände Isak iväg Jakob och han begav sig till Paddan-Aram* till arameen** Laban, Betuels son och bror till Rebecka, Jakobs och Esaus mor.

*KXII: Mesopotamien. **KXII: syrianen.

6. När nu Esau såg, att Isak hade välsignat Jakob och sänt honom till Paddan-Aram* för att därifrån ta sig hustru. Och att han, när han välsignade honom, hade befallt honom och sagt: Du ska inte ta någon av Kanaans döttrar till hustru.

*KXII: Mesopotamien.

7. Och att Jakob hade lytt sin far och mor och begett sig till Paddan-Aram.

8. När Esau såg, att hans far Isak inte tyckte om Kanaans döttrar,

9. då gick Esau bort till Ismael och tog, utöver de hustrur han redan hade, Mahalat till hustru, dotter till Abrahams son Ismael och syster till Nebajot.

10. Jakob lämnade Beer-Sheba och begav sig till Haran.

11. Han kom till en plats, där han stannade över natten, eftersom solen hade gått ner. Och han tog en av stenarna på det stället och lade *den under* sitt huvud och lade sig för att sova på detta ställe.

12. Då drömde han och se, en stege stod på jorden, och änden på den räckte upp till himlen, och se, Guds änglar steg upp och ner på den.

1 Mos. 35:1. 48:3. Joh. 1:51.

13. Och se, HERREN stod ovanför den och sa: Jag *är* HERREN, din far Abrahams Gud och Isaks Gud. Det land som du ligger på, ska jag ge åt dig och dina efterkommande*.

*KJV och KXII: säd.

14. Dina efterkommande ska bli som stoftet på jorden och du ska utbreda dig åt väster och öster, åt norr och söder. Och genom dig och din avkomma* ska alla släkter på jorden bli välsignade.

1 Mos. 12:3.

5 Mos. 12:20. Gal. 3:16.

*KJV och KXII: säd. Messiasprofetia.

15. Och se, jag är med dig och ska bevara dig överallt där du går och ska föra dig åter till detta land, för jag ska inte överge dig, till dess jag har gjort *vad* jag har lovat dig.

16. När Jakob vaknade upp ur sömnen,

sa han: Sannerligen är HERREN på denna plats och jag visste det inte.

17. Han greps av fruktan och sa: Hur helig *är* inte denna plats! Här bor säkert Gud och här *är* himlens port.

18. Tidigt på morgonen steg Jakob upp och tog stenen, som han hade lagt under sitt huvud och reste upp den *till* en minnessten och göt olja över den.

1 Mos. 31:13, 45. 35:6f.

19. Och han gav den platsen namnet Betel*, men tidigare hade den staden hetat Lus.

*Betel betyder: Guds hus.

20. Jakob gav ett löfte och sa: Om Gud är med mig och bevarar mig på denna väg som jag går, och ger mig bröd att äta och kläder att klä mig med,

1 Krön. 4:10.

21. och jag kommer tillbaka till min fars hus med frid, då ska HERREN vara min Gud.

22. Denna sten, som jag har rest upp *till* en minnessten ska bli ett Guds hus, och sannerligen, av allt det du ger mig ska jag ge dig tionde.

29 Kapitel

Jakobs tjänst, hustrur och söner.

Sedan fortsatte Jakob sin färd och kom till landet *som hörde* till österns folk.

2. Där fick han se en brunn på fältet. Och se, där *låg* tre fårhjordar, för ur denna brunnen vattnade man hjordarna. Det låg en stor sten över brunnsöppningen.

3. Där brukade de samla alla hjordarna, och vältra stenen från brunnsöppningen och vattna fåren.

Därefter lade de stenen tillbaka på sin plats över brunnsöppningen.

4. Jakob sa till dem: Mina bröder, varifrån *är* ni? De svarade: Vi är från Haran.

5. Han sa till dem: Känner ni Laban, Nahors son? De svarade: Vi känner *honom* väl.

6. Han sa till dem: *Står det* väl till med honom? De svarade honom: *Ja, det står* väl till med honom, och där kommer hans dotter Rakel med fåren.

7. Då sa han: Se, *det är* ännu full dag och *det är* inte tid än att samla ihop boskapen. Vattna fåren *och* för *dem* ut på bete.

8. Men de svarade: Vi kan inte göra det förrän alla hjordarna blivit samlade, och de vältrar stenen från brunnsöppningen, då vattnar vi fåren.

9. Medan han ännu talade med dem, kom Rakel med sin fars får, för hon vaktade dem.

10. Och det hände, att när Jakob fick se sin morbror Labans dotter Rakel, och Labans, hans morbrors får, gick Jakob och vältrade bort stenen från brunnsöppningen och vattnade sin morbror Labans får.

11. Jakob kysste Rakel, och grät högljutt.

12. Och Jakob berättade för Rakel, att han *var* hennes fars släkting och Rebeckas son. Då sprang hon iväg och berättade det för sin far.

13. Då Laban fick höra talas om sin systerson Jakob hände det, att han skyndade emot honom och omfamnade och kysste honom och förde honom in i sitt hus. Där berättade han för Laban allt som hade hänt.

14. Laban sa till honom: Sannerligen, du är mitt kött och ben. Och han stannade hos honom en månads tid.

Dom. 9:2.

15. Laban sa till Jakob: Eftersom du *är* min släkting, skulle du därför tjäna mig för ingenting? Säg mig vad du *vill* ha i lön?

16. Laban hade två döttrar. Den äldsta hette Lea, och den yngsta hette Rakel.
17. Leas ögon *var* ömma*, men Rakel var välväxt och vacker till utseendet.

*KXII: Lea var klenögd.

18. Jakob älskade Rakel och sa: Jag vill tjäna dig i sju år för Rakel, din yngsta dotter.

19. Och Laban svarade: *Det är* bättre att jag ger henne åt dig än att jag skulle ge henne åt en annan man. Stanna kvar hos mig.

20. Så tjänade Jakob i sju år för Rakel, och han tyckte det *var som* några få dagar, så kär hade han henne.

21. Jakob sa till Laban: Ge *mig* min hustru, för nu är mina dagar fullgjorda, så att jag kan gå in till henne.

22. Och Laban samlade allt folket på orten och ordnade en fest*.

*KXII: gjorde ett bröllop.

23. Men när kvällen kom tog han sin dotter Lea och förde henne in till honom, och han gick in till henne.

24. Laban gav sin tjänstekvinna Silpa, åt sin dotter Lea *till* tjänstekvinna.

25. Och det hände på morgonen, se, då *var* det Lea, och han sa till Laban: Vad *är* det du har gjort mot mig? Har jag inte tjänat hos dig för Rakel? Varför har du bedragit mig?

26. Laban svarade: Det går inte till så på vår ort, att man ger bort den yngre före den äldre.

27. Fullfölj nu hennes vecka*, så ska vi ge dig den andra också, mot att du arbetar sju år till i min tjänst.

*KXII: bröllopsveckan.

28. Jakob gjorde så och fullföljde hennes vecka. Så gav han honom sin dotter Rakel till hustru.

29. Och Laban gav sin tjänstekvinna Bilha till tjänstekvinna åt sin dotter Rakel.

30. Så gick han in till Rakel också, och han älskade Rakel mer än Lea och tjänade honom därefter i ytterligare sju år.

31. Men när HERREN såg, att Lea *inte var* älskad*, gjorde han henne fruktsam, men Rakel *var* ofruktsam.

*KJV: hatad. KXII: ringa aktad.

32. Lea blev med barn och födde en son, som hon gav namnet Ruben*, för hon sa: HERREN har sannerligen sett till mitt lidande, nu ska min man älska mig.

*Ruben betyder: se, en son.

33. Hon blev åter med barn och födde en son och sa: Därför att HERREN har hört, att jag *inte har* varit älskad*, har han gett mig denne också. Och hon gav honom namnet Simeon**.

*KJV: hatad. **höra.

34. Hon blev med barn igen och födde en son och sa: Nu, denna gång ska min man hålla sig till mig, för jag har fött honom tre söner. Därför fick han namnet Levi. **Levi betyder: förening, hålla sig till*

35. Hon blev med barn på nytt och födde en son och sa: Nu vill jag tacka HERREN. Därför gav hon honom namnet Juda*. Så slutade hon att föda.

*Juda betyder: tacka, prisa.

30 Kapitlet

Rakels klagan. Jakobs barn och hans lön.

När Rakel såg att hon inte födde barn åt Jakob, avundades hon sin syster och sa till Jakob: Skaffa mig barn, annars dör jag.

2. Då blev Jakob mycket arg på Rakel och han sa: Är jag i Guds ställe*, som nekar dig livsfrukt? **KXII: Inte är jag Gud.*

3. Hon sa: Se, där är min tjänstekvinna Bilha. Gå in till henne, så att hon får föda på mina knän*, så att jag också kan få barn genom henne**.

1 Mos. 16:2. *KXII: i mitt sköte.

**KXII: blir uppbyggd genom henne.

4. Så gav hon honom sin tjänstekvinna Bilha till hustru, och Jakob gick in till henne.

5. Bilha blev med barn och födde en son åt Jakob.

6. Då sa Rakel: Gud har dömt i min sak och har också hört min röst och gett mig en son. Därför gav hon honom namnet Dan*.

*Dan betyder domare.

7. Rakels tjänstekvinna Bilha blev åter med barn och födde en andra son åt Jakob.

8. Och Rakel sa: Guds kamp* har jag kämpat med min syster och jag har vunnit seger. Och hon gav honom namnet Naftali*.

*Naftali betyder min kamp.

9. När Lea såg, att hon hade upphört att föda barn, tog hon sin tjänstekvinna Silpa och gav henne åt Jakob till hustru.

10. Och Leas tjänstekvinna Silpa födde åt Jakob en son.

11. Då sa Lea: En skara kommer!* Och gav honom namnet Gad**.

*KXII: Rustig. **Hebr. gaw-dad: trupp, skara.

12. Leas tjänstekvinna Silpa födde åt Jakob en andra son.

13. Lea sa: Salig* är jag, för döttrarna ska prisa mig salig. Och hon gav honom namnet Aser**.

*Alt. övers. lycklig. **Aser betyder lycklig, välsignad.

14. Vid tiden för veteskörden gick Ruben ut och fann kärleksäpplen* på marken och bar dem hem till sin mor Lea. Så sa Rakel till Lea: Jag ber dig, ge mig några av din sons kärleksäpplen*.

*KXII: Liljor. Alruna är en ört som man trodde kunde uppväcka kärlek och öka fruktsamheten.

15. Hon svarade: Är det inte nog att du har tagit min man. Vill du ta min sons kärleksäpplen också? Rakel sa: Därför får han ligga med dig i natt för din sons kärleksäpplen.

16. På kvällen när Jakob kom in från marken gick Lea ut för att möta honom och sa: Du ska komma in till mig, för jag har betalat för dig med min sons kärleksäpplen. Och han låg hos henne den natten.

17. Och Gud hörde Lea, och hon blev med barn och födde en femte son åt Jakob.

18. Lea sa: Gud har gett mig lön för att jag gav min tjänstekvinna åt min man. Och hon gav honom namnet Isaskar*.

*Isaskar betyder lön.

19. Lea blev åter med barn och födde en sjätte son åt Jakob.

20. Lea sa: Gud har gett mig en god gåva. Nu ska min man bo hos mig, för jag har fött sex söner åt honom. Och hon gav honom namnet Sebulon*.

*Sebulon betyder boning, bo hos.

21. Därefter födde hon en dotter och gav henne namnet Dina.

22. Men Gud tänkte på Rakel, och

Gud hörde henne och gjorde henne fruktsam.

23. Hon blev med barn och födde en son och sa: Gud har tagit bort min skam.

24. Och hon gav honom namnet Josef* och sa: HERREN ska ge mig ytterligare en son.

*Josef betyder ge ytterligare.

25. När Rakel hade fött Josef hände det att Jakob sa till Laban: Låt mig få vända hem till min ort och till mitt land.

26. Ge mig mina hustrur och mina barn, som jag har arbetat hos dig för och låt mig gå, för du vet hur jag har tjänat dig.

1 Mos. 31:41.

27. Och Laban sa till honom: Jag ber dig, om jag har funnit nåd för dina ögon, för jag har insett att HERREN har välsignat mig för din skull.

28. Och han sa: bestäm vad du vill ha i lön av mig, så ska jag ge dig det.

29. Han sa till honom: Du vet hur jag har tjänat dig och hur det har gått med din boskap under min tid.

30. För det var litet som du hade innan jag kom, men nu har det förökats sig och blivit mycket. HERREN har välsignat dig sedan jag kom*. Och nu, när ska jag också få göra något för mitt eget hus?

*KXII: för min skull.

31. Han sa: Vad ska jag ge dig? Jakob sa: Du ska inte ge mig något alls. Utan om du vill göra detta för mig som jag säger, så ska jag fortsätta vakta dina får och föra dem på bete.

32. Jag vill i dag gå igenom hela din hjord och skilja ut därifrån alla spräckliga och brokiga får och alla svarta lamm och alla brokiga och

spräckliga getter. Det ska vara min lön.
33. När du senare kommer för att med egna ögon se vad som blivit min lön. Då ska min rättfärdighet vittna för mig i framtiden, att allt hos mig, som inte är spräckligt och brokigt ibland getterna och alla lamm som inte är svarta ska räknas som stulna.

34. Då sa Laban: Se, det får bli som du har sagt.

35. Samma dag skilde han ut de strimmiga och brokiga bockarna och alla de spräckliga och brokiga getterna, alla som det fanns *något* vitt på, och alla lamm som var svarta och överlämnade *dem* i sina söners händer.

36. Han lät ett avstånd av tre dagsresor vara mellan sig och Jakob. Och Jakob förde i bet Labans övriga hjord.

37. Men Jakob tog färska grenar av poppel, mandelträd och platan* och skar strimlor av barken så att det vita på grenarna *blev* synligt.

*Högt parkitrad, som förekommer i varmare länder.

38. Och han ställde grenarna, som han hade skurit strimlor på, i hoarna, i vattenrännorna, dit hjordarna kom för att dricka, för att de skulle bli dräktiga när de kom för att dricka.

1 Mos. 31:12.

39. Djuren blev dräktiga framför grenarna och födde strimmigt, spräckligt och brokigt.

40. Så skilde Jakob ut lammen och fick djuren att vända sina ansikten mot alla dem som var strimmiga och svarta i Labans hjord, och skaffade sig egna hjordar som han inte blandade med Labans hjord.

41. Och det hände, att så ofta de starkare djuren parade sig, så ställde Jakob grenarna framför djurens ögon

i hoarna, för att de skulle bli dräktiga framför käpparna.

42. Men när det var svaga djur, satte han inte ut *dem*. Så fick Laban de svaga djuren och Jakob de starka.

43. På så sätt blev mannen mycket rik och fick mycket boskap, tjänarinnor och tjänare, kameler och åsnor.

31 Kapitlet

*Jakobs flykt från Laban
och deras försoning.*

Men han hörde *hur* Labans söner talade och sa: Jakob har tagit allt *vad* som tillhörde vår far. Av *det* som tillhörde vår far har han skaffat sig hela denna rikedom.

2. Och Jakob såg på Labans ansikte att han nu *var* annorlunda mot honom än förut.

3. **HERREN** sa till Jakob: Vänd tillbaka till dina fäders land och till din släkt. Jag ska vara med dig.

4. Då sände Jakob bud efter Rakel och Lea och bad dem komma ut på marken till hans hjord.

5. Och sa till dem: Jag ser på er fars ansikte, att han *är* annorlunda mot mig än förut. Men min fars Gud har varit med mig.

6. Ni vet att jag har tjänat er far med all min kraft.

7. Och er far har bedragit mig och förändrat min lön tio gånger. Men Gud har inte tillåtit honom att göra mig någon skada.

8. När han sa: De spräckliga ska vara din lön, då fick hela hjorden spräcklig avkomma, och när han sa: De strim-

miga ska vara din lön, då fick hela hjorden strimmig avkomma.

9. På så sätt har Gud tagit er fars boskap och gett *den* åt mig.

10. När parningstiden kom hände det, att jag lyfte upp min blick och såg i drömmen, och se, hannarna som betäckte småboskapen, *var* strimmiga, spräckliga och fläckiga.

11. Och Guds ängel *sa* till mig i drömmen: Jakob! Och jag svarade: Här *är* jag.

12. Han sa: Lyft upp blicken och se alla hannar som betäcker småboskapen *är* strimmiga, spräckliga och fläckiga. För jag har sett allt det Laban gör mot dig.

13. Jag *är* Betels Gud, där du smorde minnesstenen *och* gav mig ett löfte. Bryt nu upp och lämna detta land och vänd tillbaka till ditt hemland.

1 Mos. 28:13-22.

14. Då svarade Rakel och Lea och sa till honom: Vi *har* varken någon del eller arv i vår fars hus längre.

15. Är vi inte ansedda som främlingar av honom? För han har ju sålt oss och gjort slut på det han fick i betalning för oss.

16. Därför, hela den rikedom som Gud har tagit från vår far *tillhör* oss och våra barn, så gör nu allt det som Gud har sagt till dig.

17. Då bröt Jakob upp och satte sina barn och sina hustrur på kamelerna

18. och förde med sig all sin boskap och alla ägodelar han hade förvärvat, den boskap han ägde och hade skaffat sig i Paddan-Aram*, och begav sig till sin far Isak i Kanaans land.

**KXII: Mesopotamien.*

19. Men Laban hade gått bort för att

klippa sina får. Och Rakel stal sin fars husgudar*. 1 Mos. 35:2. Dom. 17:5. Hos. 3:4.
**avgudar. KXII: beläter.*

20. Och Jakob smög sig undan från arameen Laban utan att han visste* om det, för han sa inte till honom när han flydde.

**KXII: stal Jakob av syrianen Laban hjärtat.*

21. Så flydde han med allt sitt. Han bröt upp och gick över floden* och ställde färd mot Gileads berg.

**Eufrat.*

22. På tredje dagen blev det berättat för Laban, att Jakob hade flytt.

23. Då tog han med sig sina bröder och satte efter honom sju dagsresor och hann upp honom vid Gileads berg.

24. Men Gud kom till arameen* Laban, i en dröm om natten och sa till honom: Akta dig för att säga något mot Jakob, gott eller ont.

**KXII: syrianen.*

25. Och Laban hann upp Jakob. Jakob hade slagit upp sitt tält på berget, och Laban med sina bröder slog upp sitt tält på Gileads berg.

26. Laban sa till Jakob: Vad har du gjort, att du har smugit dig undan utan att jag visste* om det och fört bort mina döttrar liksom fångar *tagna* med svärd?

**KXII: stulit mitt hjärta.*

27. Varför flydde du i hemlighet och smög* dig undan från mig utan att tala om det, så att jag kunde följa dig till vägs med jubel och sång, med tamburin och harpa,

**KXII: stal.*

28. Och tillät mig inte att kyssa mina barn och döttrar? Du har handlat som en dåre när du nu gjorde *detta*.

29. Det står i min makt att skada dig, men din fars Gud sa till mig i natt: Akta dig för att säga något mot Jakob, gott eller ont.

30. Och nu, då du längtade så mycket efter din fars hus att du måste iväg, varför har du då stulit mina gudar?

31. Jakob svarade och sa till Laban: Därför att jag var rädd, för jag sa: Kanske du skulle ta dina döttrar ifrån mig med våld.

32. Men den som du finner dina gudar hos ska inte få leva. I våra bröders närvaro se efter om du känner igen något, som finns hos mig som är ditt, så ta *det* med dig. För Jakob visste inte att Rakel hade stulit dem.

33. Laban gick in i Jakobs tält och Leas tält och de båda tjänstekvinnornas tält men fann inget. Sedan gick han från Leas tält in i Rakels tält.

34. Men Rakel hade tagit husgudarna och lagt dem i kamelsadeln och satt sig på dem. Laban letade igenom hela tältet men fann ingenting.

35. Då sa hon till sin far: Min herre, bli inte arg för att jag inte kan stiga upp för dig, för det är med mig på kvinnors vis. Och han sökte men fann inte husgudarna.

1 Mos. 18:11.

36. Då blev Jakob vred och kom i gräl med Laban, och Jakob svarade och sa till Laban: Vad har jag gjort för ont eller vad är min synd, eftersom du förföljer mig?

37. Nu har du letat igenom allt jag äger. Vad har du hittat av alla de saker som tillhör dig? Lägg fram det inför mina bröder och dina bröder, så att de får döma mellan oss båda.

38. I tjugo år *har jag varit* hos dig. Dina tackor och getter har inte fött i otid* och av baggarne i din hjord har jag inte ätit.

*KXII: varit ofrukt samma.

39. Inget ihjälrivet djur förde jag till

dig. Jag ersatte det själv. Du utkrävde det av mig, *antingen* det var stulet om dagen eller stulet om natten.

2 Mos. 22:12.

40. *Så hade* jag det. Om dagen plågas jag av hetta, om natten av köld, och sömnen vek från mina ögon.

41. I tjugo år har jag nu varit i ditt hus. Jag har tjänat dig i fjorton år för dina båda döttrar och sex år för din boskap. Och du har tio gånger förändrat min lön.

42. Om inte min fars Gud hade varit med mig, Abrahams Gud *som också* Isak fruktar, så hade du säkert nu skickat iväg mig tomhänt. Men Gud har sett till mitt lidande och till mina händers arbete, och han tillrättavissade *dig* i natt*.

*KXII: i går.

43. Laban svarade och sa till Jakob: Döttrarna *är* mina döttrar, och barnen *är* mina barn, och hjordarna *är* mina hjordar. Allt det du ser *är* mitt. Vad kan väl jag i dag göra med mina döttrar eller med barnen som de har fött?

44. Kom nu och låt oss sluta ett förbund, du och jag. Det ska vara ett vittne mellan mig och dig.

45. Då tog Jakob en sten och reste upp den *till* en minnessten*.

*KXII: vörd.

46. Jakob sa till sina bröder: Samla ihop stenar. Och de tog stenar och gjorde ett röse och de åt där på röset.

47. Laban kallade det Jegar-Sahaduta*, men Jakob kallade det Galed*.

*Jegar-Sahaduta är arameiska och Galed hebreiska. Orden betyder: edsröse.

48. Laban sa: Detta stenröse ska i dag vara vittne mellan mig och dig. Därför fick det namnet Galed

49. eller Mispä* för han sa: HERREN

ska vara en väktare mellan mig och dig, när vi är borta från varandra.

*vaktplats. XXII: vård.

50. Om du behandlar mina döttrar illa eller tar *andra* hustrur vid sidan av mina döttrar, då är Gud vittne mellan mig och dig, även om ingen människa är närvarande.

51. Och Laban sa till Jakob: Se, detta är det röse, och se, detta är den minnessten, som jag har rest upp mellan dig och mig.

52. Detta röse ska vara ett vittne och denna minnessten ska vara ett vittne, att jag inte ska passera förbi detta röse på väg mot dig. Och att inte du ska passera förbi detta röse och denna minnessten på väg mot mig för att göra något ont.

53. Abrahams Gud och Nahors Gud och deras faders Gud ska vara domare mellan oss. Och Jakob svor eden, vid *honom* som hans fader Isak fruktade.

54. Sedan offrade Jakob ett slaktoffer på berget och bjöd sina bröder att äta bröd. Och de åt bröd och stannade på berget över natten.

55. På morgonen steg Laban upp tidigt, kysste sina barn och sina döttrar, välsignade dem. Och Laban gav sig i väg och återvände hem.

32 Kapitlet

Jakobs fruktan för Esau och hans kamp med Gud.

Jakob fortsatte sin väg, och Guds änglar mötte honom.

1 Mos. 48:16. Ps. 34:8.

2. När Jakob såg dem sa han: Detta är Guds härar. Och han kallade platsen

Mahanajim*.

2 Kung. 6:17. *två läger.

3. Jakob skickade budbärare framför sig till sin bror Esau i Seirs land på Edoms mark.

4. Han befalldem och sa: Så ska ni säga till min herre Esau: Så säger din tjänare Jakob: Jag har bott* hos Laban och varit där ända tills nu.

*XXII: varit hos Laban ibland främmande.

5. Jag har oxar, åsnor, får, tjänare och tjänarinnor och har nu skickat bud för att underrätta min herre, så att jag kan finna nåd för dina ögon.

6. Budbärarna kom tillbaka till Jakob och sa: Vi kom till din bror Esau, och han kommer också för att möta dig och har 400 män med sig.

7. Då blev Jakob mycket förskräckt och orolig. Han delade folket som var med honom och fåren, nötboskapen och kamelerna i två skaror.

8. Och sa: Om Esau kommer till den ena skaran och slår den, så kan den andra skaran som är kvar komma undan.

9. Och Jakob sa: O, min far Abrahams Gud och min far Isaks Gud, HERRE, du som sa till mig: Vänd tillbaka till ditt land och till din släkt. Jag ska låta det gå dig väl.

1 Mos. 31:3f.

10. Jag är inte värd all den barmhärtighet och all den trofasthet som du har visat din tjänare, för jag hade inte mer än denna stav, när jag gick över denna Jordan, och nu har jag blivit till två skaror.

11. Rädda mig undan min brors hand, undan Esaus hand, för jag fruktar för honom, att han kommer och slår både mig, mödrar och barn.

12. Du har sagt: Jag ska låta det gå

dig väl och göra dina efterkommande* så som havets sand, så många att de inte kan räknas.

1 Mos. 28:13f.

13. Och han stannade där den natten och tog av vad han hade för handen till en gåva åt sin bror Esau:

14. 200 getter, 20 bockar, 200 tackor, 20 baggar,

15. 30 kamelston som gav di och deras föl, 40 kor, 10 tjurar och 20 åsneston med 10 föl.

16. Han lämnade *dem* i sina tjänares hand, varje hjord för sig, och sa till sina tjänare: Gå framför mig och lämna ett mellanrum mellan varje hjord.

17. Han befallde den förste och sa: När min bror Esau möter dig och frågar dig och säger: Vem *tillhör* du och vart går du och vem *tillhör* dessa som du driver framför dig?

18. Då ska du säga: *De tillhör* din tjänare Jakob. De är en gåva, sänd till min herre Esau, och se, själv *kommer* han efter oss.

19. Han befallde också den andra och den tredje och alla dem som gick efter hjordarna, och han sa: Som jag har sagt er, så ska ni säga till Esau, när ni finner honom.

20. Och ni ska säga: Se, även Jakob, din tjänare, *kommer* efter oss, för han sa: Jag vill blidka honom med den gåvan, som går framför mig, och sedan vill jag se hans ansikte. Kanske tar han då emot mig väl.

21. Så skickade han gåvan framför sig, men själv stannade han den natten i lägret.

22. Samma natt steg han upp och tog sina två hustrur och sina två tjänste-

kvinnor och sina elva barn och gick över vid Jabboks vadställe.

23. Han tog dem och förde dem över floden och lät föra över det han hade.

24. Jakob blev ensam kvar. Och en man brottades med honom tills dagen grydde.

Hos. 12:4.

25. När han såg att han inte kunde övervinna honom, rörde han vid hans höftled, och Jakobs höftled gick ur led när han brottades med honom.

26. Han sa: Låt mig gå, för dagen gryr. Men han svarade: Jag släpper dig inte utan att du välsignar mig.

27. Han sa: Vad *är* ditt namn? Han svarade: Jakob.

28. Han sa: Du ska inte längre heta Jakob utan Israel*, för du har kämpat med Gud och människor och segrat.

1 Mos. 35:10. *Israel betyder: kämpar med Gud.

29. Jakob frågade *honom* och sa: Jag ber dig, säg *mig* ditt namn. Han sa: Varför frågar du efter mitt namn? Och han välsignade honom där.

Dom. 13:17.

30. Och Jakob kallade ställets namn Penuel*. För jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och ändå har mitt liv** blivit räddat.

5 Mos. 5:24.

*Penuel eller Peniel betyder: Guds åsyn. **KXII: själ.

31. När han passerade förbi Penuel gick solen upp över honom. Och han haltade på sin höft.

32. Därför äter Israels barn än i dag inte höftsenan, som ligger på höftleden, eftersom han rörde Jakobs höftled, på höftsenan.

33 Kapitlet

Jakobs möte med Esau.

Jakob lyfte upp blicken och såg, och fick se Esau komma tillsammans med 400 män. Då fördelade han sina barn på Lea och på Rakel och på de båda tjänstekvinnorna.

2. Han lät tjänstekvinnorna med deras barn gå främst och Lea med hennes barn efter dem och Rakel med Josef sist.

3. Självgick han framför dem och bugade sig sju gånger ner till jorden, tills han gick fram till sin bror.

4. Men Esau sprang emot honom till mötes och tog honom i famn, föll honom om halsen och kysste honom. Och de grät.

5. Och han lyfte upp sina ögon och såg kvinnorna med barnen och sa: Vilka är de här som du har med dig? Han svarade: De är barnen som Gud av nåd har gett åt din tjänare. Ps. 127:3.

6. Sedan gick tjänstekvinnorna fram med sina barn och bugade sig för honom.

7. Också Lea gick fram med sina barn och bugade sig. Sedan gick Josef och Rakel fram och bugade sig.

8. Han sa: Vad *vill* du med hela den skaran som jag har mött? Han sa: Jag ville finna nåd för min herres ögon.

9. Esau sa: Jag har nog, min bror. Behåll det du har för dig själv.

10. Jakob svarade: Nej, jag ber dig, om jag nu har funnit nåd för dina ögon, så ta emot min gåva av min hand, eftersom jag har fått se ditt ansikte som om jag hade sett Guds ansikte och du tog försonligt emot mig. 2 Sam. 19:27.

11. Jag ber dig, ta emot den välsignelse som jag lät föra till dig, för Gud har varit mig nådig, och jag har allt jag behöver. Så bad han honom enträget tills han tog emot den. 1 Sam. 25:27.

12. Då sa han: Låt oss bryta upp och dra vidare, jag slår följe med dig.

13. Men han sa till honom: Min herre vet, att barnen *är* svaga och att jag har får och kor med mig som ger di. Driver man dem för hårt en enda dag, så dör hela hjorden.

14. Jag ber dig, min herre, att dra iväg före sin tjänare, så följer jag långsamt efter i den takt som boskapen som är framför mig och barnen orkar att gå, tills jag kommer till min herre i Seir.

15. Esau sa: Jag vill dock lämna kvar hos dig *någon* av det folk, som *är* med mig. Han svarade: Varför behövs det? Låt mig bara finna nåd för min herres ögon.

16. Samma dag vände Esau tillbaka och tog vägen till Seir.

17. Och Jakob begav sig till Suckot, där han byggde sig ett hus. För sin boskap gjorde han hyddor. Därför kallades platsen med namnet Suckot.

18. Därefter kom Jakob till Salem, till staden Sikem, som *ligger* i Kanaans land, när han kom från Paddan-Aram*, och slog upp sitt läger utanför staden. *KXII: Mesopotamien.

19. Marken där han hade slagit upp sitt tält köpte han för 100 kesitor av barnen till Hamor, Sikems far. Jos. 24:32. Apg. 7:16.

20. Och där reste han ett altare och kallade det El-Elohe-Israel.*

*El-Elohe-Israel betyder: Den mäktiga Guden av Israel eller Israels Gud är Gud.

34 Kapitlet

Dina, Jakobs dotter blir kränkt. Hennes bröders hämnd.

Dina, den dotter, som Lea hade fött åt Jakob, gick ut för att träffa dottrarna i landet.

2. När Sikem, som var son till hiveen Hamor, fursten i landet, fick se henne, tog han henne och låg med henne och kränkte henne.

3. Och hans själ fäste sig vid Dina, Jakobs dotter, och han älskade flickan och talade vänligt med henne.

4. Sikem talade till sin far Hamor och sa: Skaffa mig den flickan till hustru.

5. När Jakob fick höra, att han hade kränkt hans dotter Dina, var hans söner med hans boskap ute på marken. Och Jakob teg till dess de kom hem.

6. Då gick Hamor, Sikems far, ut till Jakob för att tala med honom.

7. När Jakobs söner kom hem från marken, och då de fick höra det, blev männen ursinniga* och mycket vreda, därför att han hade gjort en galenskap i Israel och legat med Jakobs dotter. Detta borde** inte ha gjorts.

5 Mos. 22:21. 2 Sam. 13:12. *KJV: bedrövade..

**KXII: för det var inte rätt gjort.

8. Och Hamor talade till dem och sa: Min son Sikem har *i sitt* hjärta fattat kärlek till er dotter. Jag ber dig, ge henne till hustru åt honom.

9. Gift in er med oss. Ge era döttrar åt oss, och ta ni våra döttrar.

10. Bosätt er hos oss och landet ska ligga öppet för er. Bo och driv handel här och skaffa er ägodelar.

11. Sikem sa till hennes far och till hennes bröder: Låt mig finna nåd för

era ögon och det ni begär av mig, det vill jag ge.

12. Begär hur stor brudgåva* och annan gåva som helst, och jag vill ge vad ni begär, bara ni ger mig flickan till hustru.

*KXII: morgongåva = en brudgums gåva till sin brud efter bröllopsnatten.

13. Men Jakobs söner svarade Sikem och hans far Hamor svekfullt och sa, eftersom han hade kränkt deras syster Dina.

14. De sa till dem: Det kan vi inte göra, att ge vår syster åt en man som är oomskuren, för det *vore* en skam för oss.

15. Bara på det villkoret vill vi gå med på det, att ni blir som vi, så att alla av manligt kön blir omskuret.

16. Då ska vi ge våra döttrar åt er och ta era döttrar till oss. Och vi ska bo hos er och bli till ett folk.

17. Men om ni inte lyder oss och låter omskära er, så ska vi ta vår dotter och ge oss i väg.

18. Hamor och Sikem, Hamors son, tyckte om det de sa.

19. Och den unge mannen dröjde inte att göra så, för han hade åtrå till Jakobs dotter, och han *var* mer ärad än alla andra i sin fars hus.

20. Så gick Hamor och hans son Sikem till stadsporten och talade med männen i sin stad och sa:

21. Dessa män *är* fredligt sinnade mot oss och vill driva handel och bo i landet. Se, landet *har* utrymme nog för dem. Låt oss ta deras döttrar till hustrur och låt oss ge dem våra döttrar.

22. Men endast på det villkoret vill männen gå med på att bosätta sig hos oss och bli ett folk med oss, om vi omskar alla av manligt kön bland

oss, liksom de *är* omskurna.

23. *Kommer* inte då deras boskap och egendom och alla deras djur, att *tillhöra* oss? Låt oss bara gå med på det, så att de bosätter sig bland oss.

24. Och de lydde Hamor och hans son Sikem, alla de som bodde* innanför stadsporten, och allt mankön blev omskuret, alla som bodde* innanför stadsporten. *KJV: som gick ut genom stadsporten.

25. På tredje dagen när de led av sina sår, kom Jakobs två söner, Simeon och Levi, Dinas bröder. *De* tog var sitt svärd och gick djärvt in i staden och dödade alla av manligt kön.

1 Mos. 49:5.

26. Och de dödade också Hamor och hans son Sikem med svärdsegg och tog Dina ut ur Sikems hus och gav sig iväg.

27. Jakobs söner gick fram över de slagna och plundrade staden, därför att de hade skändat deras syster.

28. De tog deras får, nötboskap och åsnor och det som *fanns* i staden och ute på fälten.

29. Alla deras ägodelar och alla deras barn och deras kvinnor tog de med sig såsom byte och plundrade allt som *fanns* i husen.

30. Då sa Jakob till Simeon och till Levi: Ni har dragit olycka över mig och gjort så att alla hatar mig som bor i landet, bland kananeerna och perisseerna. Vi är *så* få i antal och de kommer nu att gå samman mot mig och slå ihjäl mig. Både jag och min familj kommer att förgöras.

31. De svarade: Ska man få behandla vår syster som en hora?

35 Kapitlet

Gudstjänsten renas. Gud välsignar Jakob i Betel. Rakels och Isaks död. Benjamin föds.

Gud sa till Jakob: Bryt upp och gå till Betel och stanna där och gör ett altare åt Gud som uppenbarade sig för dig när du flydde för din bror Esau. 1 Mos. 28:13f.

2. Då sa Jakob till sin familj och till alla som var med honom: Gör er av med de främmande gudar som *finns* bland er, rena er och byt kläder 1 Mos. 31:19. Jos. 24:23. 1 Sam. 7:3.

3. och låt oss bryta upp och dra till Betel. Där ska jag bygga ett altare åt Gud, som svarade mig när jag var i nöd, och som var med mig på den väg som jag gick.

4. Då gav de åt Jakob alla de främmande gudar som var i deras händer, och öronringarna *de hade* i sina öron, och Jakob grävde ner dem under terebinten vid Sikem.

5. Och de bröt upp, och en fruktan från Gud kom över städerna runt omkring så att de inte förföljde Jakobs söner. 2 Mos. 15:16. 5 Mos. 2:25.

6. Så kom Jakob till Lus, det är Betel, i Kanaans land, han och allt det folk som *var* med honom.

7. Där byggde han ett altare och kallade platsen El-Betel*, eftersom Gud hade uppenbarat sig för honom där, när han flydde undan sin bror.

*Betels Gud.

8. Debora, Rebeckas amma, dog och blev begravd nedanför Betel, under en ek, som man gav namnet Gräteken.

9. Och Gud uppenbarade sig på nytt för Jakob, sedan han hade kommit från Paddan-Aram*, och välsignade honom,

*KXII: Mesopotamien.

10. Gud sa till honom: Ditt namn är Jakob, men du ska inte längre heta Jakob utan Israel ska vara ditt namn. Och han gav honom namnet Israel.

11. Och Gud sa till honom: Jag är Gud den allsmäktige. Var fruktsam och föröka dig. Av dig ska bli ett folk och skaror av folk, och kungar ska utgå från dig*.

1 Mos. 48:4. *ordagrant: dina höfter,

12. Landet som jag gav åt Abraham och Isak ska jag ge åt dig. Och åt dina efterkommande* efter dig ska jag ge detta land.

*KJV och KXII: säd.

13. Och Gud for upp från honom från det stället, där han hade talat med honom.

14. Jakob reste upp en minnessten på den plats, där han hade talat med honom, en minnesstod av sten, och offrade drickoffer på den och göt olja över den.

15. Och Jakob gav platsen där Gud hade talat med honom namnet Betel.

16. De bröt upp från Betel. Och när det bara var ett litet stycke kvar till Efrata, födde Rakel, och förlossningen blev svår för henne.

Ps. 132:6.

17. Och när förlossningen var som svårast sa barnmorskan till henne: Frukta inte, för denna son ska du också få.

18. Och när hennes själ var på väg att lämna henne, för hon dog, så gav hon honom namnet Ben-Oni*. Men hans far kallade honom Benjamin**.

*Ben-Oni betyder min smärtas son.

**Benjamin betyder min högra hands son, lyckans son.

19. Så dog Rakel och blev begravd vid

vägen till Efrat, det är Betlehem.

20. Jakob reste en minnessten över hennes grav, som än i dag *kallas* Rakels gravsten.

21. Så drog Israel vidare och slog upp sitt tält på andra sidan om tornet Migdal-Eder*.

*Herdarnas vaktorn nära Betlehem.

22. Då Israel bodde i det landet hände det sig, att Ruben gick och låg med sin fars bihustru Bilha. Och Israel fick höra om *det*. Jakob hade tolv söner.

3 Mos. 18:8. 1 Krön. 5:1.

23. Leas söner var: Ruben, Jakobs förstfödde, och Simeon, Levi, Juda, Isaskar och Sebulon.

24. Rakels söner var Josef och Benjamin.

25. Rakels tjänstekvinna Bilhas söner var Dan och Naftali.

26. Leas tjänstekvinna Silpas, söner var Gad och Aser. Dessa var Jakobs söner, som föddes åt honom i Paddan-Aram*.

*KXII: Mesopotamien.

27. Så kom Jakob till sin far Isak i Mamre vid Kirjat-Arba, det är Hebron, där Abraham och Isak hade bott som främlingar.

1 Mos. 37:1.

28. Isaks ålder blev 180 år.

29. Så gav Isak upp andan och dog och blev samlad till sitt folk, gammal och mätt på att leva. Hans söner Esau och Jakob begravde honom.

1 Mos. 25:8

36 Kapitlet

Esaus släktregister.

Detta är Esaus släkt, densamme som Edom.

2. Esau tog sina hustrur bland Kanaans döttrar: Ada, hetiten Elons

dotter, och Oholibama, dotter till Ana och dotter till hiveen Sibon,

3. och Basemat, dotter till Ismael och syster till Nebajot.

4. Och Ada födde Elifas åt Esau och Basemat födde Reguel.

5. Oholibama födde Jeus, Jalam och Kora. Dessa *var* Esaus barn, som föddes åt honom i Kanaans land.

6. Så tog Esau sina hustrur, sina söner och sina döttrar och alla personer som fanns i hans hus, sin boskap och alla sina djur och all sin egendom, som han hade förvärvat i Kanaans land, och flyttade till ett annat land, bort från sin bror Jakobs åsyn.

7. För deras ägodelar var så stora, att de inte kunde bo tillsammans. Landet, där de nu bodde som främlingar räckte inte till åt dem på grund av deras boskapshjordar. 1 Mos. 13:6.

8. Så bosatte sig Esau i Seirs bergsbygd. Esau *är densamme* som Edom.

9. Detta *är* Esaus släkt, stamfar till edomiterna i Seirs bergsbygd.

10. Dessa *är* namnen på Esaus barn: Elifas, son till Esaus hustru Ada, Reguel, son till Esaus hustru Basemat.

11. Elifas söner var: Teman, Omar, Sefo, Gatam och Kenas.

12. Timna var Elifas, Esaus sons, bihustru, och hon födde Amalek åt Elifas. Dessa *var* barn till Esaus hustru Ada.

13. Reguels barn *var* dessa: Nahat, Sera, Samma och Missa. Dessa var söner till Esaus hustru Basemat.

14. Och dessa var barn till Esaus hustru Oholibama, dotter till Ana, Sibons dotter, vilka hon födde åt Esau: Jeus, Jalam och Kora.

15. Dessa *var* stamfurstarna bland Esaus barn: Esaus förstfödde son Elifas barn var dessa: fursten Teman, fursten Omar, fursten Sefo, fursten Kenas, 1 Krön. 1:35.

16. fursten Kora, fursten Gatam, fursten Amalek. Dessa *var* de stamfurstar, som *härstammade* från Elifas i Edoms land. Dessa *var* Adas barn.

17. Och dessa *var* Reguels barn, Esaus söner: fursten Nahat, fursten Sera, fursten Samma, fursten Missa. Dessa var de stamfurstar, som *härstammade* från Reguel i Edoms land och *var* söner till Esaus hustru Basemat.

18. Dessa *var* Esaus hustru Oholibamas barn: fursten Jeus, fursten Jalam och fursten Kora. Dessa *var* de furstar, som *härstammade* från Oholibama, Anas dotter och Esaus hustru.

19. Dessa *var* Esaus barn och deras furstar. Han *är* densamme som Edom.

20. Dessa *var* horeens Seirs barn som bodde i landet: Lotan, Sobal, Sibon, Ana, 5 Mos. 2:12f. 1 Krön. 1:38.

21. Dison, Eser och Disan. Dessa var horeernas, Seirs barns, furstar i Edoms land.

22. Lotans söner var Hori och Hemam, och Lotans syster *hette* Timna.

23. Och Sobals söner *var* dessa: Alvan, Manahat, Ebal, Sefo och Onam. 1 Krön. 1:40.

24. Sibons söner *var* dessa: Aja och Ana, samme Ana, som *fann* mulåsnorna i öknen, då han vaktade åsnorna åt sin far Sibon.

25. Dessa *var* Anas barn: Disan och Oholibama, Anas dotter.

26. Disons barn var dessa: Hemdan, Esban, Jitran och Keran.

27. Dessa *var* Esers barn: Bilhan, Saavan och Akan.

28. Disans barn *var* dessa: Us och Aran.

29. Horeernas furstar *var* dessa: fursten Lotan, fursten Sobal, fursten Sibon, fursten Ana,

30. fursten Dison, fursten Eser och fursten Disan. Dessa *var* horeernas furstar bland deras furstar i Seirs land.

31. Detta *var* de kungar, som regerade i Edoms land, innan någon kung hade regerat över Israels barn. 1 Krön. 1:43.

32. Beors son Bela *var* kung i Edom, och hans stad hette Dinhaba.

33. När Bela dog blev Jobab, Seras son från Bosra kung i hans ställe.

34. När Jobab dog blev Husam från temaneernas land kung i hans ställe.

35. När Husam dog, blev Hadad, Bedads son, kung i hans ställe. Det *var* han som slog midjaniterna på Moabs mark, och hans stad hette Avit.

36. När Hadad dog, blev Samla från Masreka kung i hans ställe.

37. När Samla dog blev Saul från Rehobot *vid* floden kung i hans ställe.

38. När Saul dog blev Baal-Hanan, Akbors son, kung i hans ställe.

39. När Akbors son Baal-Hanan dog blev Hadar kung i hans ställe. Hans stad hette Pagu och hans hustru hette Mehetabel, dotter till Matred, som *var* dotter till Me-Sahab.

40. Detta *är* namnen på Esaus furstar efter deras släkter och orter med deras namn: fursten Timna, fursten Alva, fursten Jetet, 1 Krön. 1:51.

41. fursten Oholibama, fursten Ela, fursten Pinon,

42. fursten Kenas, fursten Teman, fursten Mibsar,

43. fursten Magdiel och fursten Iram. Dessa *är* Edoms furstar efter deras boplatser i det landet som de ägde. Denne Esau *var* far till edomiterna.

37 Kapitlet

Josefs drömmar och hans försäljning till Egypten.

Jakob bodde i det landet, där hans far hade bott som främling, i Kanaans land. 1 Mos. 35:27. Hebr. 11:9f.

2. Detta *är* Jakobs släkt: Josef *var* sjutton år gammal när han vallade fåren tillsammans med sina bröder. Som pojke brukade han *vara* med sönerna till Bilha och Silpa, sin fars hustrur. Och Josef berättade om deras onda rykte för sin far.

3. Israel älskade Josef mer än alla sina andra barn, eftersom han *var* sonen han hade fått på sin ålderdom. Och han gjorde en brokig livklädnad åt honom.

4. När hans bröder såg, att deras far älskade honom mer än alla hans bröder, hatade de honom och kunde inte tala vänligt med honom. Apg. 7:9.

5. Josef drömde en dröm. När han berättade *den* för sina bröder hatade de honom ännu mer.

6. Han sa till dem: Jag ber er, hör på den dröm som jag har drömt.

7. Se, vi band kärvar ute på åkern, och se, min kärve reste sig upp och stod upprätt, och se, era kärvar ställde sig omkring och bugade sig för min kärve.

8. Då sa hans bröder till honom: Ska du verkligen regera över oss? Eller ska du verkligen härska över oss? Och de hatade honom ännu mer för

hans drömmars skull och för det han hade sagt.

9. Så drömde han ytterligare en annan dröm, som han berättade för sina bröder och sa: Se, jag har drömt en dröm till, och se, solen och månen och elva stjärnor bugade sig för mig.

10. När han berättade *den* för sin far och sina bröder, tillrättavisade hans far honom och sa till honom: Vad är det för en dröm, som du har drömt? Ska verkligen jag och din mor och dina bröder komma och buga oss till jorden för dig?

11. Hans bröder var avundsjuka på honom, men hans far bevarade dessa ord.

12. När hans bröder hade gått bort för att valla sin fars får i Sikem,

13. sa Israel till Josef: Vaktar inte dina bröder *boskapen* i Sikem? Kom, jag vill sända dig till dem. Han sa till honom: Här är jag.

14. Han sa till honom: Jag ber dig, gå och se efter om det står väl till med dina bröder och med hjorden. Kom sedan tillbaka till mig med besked. Så skickade han iväg honom från Hebrons dal, och han kom till Sikem.

15. En man fann honom, *när han* irrade omkring på fälten. Mannen frågade honom och sa: Vad söker du?

16. Han svarade: Jag söker mina bröder. Jag ber dig, säg mig var de vallar *sin hjord*?

17. Mannen sa: De har gett sig iväg härifrån, för jag hörde dem säga: Låt oss gå till Dotan. Och Josef gick efter sina bröder och fann dem i Dotan.

18. När de på långt håll fick se honom, och innan han hade kommit fram till

dem, överlade de om att döda honom, 19. De sa till varandra: Se, där kommer drömmaren.

20. Kom nu så dödar vi honom och kastar honom i en brunn och säger att ett vilddjur har ätit upp honom. Så får vi se hur det går med hans drömmar.

21. När Ruben hörde *detta*, ville han rädda honom från deras händer och sa: Låt oss inte slå ihjäl honom.

1 Mos. 42:22.

22. Ruben sa till dem: Utgjut inte blod *utan* kasta honom i den brunnen som *är* i öknen, men bär inte hand på honom. Han ville nämligen rädda honom från deras händer och föra honom tillbaka till sin far.

23. Och när Josef kom fram till sina bröder slet de av honom *hans* livklädnad, den brokiga livklädnaden som han *hade* på sig.

24. Så tog de honom och kastade honom i brunnen. Brunnen *var* tom, och inget vatten *fanns* i den.

Jer. 38:6. Sak. 9:11.

25. Och de satte sig ner för att äta bröd. När de lyfte upp sin blick fick de se en karavan med ismaeliter som kom där från Gilead, och deras kameler var lastade med kryddor, balsam och myrra. De var på väg ner till Egypten.

26. Då sa Juda till sina bröder: Vad *har vi* för nytta av att döda vår bror och dölja hans blod?

27. Kom, låt oss sälja honom till ismaeliterna, så att vår hand inte kommer vid honom, för han *är* ju vår bror, vårt kött *och* blod. Och hans bröder lydde honom.

28. När de midjanitiska* köpmännen kom förbi, drog de upp Josef ur brunnen och sålde honom åt

israeliterna för tjugo *siklar* silver. Och dessa förde Josef till Egypten.

Dom. 8:22-24. Ps. 105:17. Apg. 7:9.

*Midjanitiska köpmän deltog i israeliternas handelskaravaner.

29. När Ruben kom tillbaka till brunnen, se, då *fanns* inte Josef i brunnen. Då rev han sönder sina kläder

30. och gick tillbaka till sina bröder och sa: Pojken *är* inte där, och jag, vart ska jag ta vägen?

31. Då tog de Josefs livklädnad och slaktade en getkilling* och doppade livklädnaden i blodet

*KXII: bock.

32. och skickade den brokiga livklädnaden hem till sin far och sa: Den här har vi hittat. Känner du igen, om det *är* din sons livklädnad eller inte?

33. Och han kände igen den och sa: *Det är* min sons livklädnad. Ett ont djur har ätit upp honom. Josef har helt säkert blivit ihjälripen.

1 Mos. 44:28.

34. Och Jakob rev sönder sina kläder och svepte en säck om sina höfter och sörjde sin son under lång tid.

35. Alla hans söner och döttrar stod upp för att trösta honom, men han ville inte låta sig tröstas utan sa: Jag ska med sorg fara ner i dödsriket* till min son. Så begrät hans far honom.

*KXII: gravarna.

36. I Egypten sålde midjaniterna honom till Potifar, en hovman hos farao och befälhavare för livvakten.

38 Kapitlet

Judas söner och blodskam.

Vid den tiden lämnade Juda sina bröder och begav sig iväg och tog in hos en man i Adullam, som hette Hira.

2. Där fick Juda se dottern till en

kananeisk man som hette Sua, och han tog henne till hustru och låg med henne.

3. Hon blev med barn och födde en son, och han gav honom namnet Er.

4. Sedan blev hon med barn igen och födde en son, och hon gav honom namnet Onan.

5. Och hon födde ytterligare en son och gav honom namnet Sela. Han var i Kesib, när hon födde honom.

6. Juda tog en hustru åt sin förstfödde son Er, som hette Tamar.

7. Men Er, Judas förstfödde, var ond i HERRENS ögon och HERREN dödade honom.

4 Mos. 26:19. 1 Krön. 2:3.

8. Då sa Juda till Onan: Gå in till din brors hustru och gift dig med henne och skaffa avkomma* åt din bror.

5 Mos. 25:5 Matt. 22:24. **KXII: säd.*

9. Men Onan visste, att avkomman* inte skulle bli hans egen. När han låg med sin brors hustru, lät han därför *sin säd* spillas på jorden för att han inte skulle ge avkomma* åt sin bror.

*KJV och KXII: säd.

10. Det han gjorde misshagade HERREN. Därför dödade han honom också.

11. Då sa Juda till sin sonhustru Tamar: Stanna som änka i din fars hus tills min son Sela blir vuxen, för han tänkte att kanske också han skulle dö liksom hans bröder. Och Tamar gick bort och blev kvar i sin fars hus.

12. En lång tid därefter dog Suas dotter, Judas hustru, och efter sorgetidens slut gick Juda och hans vän adullamiten Hira upp till Timna, för att klippa sina får.

13. Och för Tamar blev det berättat och sagt: Se, din svärfar går upp till

Timna för att klippa sina får.

14. Då tog hon av sig sina änkekläder, och tog på sig en slöja som hon höljde sig i och satte sig vid porten till Enajim på vägen till Timna. Eftersom hon såg att Sela blivit vuxen, men hon hade ändå inte blivit given åt honom till hustru.

15. När Juda fick se henne trodde han att hon *var* en prostituerad, eftersom hon hade täckt sitt ansikte.

16. Han vek av till henne vid vägen och sa: Jag ber dig, låt mig få komma in till dig. För han visste inte att det var hans sonhustru. Hon svarade: Vad vill du ge mig, för att du ska få komma in till mig?

3 Mos. 18:15.

17. Han sa: Jag skickar en killing ur hjorden. Hon sa: Vill du ge *mig* en pant tills du sänder *den*?

18. Han sa: Vad ska jag då ge dig i pant? Hon svarade: Din signetring, din snodd* och din stav, som du *har* i din hand. Då gav han henne *detta* och låg med henne, och hon blev med barn genom honom.

*KXII: huvudbonad. KJV: armband.

19. Så stod hon upp och gick därifrån och tog av sig sin slöja och tog på sig sina änkekläder.

20. Juda skickade killingen med sin vän, adullamiten för att få tillbaka panten från kvinnans hand, men han fann henne inte.

21. Då frågade han folket på platsen och sa: Var *är* den prostituerade, hon som *satt* vid vägen i Enajim? De svarade: Här har ingen prostituerad varit.

22. Och han kom tillbaka till Juda och sa: Jag har inte hittat henne och även folket på orten säger, att ingen prostituerad har varit där.

23. Juda sa: Låt henne behålla *det* så att vi inte drar skam över oss. Se, jag har skickat den här killingen, men du har inte hittat henne.

24. Och det hände ungefär tre månader senare att det blev berättat för Juda och sagt: Din sonhustru Tamar har begått otukt, och nu har hon blivit med barn genom sin otukt. Då sa Juda: För ut henne och bränn henne.

25. När hon fördes ut, sände hon bud till sin svärfar och sa: Genom den mannen som detta tillhör *har jag* blivit med barn. Och hon sa: Jag ber dig, se efter, vem som *äger* denna signetring, snodd och stav.

26. Juda kände igen *dem* och sa: Hon är rättfärdigare än jag, eftersom jag inte har gett henne åt min son Sela. Och han låg inte med henne fler gånger.

27. Och det skedde när tiden var inne att hon skulle föda, se, då *fanns* det tvillingar i hennes moderliv.

1 Krön. 2:4. Matt. 1:3.

28. Och det hände när hon födde, att en hand stack fram. Då tog barnmorskan en röd tråd och band *den* om handen och sa: Denne kom ut först.

29. Och det hände, att när han drog sin hand tillbaka, se, då kom hans bror fram, och hon sa: Hur har du trängt dig fram? *Detta* genombrott ska komma över dig. Därför fick han namnet Peres*.

1 Krön. 2:4.

Matt. 1:3. *genombrott.

30. Därefter kom hans bror fram, som hade den röda tråden om sin hand. Och han fick namnet Sera.

39 Kapitel

Josef hos Potifar och i fångenskap.

Josef blev fördd ner till Egypten. Och Potifar, en egyptier, som var hovman hos farao och befälhavare för livvakten, köpte honom av ismaeliterna som hade fört honom dit ner.

1 Mos. 37:36. Ps. 105:17.

2. HERREN var med Josef, så att han blev en lyckosam man. Och han var i sin egyptiske herres hus.

3. Och hans herre såg, att HERREN var med honom, för allt som han hade hand om lät HERREN lyckas väl.

4. Josef fann nåd för hans ögon och tjänade honom. Och han satte honom över sitt hus, och allt han ägde fick han ansvaret för.

5. Från den stund, då han hade gett honom ansvaret för sitt hus och för allt han ägde, hände det att HERREN välsignade egyptierns hus för Josefs skull. HERRENS välsignelse vilade över allt han ägde, hemma och ute på marken.

6. Han överlät allt han hade i Josefs hand, och bekymrade sig inte för något, förutom brödet som han själv åt. Och Josef var välväxt och såg bra ut.

7. Efter en tid hände det att hans herres hustru kastade sina blickar på Josef och sa: Ligg med mig.

8. Men han vägrade och sa till sin herres hustru: Se, min herre vet inte, utan mig, vad som är i huset och allt han äger har han låtit mig ta hand om.

9. *Det finns* ingen större i detta hus än jag, och han har inte heller nekat mig något förutom dig, eftersom du

är hans hustru. Hur skulle jag då kunna göra så mycket ont och synda emot Gud?

10. Och det hände, att när hon dag efter dag talade sådana ord till Josef, så lydde han henne inte så att han låg med henne *eller* var tillsammans med henne.

11. Och det hände en dag när han kom in i huset för att sköta sitt arbete, och ingen av husets folk var inne.

12. Då högg hon tag i hans mantel och sa: Ligg med mig. Men han lämnade sin mantel i hennes hand och flydde ut.

13. Och när hon såg att han hade lämnat sin mantel i hennes hand och flytt ut,

14. ropade hon på männen i huset och talade till dem och sa: Se, han har fört hit till oss en hebreisk man för att skämma ut oss. Han kom in till mig för att ligga med mig, men jag skrek med hög röst.

15. Och det hände när han hörde, att jag skrek med hög röst, att han lämnade kvar sin mantel hos mig och flydde och sprang ut.

16. Hon lät hans mantel ligga kvar hos sig, till dess hans herre kom hem.

17. Då berättade hon samma sak för honom och sa: Den hebreiske tjänaren, som du har fört hit till oss, kom till mig för att skämma ut mig.

18. Och när jag skrek med hög röst, lämnade han kvar sin mantel hos mig och flydde ut.

19. Och när hans herre hörde sin hustrus ord, som hon berättade för honom, då hon sa: På så sätt har din tjänare gjort mot mig, blev han rasande.

20. Josefs herre lät gripa honom

och satte honom i det fängelse där konungens fångar hölls fängslade. Där satt han i fängelse.

21. Men HERREN var med Josef och visade honom välvilja och lät honom finna nåd i fängelsechefens ögon.

Apg. 7:10.

22. Fängelsechefen lät Josef ha hand om alla fångar som *var* i fängelset, och allt som skulle göras där, *det* gjorde han.

23. Fängelsechefen behövde inte ha någon tillsyn över det som *anförtrotts* honom, eftersom HERREN var med honom. Och vad han än gjorde, så lät Herren *det* lyckas väl.

40 Kapitlet

Josef som drömtydare.

En tid därefter hände det *att* den Egyptiske kungens munskänk och bagare hade förargat sin herre, kungen i Egypten.

2. Faraο blev vred på dessa sina två hovmän, på överste munskänken och på överste bagaren,

3. och lät sätta dem i förvar i befälhavaren för livvaktens hus, i fängelset där Josef *satt* fången.

4. Befälhavaren över livvakten satte Josef till att betjäna dem. Och de satt i förvar en tid.

5. Medan den egyptiska kungens munskänk och bagaren *satt* i fängelset, drömde de båda under samma natt var sin dröm, varje dröm hade sin särskilda tydning.

6. När Josef kom in till dem på morgonen och såg på dem, då såg han att de *var* sorgsna,

7. och han frågade faraos hovmän, som *satt* i förvar med honom i hans herres hus och sa: Varför ser ni *så* sorgsna ut i dag?

8. De svarade honom: Vi har drömt en dröm, och *det finns* ingen som kan tyda den. Och Josef sa till dem: Är det inte Gud som *har* tydningen? Men, jag ber er, berätta *dem* för mig.

9. Då berättade överste munskänken om sin dröm för Josef och sa till honom: I min dröm såg jag en vinstock framför mig.

10. På vinstocken *fanns det* tre rankor, och knappt hade den börjat skjuta skott förrän den stod i full blom och den bar klasar med mogna druvor.

11. Jag *hade* faraos bägare i min hand, och jag tog druvorna och pressade dem i faraos bägare och gav bägaren i faraos hand.

12. Josef sa till honom: Detta *är* tydningen: de tre rankorna *är* tre dagar.

13. Inom tre dagar ska faraο upphöja ditt huvud och ge dig tillbaka din plats, och du ska ge faraο bägaren i handen som förut då du var hans munskänk.

14. Men tänk på mig när det går bra för dig så att du visar barmhärtighet mot mig, jag ber dig, nämn om mig för faraο, så jag slipper ut härifrån,

15. för jag rövades bort från hebréernas land och inte heller här har jag gjort något som man borde sätta mig i fängelse för. *1 Mos. 37:28.*

16. När överste bagaren såg att uttydningen var god, sa han till Josef: Jag hade också en dröm, och där *bar* jag tre korgar med vetebröd på mitt huvud.

17. I den översta korgen *låg* bakverk

till farao av alla de slag, och fåglarna åt dem ur korgen på mitt huvud.

18. Josef svarade och sa: Detta är uttydningen. De tre korgarna är tre dagar.

19. Inom tre dagar ska farao lyfta upp ditt huvud och ta det av dig och hänga upp dig på trä och fåglarna ska äta köttet från dig.

20. Och det hände på den tredje dagen att *det var* faraos födelsedag. Då gjorde han ett gästbud för alla sina tjänare och upphöjde överste munkänkens och överste bagarens huvud bland sina tjänare.

21. Han satte överste munkänken tillbaka som munkänk så att han fick ge farao bågaren i handen.

22. Men överste bagaren lät han hänga, så som Josef hade uttytt för dem.

23. Men överste munkänken kom inte ihåg Josef utan glömde honom.

41 Kapitlet

Faraos drömmar. Josefs upphöjelse.

Två år därefter hade farao en dröm. Och se, han stod vid floden.

2. Och se, ur floden steg sju kor upp, vackra och feta, och de betade i vassen.

3. Och se, efter dessa steg sju andra kor upp ur floden, fula och magra, och de ställde sig bredvid de andra på stranden av floden.

4. Och de sju fula och magra korna åt upp de sju vackra och feta korna. Då vaknade farao.

5. Men han somnade om och drömde

på nytt, och se, sju ax, frodiga och vackra, växte på samma strå.

6. Och se, sju ax, tunna och brända av östanvinden, sköt upp efter dem.

7. Och de tunna axen slukade upp de sju frodiga och fulla axen. Då vaknade farao, och se, *det var* en dröm.

8. Och det hände nästa morgon att hans ande blev orolig och han skickade bud och lät kalla alla spåmän och alla visa i Egypten. Farao berättade sin dröm för dem, men ingen kunde tyda den åt farao. Dan. 2:1f.

9. Då talade överste munkänken till farao och sa: I dag kommer jag ihåg mina synder. 1 Mos. 40:14.

10. När farao var vred på sina tjänare och hade låtit sätta mig och överste bagaren i häkte hos befälhavaren för livvakten.

11. Då drömde vi båda en dröm samma natt, han och jag, och våra drömmar hade var sin särskilda tydning.

12. Tillsammans med oss *fanns där* en ung hebreisk man som var tjänare åt befälhavaren för livvakten. Vi berättade våra drömmar för honom, och han uttydde dem för oss. Han uttydde vad var och en av oss hade drömt.

13. Och det hände, att så som han uttytt för oss, så blev det. Jag fick tillbaka min tjänst och den andre hängdes.

14. Då skickade farao bud och lät kalla Josef, och man skyndade sig att hämta honom från fängelset. Han rakade *sig*, bytte om sina kläder och kom inför farao. Ps. 105:20.

15. Farao sa till Josef: Jag har drömt en dröm, och *det finns* ingen som kan

tyda den. Men jag har hört sägas om dig att när du hör en dröm, så kan du uttyda den.

16. Josef svarade farao och sa: Inte jag, men Gud ska ge farao ett bra svar.

17. Farao sa till Josef: Se, i min dröm stod jag på stranden av floden.

18. Och se, sju kor steg upp ur floden, feta och vackra, och de betade i vassen.

19. Och se, efter dem steg sju andra kor upp, klena och mycket fula och magra. Jag har aldrig sett så fula i hela Egyptens land.

20. Och de magra och fula korna åt upp de sju första, feta korna.

21. När dessa hade ätit upp dem kunde man inte märka att de hade ätit upp dem. De *var* lika fula som förut. Då vaknade jag.

22. Sedan såg jag i drömmen, och se, sju ax frodiga och vackra växte på samma strå.

23. Och se, efter dessa sköt sju ax upp, svaga, tunna *och* svedda av öst-anvinden.

24. Och de tunna axen slukade de sju goda axen. Och jag talade om *det* för spåmännen, men *det fanns* ingen som kunde förklara *det* för mig.

25. Josef sa till farao: *Det är* en och samma dröm som farao *har haft*. Gud har visat farao vad han tänker göra.

26. De sju vackra korna *är* sju år, och de sju goda axen *är* sju år. *Det är* en enda dröm.

27. De sju magra och fula korna som steg upp efter dem *är* sju år, liksom de sju tomma axen, svedda av östanvinden. Sju år med hungersnöd ska komma.

28. Det *var* detta som jag talade till farao om: Vad Gud tänker göra, det har han låtit farao få se. 1 Mos. 41:25.

29. Se, sju år ska komma med stort överflöd över hela Egyptens land.

30. Men efter dem ska det komma sju år med hungersnöd, och man ska glömma allt överflödet i Egyptens land, och hungersnöden kommer att förtära landet.

31. Man ska inte minnas något av överflödet i landet, på grund av den hungersnöd som sedan kommer, för den ska bli mycket svår.

32. Men att farao har haft drömmen två gånger betyder att detta är fast bestämt av Gud och att Gud ska låta det ske snart.

33. Därför bör farao nu se sig om efter en förständig och vis man och sätta honom över Egyptens land.

34. *Detta* bör farao göra, och sätta tillsyningsmän över landet och ta upp femtedelen av avkastningen i Egyptens land under de sju åren av överflöd. 35. Låt dem samla in allt ätbart under de kommande goda åren och lagra säd under faraos tillsyn*, och låt dem förvara födan i städerna. *Ordagrant: hand.

36. Så att det ska finnas ett förråd av livsmedel för landets behov under de sju åren av hungersnöd, som ska komma över Egyptens land, för att landet inte ska gå under genom hungersnöden.

37. Farao och alla hans tjänare fann förslaget gott.

38. Farao sa till sina tjänare: Kan vi finna *en man* som denne, en som Guds Ande *är* i? 2 Mos. 31:3. 1 Kor. 2:10f.

39. Sedan sa farao till Josef: Eftersom

Gud har låtit dig få veta allt detta, så *finns det* ingen som är så förståndig och vis som du.

40. Du ska vara över mitt hus, och allt mitt folk ska styras efter ditt ord. Bara när det gäller tronen ska jag vara förmer än du.

Ps. 105:21. Apg. 7:10.

41. Faraos sa till Josef: Se, jag har satt dig över hela Egyptens land.

42. Och faraos drog av sig ringen från sin hand och satte den på Josefs hand och klädde honom i kläder av fint linne och hängde en guldkedja om hans hals.

43. Han lät honom åka i sin andra vagn och de ropade framför honom: Böj knä!* Och han satte honom över hela Egyptens land.

*Hebr. Abrek. KXII: Denne är landsfadern.

44. Faraos sa till Josef: Jag *är* faraos. Utan din vilja ska ingen i hela Egyptens land lyfta sin hand eller sin fot.

45. Och faraos gav Josef namnet Safenat-Panea, och gav honom till hustru Asenat, dotter till Poti-Fera, prästen i On. Så reste Josef ut över Egyptens land.

46. Josef *var* 30 år när han stod inför faraos, kungen av Egypten. Och Josef lämnade faraos och reste omkring i hela Egyptens land.

47. Under de sju åren med överflöd gav landet rika skördar.

48. Och han samlade ihop allt ätbart som växte i Egyptens land under de sju åren, och lagrade dem i städerna. I varje stad lagrade han den föda, som växte på åkrarna runt omkring.

49. Så samlade Josef så mycket säd som det finns sand i havet, tills han slutade att räkna, för *den kunde* inte räknas.

50. Innan åren med hungersnöd kom föddes två söner åt Josef. De föddes åt honom av Asenat, som var dotter till Poti-Fera, prästen i On.

1 Mos. 46:20. 48:5.

51. Den förstfödde gav Josef namnet Manasse*, för *sa han*: Gud har fått mig att glömma all min olycka och hela min fars hus.

*Manasse betyder: han har fått mig att glömma.

52. Den andre gav han namnet Efraim*, för *sa han*: Gud har gjort mig fruktsam i det landet där jag fick lida.

*Efraim betyder: göra fruktsam.

53. Så tog de sju åren av överflöd slut, som hade varit i Egyptens land,

54. och de sju åren av hungersnöd började, så som Josef hade sagt. Det blev hungersnöd i alla länder, men i hela Egyptens land fanns det bröd.

Ps. 105:16.

55. När hela Egyptens land hade hungersnöd ropade folket till faraos efter bröd. Då sa faraos till alla egyptierna: Gå bort till Josef. Det han säger till er ska ni göra.

Ps. 105:16. Apg. 7:11.

56. Då hungersnöden kom över hela jordens yta, öppnade Josef alla förrådshus och sålde åt egyptierna. Men hungersnöden blev allt svårare i Egyptens land.

57. Och från alla länder kom man till Josef i Egypten för att köpa *säd*, eftersom det var stor hungersnöd i alla länder.

42 Kapitlet

*Josefs bröders första resa till Egypten.
De blir beskyllda, fångslas
och reser efter Benjamin.*

När Jakob fick veta att det fanns säd i Egypten, sa han till sina söner: Varför ser ni på varandra?

Apg. 7:12.

2. Han sa: Se, jag har hört, att det finns säd i Egypten. Res dit ner och köp säd åt oss därifrån, så att vi överlever och inte dör.

Apg. 7:12.

3. Då reste tio av Josefs bröder ner för att köpa säd i Egypten.

4. Men Jakob skickade inte Josefs bror Benjamin med sina bröder, för han sa: Så det inte händer honom någon olycka.

5. Så reste Israels söner iväg tillsammans med dem som for för att köpa säd, eftersom det var hungersnöd i Kanaans land.

6. Men Josef var härskare i landet och det var han som sålde säd till allt folket i landet. När Josefs bröder kom bugade de sig för honom *med* ansiktena mot jorden.

1 Mos. 37:7-8.

7. Då Josef fick se sina bröder kände han igen dem. Men han låtsades att han var en främling för dem och talade strängt till dem och sa till dem: Varifrån kommer ni? Och de sa: Från Kanaans land, för att köpa mat.

8. Josef kände igen sina bröder, men de kände inte igen honom.

9. Då kom Josef ihåg de drömmar som han hade drömt om dem, och sa till dem: Ni *är* spejare, ni har kommit för att se efter var landet saknar skydd.

10. De svarade honom: Nej, herre, dina tjänare har kommit för att köpa

mat.

11. Vi *är* alla söner till en man. Vi *är* hederliga *män*. Dina tjänare är inga spejare.

12. Han sa till dem: Nej, utan ni har kommit för att se efter var landet saknar skydd.

13. De svarade: Vi, dina tjänare, *är* tolv bröder, söner till en man i Kanaans land, och se, den yngste *är* nu hos vår far, och en *finns* inte *mer*.

1 Mos. 44:20.

14. Josef sa till dem: Det *är som* jag har sagt er: Ni *är* spejare.

15. På följande sätt ska jag pröva er: Så sant farao lever, ska ni inte komma härifrån, förrän er yngste bror kommer hit.

1 Mos. 43:5.

16. Skicka en av er att hämta er bror. Men ni andra ska hållas fångslade, tills det blir provat om ni har talat sanning. Om det inte är så, då *är* ni spejare, så sant farao lever.

17. Så satte han dem allesammans i förvar i tre dagar.

18. På den tredje dagen sa Josef till dem: Vill ni leva, så gör detta, *för* jag fruktar Gud.

19. Om ni *är* ärliga, så låt en bror av er stanna som fånge i huset där ni suttit fångslade. Men ni andra får resa er väg och föra med er säd hem mot hungersnöden.

20. För sedan er yngste bror hit till mig, så ska jag tro era ord och ni ska inte dö. Och de gjorde så.

21. Men de sa till varandra: Vi *är* verkligen skyldiga detta på grund av det vi gjorde mot vår bror, för vi såg ångesten i hans själ då han bönföll oss men vi ville inte höra. Därför har denna nöd kommit över oss.

22. Ruben svarade dem och sa: Talade jag inte till er och sa: Syndade inte mot pojken. Men ni ville inte höra. Och se, nu utkrävs hans blod. 1 Mos. 37:21.

23. De visste inte, att Josef förstod *detta*, för han talade med dem genom tolk.

24. Han vände sig bort från dem och grät. Sedan vände han sig till dem igen och tog Simeon från dem och band honom inför deras ögon.

25. Sedan befallde Josef att man skulle fylla deras säckar med säd och lägga tillbaka vars och ens pengar i hans säck, och ge dem mat för resan. Och han gjorde så med dem.

26. Och de lastade säden på sina åsnor och gav sig iväg.

27. Men när en av dem vid ett viloställe öppnade sin säck för att ge sin åsna foder, fick han se sina pengar, för de *låg* där överst i säcken.

28. Då sa han till sina bröder: Jag har fått mina pengar tillbaka, för de ligger här i min säck. Då sjönk modet i deras hjärtan och de såg förskräckta på varandra och sa: Vad *är det* Gud har gjort mot oss?

29. När de kom hem till sin far Jakob i Kanaans land, berättade de för honom allt som hade hänt dem och sa:

30. Mannen *som är* herre i landet, talade strängt till oss och behandlade oss som om vi var spejare i landet.

31. Men vi sa till honom: Vi *är* hederliga *män*. Vi är inga spejare,

32. Vi *är* tolv bröder, söner till vår far. En *finns* inte mer, och den yngste *är* nu hos vår far i Kanaans land.

33. Då sa mannen, som är herre i landet, till oss: Så här ska jag få veta

om ni *är* ärliga *män*: Lämna *kvar* hos mig en av era bröder och för med er *säden* hem *mot* hungersnöden och res er väg.

34. För sedan er yngste bror hit till mig, så jag får förvissa mig om att ni inte *är* spejare, utan hederliga *män*. *Då* ska jag ge er bror tillbaka och ni ska få driva handel* i landet.

*KXII: bruka ert bästa i landet.

35. Och när de tömde sina säckar hittade var och en sin penningpåse där i sin säck. Och när de och deras far såg penningpåsarerna, blev de förskräckta.

36. Och deras far Jakob sa till dem: Ni gör mig barnlös. Josef *finns* inte mer, Simeon *finns* inte *mer* och *nu* vill ni ta Benjamin *ifrån mig*. Över mig kommer allt detta.

37. Ruben talade då till sin far och sa: Du får döda mina två söner, om jag inte för honom tillbaka till dig. Överlämna honom i min hand och jag ska föra honom tillbaka till dig.

38. Han sa: Min son får inte resa ner med er, för hans bror är död, och han är ensam kvar. Om någon olycka skulle hända honom på er resa, så skulle ni föra mina grå hår med sorg ner i graven.

43 Kapitlet

Josefs bröders andra resa till Egypten.

Men hungersnöden *var* svår i landet.

2. Och när de hade ätit upp den säd som de hade hämtat från Egypten, sa deras far till dem: Res dit igen och köp lite mat åt oss.

3. Då svarade Juda honom och sa: Mannen försäkrade oss allvarligt och sa: Ni får inte se mitt ansikte, utan att er bror *är* med er.

4. Om du vill sända vår bror med oss, så ska vi resa ner och köpa mat åt dig.

5. Men om du inte vill sända *honom* med oss, så reser vi inte ner, för mannen har sagt till oss: Ni får inte komma inför mitt ansikte utan att er bror *är* med er.

1 Mos. 42:15, 20, 44:23.

6. Då sa Israel: Varför gjorde ni *så* illa mot mig, att ni berättade för mannen att ni hade en bror till?

7. De svarade, Mannen frågade noga om oss och vår släkt, och sa: Lever er far än? Har ni *någon mer* bror? Då berättade vi för honom, allt eftersom han frågade. *Hur* kunde vi veta att han skulle säga: Ta med er bror hit ner?

8. Då sa Juda till sin far Israel: Låt pojken följa med mig så att vi kan bryta upp och resa iväg och bli vid liv och inte dö, både vi och du och våra barn.

9. Jag ska ansvara för honom. Av min hand får du utkräva honom. Om jag inte för honom tillbaka till dig och ställer honom inför ditt ansikte, så ska jag bära skulden så länge jag lever.

1 Mos. 44:32.

10. För hade vi inte dröjt så länge, så hade vi nu redan varit tillbaka för andra gången.

11. Då sa deras far Israel till dem: Om *det nu måste* ske, gör då så här: Ta det bästa av landets frukt i era säckar och för med det som gåva åt mannen, lite balsam och lite honung, kryddor*, myrra, pistaschnötter och mandlar.

*KXII: örter. Alt. övers. dragantgummi och ladanum.

12. Och ta dubbelt så mycket pengar

med er och ta med tillbaka de pengar, som ni fick tillbaka överst i era säckar. Kanske *var* det ett misstag.

13. Ta också med er bror och bryt upp och res tillbaka till mannen.

14. Må Gud den Allsmäktige låta er finna barmhärtighet inför mannen, så att han sänder er andre bror och Benjamin med er. Och blir jag barnlös, så får jag bli barnlös.

15. Då tog männen dessa gåvor och Benjamin samt de tog med sig dubbelt så mycket pengar. Så bröt de upp och gav sig iväg till Egypten och kom inför Josef.

16. När Josef såg Benjamin med dem, sa han till honom, som hade ansvar för hans hus: För *dessa* män in i mitt hus, slakta och gör i ordning, för männen ska äta en måltid med mig vid middagstid.

17. Mannen gjorde som Josef hade sagt och förde in männen i Josefs hus.

18. Men männen blev förskräckta när de fördes in i Josefs hus och sa: Det är på grund av pengarna som kom tillbaka i våra säckar förra gången, så att han kan få ett tillfälle mot oss och överfalla oss och göra oss till slavar tillsammans med våra åsnor.

19. De gick till den mannen, som hade ansvar för Josefs hus, och talade med honom vid ingången till huset

20. och sa: Herre, Förra gången när vi var här nere för att köpa mat.

21. och när vi sedan kom till nattlägret och öppnade våra säckar, hittade var och en av oss sina pengar där till deras fulla vikt *överst* i sin säck, därför har vi tagit dem med oss tillbaka.

1 Mos. 42:35.

22. Och vi har också tagit andra pengar med oss för att köpa mat. Vi vet inte vem som har lagt våra pengar i våra säckar.

23. Han svarade dem: Må frid *vara* med er. Frukta inte! Det är er Gud och er fars Gud som har gett er en skatt i era säckar. Jag har fått era pengar. Och han förde ut Simeon till dem.

24. Mannen förde in männen i Josefs hus och gav *dem* vatten att tvätta sina fötter med, och gav deras åsnor foder.

1 Mos. 18:4.

25. De gjorde i ordning gåvorna, tills Josef skulle komma vid middagstiden. Eftersom de hade fått höra att de skulle äta bröd där.

26. När Josef kom hem bar de fram gåvorna som de hade med sig in till honom i huset, och bugade sig till jorden för honom.

27. Och han frågade dem hur det var med dem och sa: Står det väl till med er gamle far som ni talade om? Lever han ännu?

28. De svarade: Det står väl till med vår far, din tjänare. Han lever ännu. Och de bugade sig och föll ner för honom.

29. När han lyfte upp sin blick och såg sin bror Benjamin, sin mors son, sa han: Är det er yngste bror som ni talade med mig om? Och han sa: Gud ska vara dig nådig, min son.

30. Och Josef skyndade ut, eftersom kärleken till sin bror överväldigade honom och han sökte efter en plats att gråta. Och gick in i *sitt* rum och grät där.

31. När han hade tvättat sitt ansikte, gick han ut och behärskade sig och sa: Sätt fram bröd.

32. Och de satte fram särskilt för honom och särskilt för dem och särskilt för egyptierna som åt med honom. Eftersom egyptierna inte kan äta bröd tillsammans med hebréerna, för det *anses vara* avskyvärt bland egyptierna.

1 Mos. 46:34.

2 Mos. 8:26. Dan. 1:8.

33. De fick sina platser mitt emot honom, den förstfödde efter sin förstfödsrätt, och den yngste efter sin ungdom. Och männen såg förundrat på varandra.

34. Han lät servera dem av rätterna som stod framför honom, men Benjamins portion var fem gånger så stor som den de andra fick. Och de drack sig druckna med honom.

44 Kapitlet

Josef prövar sina bröder.

Josef befallde honom som hade ansvar för hans hus och sa: Fyll männens säckar *med* mat, så mycket de kan ta med sig, och lägg vars och ens pengar överst i hans säck.

2. Och min bågare, silverbågaren, ska du lägga överst i den yngstes säck tillsammans med pengarna för säden. Han gjorde som Josef hade sagt.

3. Följande morgon, när det blev ljust, fick männen ge sig av med sina åsnor.

4. När de hade kommit ut ur staden *men ännu* inte hade rest långt, då sa Josef till honom som hade ansvaret för hans hus: Bryt upp och sätt efter männen, och när du hinner upp dem så ska du säga till dem: Varför har ni lönat gott med ont?

5. Är det inte *den* här som min herre dricker ur och den han spår med? Det

är en ond gärning ni har gjort.

6. Och när han hann upp dem, sa han dessa orden till dem.

7. De svarade honom: Varför talar min herre sådana ord? Må det vara långt ifrån, att dina tjänare skulle göra något sådant!

8. Se, pengarna som vi fann överst i våra säckar, tog vi med oss tillbaka till dig från Kanaans land. Varför skulle vi då vilja stjäla silver eller guld från din herres hus?

9. Den av dina tjänare som man finner den hos ska dö, dessutom ska vi bli min herres trälar.

10. Han sa: Ja, det *får bli* som ni har sagt. Den som man finner den hos ska bli min slav, men ni andra ska vara fria.

11. Då skyndade de sig att sätta ner var och en sin säck på marken, och var och en öppnade sin säck.

12. Han sökte. Han började hos den äldste och slutade hos den yngste. Och bågaren blev funnen i Benjamins säck.

13. Då rev de sönder sina kläder och var och en lastade sin åsna och de återvände till staden.

14. Juda och hans bröder kom till Josef hus, eftersom han fortfarande *var* kvar där, och de föll ner till marken inför honom.

15. Josef sa till dem: Vad *är* detta för en handling ni har gjort? Vet ni inte att en sådan man som jag kan spå?

16. Juda sa: Vad ska vi säga till min herre? Hur ska vi tala och hur ska vi rentvå oss? Gud har funnit dina tjänares svåra synd. Se, vi *är* min herres slavar, både vi och *han* som bågaren blev funnen hos.

17. Och han sa: Nej, aldrig att jag

skulle göra så! Den man som bågaren blev funnen hos, han ska bli min slav. Men ni andra kan i frid bege er iväg upp till er far.

18. Juda gick fram till honom och sa: Min herre, jag ber dig, låt din tjänare få tala ett ord i min herres öron, och låt inte din vrede upptändas mot din tjänare för du *är* som farao.

19. Min herre frågade sina tjänare och sa: Har ni någon far eller bror?

20. Då svarade vi min herre: Vi har en far, en gammal man och en son han fick i sin ålderdom som är i sin ungdom. Hans bror är död och han är ensam kvar efter sin mor och hans far älskar honom.

21. Då sa du till dina tjänare: För honom hit ner till mig, så* att jag får se på honom med egna ögon.

*XII: och jag vill göra honom gott.

22. Men vi svarade min herre: Pojken kan inte lämna sin far, för *om* han lämnar sin far så skulle *han* dö.

23. Då sa du till dina tjänare: Om er yngste bror inte följer med er hit ner, så får ni inte komma mer inför mitt ansikte.

1 Mos. 42:15.

24. Och det hände sedan vi hade kommit upp till din tjänare, min far, att vi berättade för honom min herres ord.

25. När vår far sa: Återvänd *och* köp lite mat till oss.

26. Då sa vi: Vi kan inte resa dit ner. Bara om vår yngste bror kommer med oss, då kan vi resa iväg, för vi får inte se den mannens ansikte utan att vår yngste bror *är* med oss.

27. Då sa din tjänare, min far, till oss: Ni vet att min hustru har fött två *söner* åt mig.

28. Den ene gick bort från mig, och jag sa: Han är säkert ihjälripen. Och jag har inte sett honom sedan dess.

1 Mos. 37:33.

29. Om ni tar också denne ifrån mig och det händer honom en olycka, så ska ni föra mina grå hår med sorg ner i graven.

30. Om jag nu kommer hem till din tjänare, min far, och pojken inte är med oss, för hans hjärta är så fäst vid pojken,

31. så kommer han att dö när han ser att pojken inte *är med oss*. Och vi, dina tjänare, skulle så föra din tjänares, vår fars, grå hår med sorg ner i graven.

32. För jag, din tjänare, har tagit ansvaret för pojken inför min far och sagt: Om jag inte har honom med tillbaka till dig igen, så ska jag bära skulden inför min far i alla mina livsdagar.

1 Mos. 43:9.

33. Jag ber dig, låt nu därför din tjänare få stanna kvar hos min herre som slav i pojkens ställe och låt pojken fara upp med sina bröder.

34. För hur skulle jag kunna dra upp till min far, när jag inte *har* pojken med mig? Jag skulle då få se den bedrävelse som skulle komma över min far.

45 Kapitlet

Josef ger sig till känna för sina bröder. Josefs bröder återvänder för att hämta Jakob, kvinnorna och barnen.

Då kunde Josef inte behärska sig längre inför alla dem som stod omkring honom, och han ropade: Låt

alla gå ut från mig! Och ingen stannade kvar hos Josef, då han gav sig till känna för sina bröder. Apg. 7:13.

2. Och han grät högljutt, så att egyptierna och faraos tjänare hörde det.

3. Josef sa till sina bröder: Jag *är* Josef, lever min far ännu? Och hans bröder kunde inte svara honom, så förskräckta blev de inför hans ansikte.

4. Och Josef sa till sina bröder: Jag ber er, kom fram hit till mig. Då kom de närmare och han sa: Jag *är* er bror Josef som ni sålde till Egypten.

1 Mos. 37:28. 39:1.

5. Var nu inte bedrövade eller arga på er själva* över att ni har sålt mig hit, för det var för att bevara** liv som Gud sände mig hit före er.

1 Mos. 50:20.

*KXII: tänk inte att jag är vred på grund av detta.

**KXII: för er välfärds skull.

6. För i två år *har* det nu *varit* hungersnöd i landet, och *det* återstår fem år då man varken *ska* plöja eller skörda.

7. Gud skickade mig hit före er, för att han ville låta er bli kvar på jorden och hålla er vid liv genom en stor befrielse*.

*KXII: stort under.

8. Så nu *var det* inte ni *som* skickade mig hit, utan Gud. Han har gjort mig till en far för farao och till en herre över hela hans hus och till en härskare över hela Egyptens land.

9. Skynda er nu och drag upp till min far och säg till honom: Så säger din son Josef: Gud har satt mig till en herre över hela Egypten. Kom ner till mig. Dröj inte.

10. Du ska få bo i landet Gosen och vara nära mig, du och dina barn och dina barnbarn, dina får och din nötboskap och allt som tillhör dig.

11. Där ska jag försörja dig, så att

varken du eller ditt hus eller något som tillhör dig ska lida någon brist. För det återstår fem år av hungersnöd.

12. Och nu ser *både* ni och min bror Benjamin med *egna* ögon, att *det är* jag som med egen mun talar till er.

13. Berätta för min far om all min härlighet i Egypten och allt ni har sett och skynda er att föra min far hit ner.

14. Och han föll sin bror Benjamin om halsen och grät, och Benjamin grät vid hans hals.

15. Och han kysste alla sina bröder och grät över dem. Därefter talade hans bröder med honom.

16. När de i faraos hus hörde ryktet att Josefs bröder hade kommit, glädde det farao och hans tjänare.

17. Farao sa till Josef: Säg till dina bröder: Gör detta: Lasta era djur och res och när ni kommer till Kanaans land,

18. så ta er far och era familjer och kom till mig. Jag ska ge er det bästa som finns i Egyptens land och ni ska få äta av landets fetma.

19. Nu befäller jag er, gör så här: Ta med vagnar från Egyptens land för era små barn och för era hustrur och hämta er far och kom.

20. Bekymra er inte om era ägodelar, för det bästa som finns i hela Egyptens land ska tillhöra er.

21. Israels barn gjorde så, och Josef gav dem vagnar enligt faraos befallning, och han gav dem mat för resan.

22. Åt var och en av dem gav han kläder* till ombyte, men åt Benjamin gav han trehundra *siklar* silver och fem ombyten av kläder*.

*KXII: högtidsdrakter.

23. Till sin far skickade han tio åsnor

lastade med det bästa Egypten hade och tio åsneon lastade med säd, bröd och mat åt hans far för resan.

24. Så sände han iväg sina bröder och de begav sig iväg och han sa till dem: Gräla inte på vägen.

25. De drog upp från Egypten och kom till Kanaans land, till sin far Jakob.

26. De berättade för honom och sa: Din son Josef lever än och han *är* härskare över hela Egyptens land. Då greps hans hjärta av vanmakt, för han kunde inte tro dem.

27. Men när de talade om för honom allt som Josef hade sagt till dem och när han såg vagnarna som Josef hade skickat för att hämta honom då blev deras far Jakobs, ande upplivad.

28. Och Israel sa: *Det* räcker. Min son Josef lever än. Jag vill resa och se honom innan jag dör. 1 Mos. 46:30.

46 Kapitlet

Jakob reser till Egypten. Släktregister. Josefs möte med Jakob.

Israel bröt upp med allt han ägde. När han kom till Beer-Sheba offrade han ett slaktoffer åt sin far Isaks Gud. 2. Och Gud talade till Israel i syner om natten och sa: Jakob, Jakob! Han sa: Här *är* jag.

3. Och han sa: Jag *är* Gud, din fars Gud, frukta inte att resa ner till Egypten, för där ska jag göra dig till ett stort folk.

4. Jag ska följa med dig till Egypten, och jag ska sannerligen också föra dig upp därifrån *igen*. Och Josef ska lägga sin hand på dina ögon.

5. Jakob bröt upp från Beer-Sheba, och Israels söner körde sin far Jakob, sina små barn och sina hustrur på vagnarna som farao hade skickat för att hämta honom.

6. De tog sin boskap och de ägodelar, som de hade förvärvat i Kanaans land, och så kom de till Egypten, Jakob och med honom hela hans släkt*.

Jos. 24:4. Jes. 52:4. Apg. 7:15. *KJV och KXII: säd

7. Sina söner och sina sonsöner med honom, sina döttrar och sina sondöttrar och hela sin släkt förde han med sig till Egypten.

8. Detta *är* namnen på Israels barn, Jakob och hans söner, som kom till Egypten: Jakobs förstfödde son Ruben,

2 Mos. 1:2.

9. Rubens barn var: Hanok, Pallu, Hesron och Karmi.

2 Mos. 6:14. 4 Mos. 26:5.

10. Simeons barn var: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son.

1 Krön. 4:24.

11. Levis barn var: Gerson, Kehat och Merari.

1 Krön. 6:1.

12. Judas barn var: Er, Onan, Sela, Peres och Sera. Men Er och Onan dog i Kanaans land och Peres barn var Hesron och Hamul,

1 Krön. 4:1.

13. Isaskars barn var: Tola, Puva, Job och Simron.

1 Krön. 7:1.

14. Sebulons barn var: Sered, Elon och Jaleel.

15. Detta *var* Leas barn, som hon födde åt Jakob i Paddan-Aram*, dessutom hans dotter Dina. Alla hans söner och döttrar *var* trettiofyra själar.

*KXII: Mesopotamien.

16. Gads barn var: Sifjon, Haggi, Suni, Esbon, Eri, Arodi och Areli,

17. Asers barn var: Jimna, Jisva, Jisvi, Beria, och deras syster Sera. Berias

barn var: Heber och Malkiel.

1 Krön. 7:30.

18. Dessa *var* barnen till Silpa, som Laban hade gett åt sin dotter Lea. Dessa som hon födde åt Jakob *var* sexton personer*.

*KXII: själar.

19. Jakobs hustru Rakels barn var Josef och Benjamin.

20. I Egypten föddes åt Josef Manasse och Efraim. Det var Asenat som födde dem åt honom, dotter till Poti-Fera, prästen i On.

1 Mos. 41:50.

21. Benjamins barn *var* Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Rosh, Muppim, Huppim och Ard.

1 Krön. 7:6.

22. Dessa *var* Rakels barn som föddes åt Jakob, sammanlagt fjorton personer.

23. Dans barn var Husim.

4 Mos. 26:42.

24. Naftalis barn var: Jaseel, Guni, Jeser och Sillem.

25. Dessa *var* barnen till Bilha, som Laban hade gett åt sin dotter Rakel. Dessa som hon födde åt Jakob *var* sammanlagt sju personer.

26. Alla personer som kom med Jakob till Egypten, och som hade utgått från hans länd* *var* sammanlagt sextiosex personer*, förutom Jakobs sonhustrur.

*höft.

27. Och Josefs barn, som föddes åt honom i Egypten, *var* två personer. Alla de av Jakobs hus, som kom till Egypten, *var* sjuttio personer.

5 Mos. 10:22. Apg. 7:14.

28. Så skickade han Juda framför sig till Josef, för att denne skulle visa honom vägen till Gosen. Och de kom till landet Gosen.

29. Då lät Josef spänna för sin vagn och for upp till Gosen för att möta sin

far Israel. Och då han fick se honom, föll han om halsen och grät länge vid hans hals.

30. Då sa Israel till Josef: Nu kan jag dö, eftersom jag har sett ditt ansikte, därför att du fortfarande lever.

31. Josef sa till sina bröder och till sin fars familj: Jag vill fara upp och berätta detta för farao och säga till honom: Mina bröder och min fars familj, som var i Kanaans land, har kommit till mig.

32. Männen *är* herdar, för de är folk som har bedrivit boskapsskötsel. Sina får och nötboskap och allt som de äger har de fört med sig.

33. Och när det händer att farao kallar er till sig och säger. Vad *är* ert yrke?

34. Så ska ni svara: Dina tjänare är folk, som har bedrivit boskapsskötsel från vår barndom och ända tills nu, både vi *och* våra fäder, för att ni ska få bo i landet Gosen. För alla herdar *är* skamliga för egyptierna.

1 Mos. 47:6. 2 Mos. 8:26.

47 Kapitlet

Jakob bosätter sig i Gosen. Hungersnöden i Egypten. Jakobs slutönskan.

Josef kom och berättade detta för farao och sa: Min far och mina bröder har kommit från Kanaans land med sina får och sin nötboskap och allt vad de äger. Och de *är* nu i landet Gosen.

2. Och han tog några av sina bröder, fem män, och förde fram dem inför farao.

3. Då sa farao till hans bröder: Vad *är* ert yrke? De svarade farao: Dina tjä-

nare *är* herdar, både vi *och* våra fäder.

4. De sa också till farao: Vi har kommit för att bo i landet, för dina tjänare hade inget bete för sin boskap, eftersom hungersnöden *är* svår i Kanaans land. Vi ber dig därför nu, låt dina tjänare få bo i landet Gosen.

5. Då talade farao till Josef och sa: Din far och dina bröder har kommit till dig.

6. Egyptens land ligger öppet för dig. I den bästa delen av landet ska du låta din far och dina bröder bo. Låt dem bo i landet Gosen. Och om du vet att *några* bland dem är duktiga män, så sätt dem till uppsyningsmän över min boskap.

7. Så hämtade Josef sin far Jakob och förde honom fram inför farao, och Jakob välsignade farao.

8. Och farao frågade Jakob: Hur gammal *är* du?

9. Jakob svarade farao: Min vandringstid har *varat* i 130 år. Få och svåra har mina levnadsår varit och de når inte upp till mina fäders levnadsår under deras vandringstid.

Ps. 119:19. Hebr. 11:13.

10. Och Jakob välsignade farao och gick ut ifrån honom.

11. Josef lät sin far och sina bröder bosätta sig i Egyptens land och gav dem en egendom i den bästa delen av landet, i landet Raamses, så som farao hade befallt.

12. Josef sörjde för att hans far och hans bröder och hela hans fars hus fick bröd, efter familjernas storlek.

13. Ingenstans i hela landet fanns det bröd, eftersom hungersnöden *var* mycket svår. Och Egypten och

Kanaans land höll på att gå under på grund av hungersnöden.

14. Och Josef samlade ihop alla pengar, som fanns i Egyptens land och i Kanaans land, för säden som de köpte, och Josef förde in alla pengarna i faraos hus.

15. När pengarna tog slut i Egyptens land och i Kanaans land, kom alla egyptier till Josef och sa: Ge oss bröd! Varför ska vi dö i din åsyn, därför att våra pengar har tagit slut?

16. Josef sa: För hit er boskap, så ska jag ge er för er boskap, om era pengar har tagit slut.

17. Då kom de med sin boskap till Josef, och Josef gav dem bröd för hästarna, fåren, nötboskapen och åsnorna. Så försörjde han dem det året med bröd för all deras boskap.

18. När det året var förbi, kom de till honom året därpå och sa till honom: Vi vill inte dölja för vår herre, att pengarna är slut. Vår herre har också all vår boskap. Ingenting annat finns nu kvar inför vår herre än våra kroppar och vår jord.

19. Varför ska vi dö i din åsyn, både vi och vår jord? Köp oss och vår jord för bröd, så ska vi med vår jord bli faraos tjänare och ge oss säd, så att vi får leva och inte dör och för att jorden inte ska läggas öde.

20. Så köpte Josef all jord i Egypten åt farao, för egyptierna sålde var och en sin åker, eftersom hungersnöden hade fått överhanden över dem. Och så blev jorden faraos egendom.

21. Han förflyttade folket till städerna, från *den ena* änden av Egypten till *den andra*.

22. Endast prästernas jord köpte han inte, eftersom farao hade bestämt för prästerna, att de skulle leva av det som farao gav dem. Därför behövde de inte sälja sin jord.

23. Då sa Josef till folket: Se, jag har i dag köpt er och er jord åt farao. Se, *här har* ni säd så att ni kan beså jorden.

24. När skörden bärgas ska det vara så, att ni ska ge en femtedel åt farao. Fyra femtedelar ska ni själva ha för att beså jorden och till mat för er och era familjer och till mat för era barn.

25. De sa: Du har räddat våra liv. Låt oss finna nåd för vår herres ögon så ska vi bli faraos tjänare.

26. Josef gjorde detta till en lag som gäller än i dag för jorden i Egypten, *att* en femtedel ska ges åt farao. Det var bara prästernas jord *som inte* blev faraos egendom.

27. Så bodde Israel i Egyptens land, i landet Gosen, och de fick egendomar där och de var fruktsamma och förökade sig mycket.

2 Mos. 1:7. Ps. 105:24. Apg. 7:17

28. Jakob levde sjutton år i Egyptens land, så att hela Jakobs ålder blev 147 år.

29. När tiden närmade sig att Israel skulle dö, kallade han sin son Josef och sa till honom: Om jag nu har funnit nåd för dina ögon, så ber jag dig, lägg din hand under min höft, och visa mig barmhärtighet och trofasthet. Jag ber dig, begrav mig inte i Egypten.

1 Mos. 24:2. 50:5.

30. Utan jag vill vila hos mina fäder och du ska föra mig ut från Egypten och begrava mig i deras grav. Han sa:

Jag ska göra som du har sagt.

1 Mos. 23:19, 49:29, 50:13.

31. Han sa: Ge mig din ed på det. Och han gav honom sin ed. Då böjde Israel sig mot sängens huvudgärd.

48 Kapitlet

Jakob välsignar Efraim och Manasse på dödsbädden.

En tid därefter fick Josef bud: Din far är verkligen sjuk. Då tog han med sig båda sina söner Manasse och Efraim.

2. Och det blev berättat för Jakob och sagt: Se, din son Josef kommer till dig. Och Israel tog styrka till sig och satte sig upp i sängen.

3. Jakob sa till Josef: Gud den allsmäktige uppenbarade sig för mig i Lus i Kanaans land och välsignade mig

1 Mos. 28:13. 35:6.

4. och sa till mig: Se, jag ska göra dig fruktsam och föröka dig och göra dig till ett mycket talrikt folk och åt dina efterkommande* efter dig ska jag ge detta land till egendom för evigt.

*KJV och KXII: din såd.

5. Och nu ska dina två söner, Efraim och Manasse, som föddes åt dig i Egyptens land, innan jag kom till dig i Egypten vara mina. På samma sätt som Ruben och Simeon ska de vara mina.

1 Mos. 41:50. Jos. 13:7, 16:1.

6. Men de barn som du blir far till efter dem, ska vara dina. Och de ska bli kallade efter deras bröders namn i deras arvedel.

7. När jag kom från Paddan-Aram*, dog Rakel vid min sida i Kanaans land under resan, medan det bara var ett litet stycke kvar till Efrat, och jag begravde henne där vid vägen till

Efrat, det som numera heter Betlehem.

*KXII: Mesopotamien. 1 Mos. 35:19.

8. När Israel fick se Josefs söner sa han: Vilka är dessa?

9. Josef svarade sin far: De är mina söner som Gud har gett mig här. Han sa: Jag ber dig, för hit dem till mig så att jag får välsigna dem.

10. Israel var skumögd av ålder, så att han inte kunde se. Och han förde dem fram till honom, och han kysste dem och tog dem i famn.

11. Israel sa till Josef: Jag hade inte tänkt att jag skulle få se ditt ansikte, och nu har Gud låtit mig få se dina barn också.

12. Och Josef förde dem bort från hans knän och bugade sig till jorden för hans ansikte.

13. Josef tog dem båda, Efraim i sin högra hand, mot Israels vänstra hand, och Manasse i sin vänstra hand mot Israels högra hand, och ledde dem fram till honom.

14. Men Israel räckte ut sin högra hand och lade den på Efraims huvud, som var den yngste, och sin vänstra hand på Manasses huvud. Han lade sina händer i kors medvetet, för Manasse var den förstfödde.

Hebr. 11:21.

15. Och han välsignade Josef och sa: Den Gud, som mina fäder Abraham och Isak har vandrat inför, den Gud, som har fött mig från det jag blev till ända till denna dag,

1 Mos. 17:1.

16. ängeln, som har räddat mig från allt ont, han må välsigna dessa pojkar, för att de må bli nämnda efter mitt och mina fäders, Abrahams och Isaks, namn, så att de må växa och föröka sig på jorden.

1 Mos. 32:29. 2 Mos. 1:7.

17. När Josef såg att hans far hade lagt sin högra hand på Efraims huvud, tyckte han inte om detta, och han fattade i sin fars hand för att flytta den från Efraims huvud till Manasses huvud.

18. Och Josef sa till sin far: Inte så, min far, för denne *är* den förstfödde. Lägg din högra hand på hans huvud.

19. Men hans far ville inte det och sa: Jag vet *det*, min son, jag vet *det*. Också han ska bli till ett folk, också han ska bli stor. Men hans yngre bror ska ändå bli större än han, och hans efterkommande* ska bli ett talrikt folk.

*KJV och KXII: säd.

20. Och han välsignade dem på den dagen och sa: I dig ska Israel välsigna och säga: Gud ska göra dig lik Efraim och Manasse. Och han satte Efraim framför Manasse.

21. Israel sa till Josef: Se, jag dör, men Gud ska vara med er och föra er tillbaka till era fäders land.

22. Och åt dig har jag gett ett stycke land utöver dina bröder, som jag med mitt svärd och min båge har tagit från amoreernas hand.

49 Kapitlet

*Jakob välsignar sina söner,
profeterar och dör.*

Och Jakob kallade sina söner till sig och sa: Forsamla er, så att jag kan förkunna för er vad som ska hända er i den sista tiden.

2. Kom tillsammans och lyssna, ni Jakobs söner, hör på Israel, er far.

3. Ruben, du *är* min förstfödde, min kraft och min styrkas förstling, den

främste i rang och den främste i makt.
1 Mos.29:32.

4. Ostadig så som vatten. Du ska inte bli den främste, för du besteg din fars bädd. Då du besteg min säng, orenade du *den*.
1 Mos. 35:22. 1 Krön. 5:1.

5. Simeon och Levi *är* bröder. Orättfärdighetens verktyg *är* deras vapen.
1 Mos. 34:25f.

6. Min själ har ingen del i deras råd, och min ära må inte vara förenad i deras förbund, för i sin vrede dödade de människor, och i sin självsvåldighet* högg de ner en mur**.

1 Mos. 34:25-26.

*KXII: sitt övermod stympade de oxar.

** hebr.: shoor som betyder mur.

7. Förbannad ska deras vrede *vara*, för att *den är så* våldsam och deras grymhet, att den är så hård! Jag ska skingra dem i Jakob och strö ut dem i Israel.

8. Juda, dig ska dina bröder prisa. Din hand *ska vara* på dina fienders nacke. Din fars barn ska böja* sig ner för dig.

*Kristusprofetia, se Krön. 5:2.

9. Juda *är* ett ungt lejon. Från rivet byte har du rest dig, min son. Han lägger sig ner, han sträcker ut sig som ett lejon, som en lejoninna. Vem får honom att resa sig upp?

4 Mos. 24:9. 1 Krön. 5:2.

10. Spiran ska inte vika från Juda eller en Laggivare* från hans fötter, till dess Shilo** kommer och honom *ska* folken lyda.

Jes. 9:6. Hes. 21:27. Matt. 2:6. Ef. 2:14.

*KXII: en mästare. **KXII: Hjälden. Shilo betyder frid.

Alt. övers. Fridsfursten dvs. Messias.

11. han binder sin åsna vid vinstocken och sitt åsneföl vid vinrankan. Han tvättar sina kläder i vin och sin mantel i druvors blod.

12. Hans ögon är rödsprängda* av vin, och hans tänder är vita av mjölk.

*alt. övers. glänsande.

13. Sebulon ska bo vid havets strand, vid stranden där skeppen ligger och ha sin gräns upp mot Sidon. Jos. 19:10.

Jes. 9:1. Matt. 4:15.

14. Isaskar är en stark åsna, som vilar bland fållorna*.

*KJV: som lägger sig ner mellan två bördor.

15. Han såg att viloplatsen var god och att landet var ljuvligt. Då böjde han sin skuldra för att bära och blev en skattepliktig tjänare.

16. Dan ska vara en domare ibland sitt folk som en av Israels stammar.

17. Dan ska vara en orm på vägen och en huggorm på stigen, som biter hästen i foten, så att ryttaren faller av baklänges.

18. Herre, jag väntar på din frälsning!

Ps. 119:166, 174. Jes. 25:9.

19. Gad, en här* ska segra över honom, men han ska segra till slut.

*KXII: väpnad, ska föra hären, och återigen föran.

20. Från Aser kommer feta rätter, han bjuder på kungliga läckerheter.

5 Mos. 33:24

21. Naftali är en hind som blivit fri*.

Han talar vackra ord. *KXII: snabb hjort.

22. Josef är en fruktbar* gren, en fruktbar gren vid en källa vars grenar** sträcker sig över muren.

*KXII: Josef ska tillväxa, lika visst som vid en källa.

**KXII: Döttrarna tråda fram uti regementet.

23. Bågskyttarna förbittrade honom, sköt på honom och hatade honom.

24. Men hans båge förblev fast och hans händers armar blev starka, genom den Mäktiges händer i Jakob, därifrån kommer Herden, Israels Sten.

Ps. 23:1.

25. Från din fars Gud, som ska hjälpa dig, och från den Allsmäktige, som ska välsigna dig med välsignelser från himlen därovan, med välsignelser

från djupet, som ligger där nere, med välsignelser från bröst och moderliv.

26. Din fars välsignelser når högt, högre än mina fäders välsignelser, till de eviga höjdernas härlighet. Över Josefs huvud ska de komma och över hans hjässa, han som var avskild från sina bröder.

5 Mos. 33:14-16.

27. Benjamin är en glupsk varg. På morgonen äter han rov, och på kvällen fördelar han byte.

28. Detta är alla Israels tolv stammar, och detta är det som deras far talade till dem, då han välsignade dem, var och en med sin särskilda välsignelse.

29. Sedan befallde han dem och sa till dem: Jag ska nu samlas till mitt folk. Begrav mig hos mina fäder, i grottan på hetiten Efrons mark,

30. i den grottan, som ligger på fältet i Makpela, mitt emot Mamre i Kanaans land, som Abraham köpte tillsammans med marken av hetiten Efron till begravningsplats,

1 Mos. 23:16.

31. Där har de begravt Abraham och hans hustru Sarah, där har de begravt Isak och hans hustru Rebecka, och där har jag begravt Lea,

1 Mos. 23:19, 25:9, 35:29. Apg. 7:15-16.

32. på den åkern och i den grottan, som köptes av Hets barn.

33. När Jakob hade slutat att ge dessa befallningar till sina barn, drog han sina fötter upp i sängen och gav upp andan och blev samlad till sitt folk.

50 Kapitlet

*Josef begraver Jakob och tröstar
sina bröder. Josef dör.*

Då föll Josef ner över sin fars ansikte och grät över honom och kysste honom. 1 Mos. 46:4.

2. Josef befallde sina tjänare, läkarna, att de skulle balsamera hans far. Och läkarna balsamerade Israel.

3. Det tog fyrtio dagar, för så många dagar går det åt för balsamering. Och egyptierna begrät honom i sjuttio dagar.

4. Då nu sorgedagarna efter honom var förbi, talade Josef till faraos husfolk och sa: Om jag nu har funnit nåd inför era ögon, så ber jag er, tala när farao hör på och säg:

5. Min far har tagit en ed av mig och sagt: Se, jag dör, begrav mig i min grav, som jag har grävt åt mig i Kanaans land. Jag ber dig, låt mig nu därför resa dit upp och begrava min far och sedan komma tillbaka. 1 Mos. 47:29f.

6. Farao sa: Res dit upp och begrav din far enligt den ed som han har tagit av dig.

7. Så reste Josef dit upp för att begrava sin far. Och alla faraos tjänare reste dit upp med honom, de äldste i hans hus och alla de äldste i Egyptens land.

8. Dessutom hela Josefs familj, hans bröder och hans fars familj. Bara sina små barn, sina får och sin nötboskap lämnade de kvar i landet Gosen.

9. Både vagnar och ryttare reste tillsammans med honom dit upp, det var ett mycket stort följe.

10. När de kom till Goren-Haatad*, på andra sidan Jordan, höll de där en mycket stor och smärtsam** dödsklan. Och han sörjde över sin far i sju dagar. *KXII: planen Atad. **KXII: bitter.

11. När de som bodde i landet, kana-neerna, såg sorgehögtiden i Goren-Haatad, sa de: Detta är en smärtefylld sorgehögtid för egyptierna. Därför kallade man platsen Abel-Misrajim*, som ligger på andra sidan Jordan. *KXII: egyptiernas sorg.

12. Hans söner gjorde med honom som han hade befallt dem.

13. De förde honom till Kanaans land och begravde honom i grottan på fältet i Makpela, platsen som Abraham hade köpt tillsammans med marken av hetiten Efron till begravningsplats mitt emot Mamre. 1 Mos. 23:16. Apg. 7:16.

14. Efter att han hade begravt sin far, återvände Josef tillbaka till Egypten, han och hans bröder och alla de som hade rest dit upp med honom för att begrava hans far.

15. När Josefs bröder såg* att deras far var död, sa de: Kanske ska Josef hata oss och vill ge igen för allt ont vi har gjort honom. *KXII: Men Josefs bröder fruktade.

16. Därför sände de bud till Josef och sa: Din far befallde före sin död och sa:

17. Så ska ni säga till Josef: Jag ber dig nu, förlåt dina bröder vad de har brutit och syndat, för de har handlat illa mot dig. Nu ber vi dig, förlåt oss, som är din fars Guds tjänare, denna synd. Och Josef grät när de talade så till honom.

18. Så kom också hans bröder och föll

ner för hans ansikte och sa: Se, vi är dina tjänare.

19. Och Josef sa till dem: Frukta inte, skulle *jag* ta Guds plats*?

*KXII: för jag är under Gud.

20. Ni tänkte ont mot mig, men Gud har tänkt det till något gott, att han lät det ske som nu har skett, för att rädda många människors liv.

1 Mos. 45:5. Ps. 105:17. Apg. 7:9. Rom. 8:28.

21. Så frukta nu inte. Jag ska sörja för er och era barn. Och han tröstade dem och talade vänligt med dem.

22. Så bodde Josef kvar i Egypten, han och hans fars familj, och Josef levde i 110 år.

23. Josef fick se Efraims barnbarn

födas. Också barnen till Manasses son Makir, blev uppfostrade på Josefs knän.

24. Och Josef sa till sina bröder: Jag dör, men Gud ska sannerligen söka er och föra er ut från detta land, till det land, som han med ed har lovat Abraham, Isak och Jakob.

25. Och Josef tog en ed av Israels barn och sa: Gud ska sannerligen se till er, och då ska ni föra mina ben upp härifrån. 2 Mos. 13:19. Jos. 24:32. Hebr. 11:22.

26. Så dog Josef när han *var* 110 år gammal. Och de balsamerade honom och lade honom i en kista i Egypten.